DRAUGAS
4545 W. 63-RD ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 47(1034) LAPKRIČIO- NOVEMBER 20 • 1969 LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 140, ONT. CANADA • Tel. 368-6813

Naujasis centras

Gyvename laikotarpį, kai visos gyvenimo sritys yra pagautos keitimosi proceso. Šiandieną ir gydytojas, ir mokytojas, ir inžinierius, ir dailininkas, ir technikas ... jaučia, kad reikia pasispausti, pastudijuoti naujus dalykus, kurių tiek daug atsirado. Nekreipti dėmesio į naujoves, reiškia atsilikti nuo pažangos ir netekti profesinio pasitikėjimo visuomenėje. Tai, žinoma, nereiškia, kad praeityje to keitimosi, tos pažangos nebuvo. Ji buvo jaučiama visais laikais, tačiau toli gražu ne tokiu tempu. Šimtmečių išradimai, mintys, teorijos susitelkė dvidešimtajame amžiuje ir ėmė purtyti visas gyvenimo sritis. Jeigu mintytojas Nietsche tiktai skelbė vertybių perkainojimą, tai šiandieną jisai vyksta tikrovėje. **Visa mūsų civilizacija tarytum suskato pergalvoti savo pagrindus, kuriuose glūdi krikščionybė. Dėlto nenuostabu, kad ir pačioje krikščionybėje vyksta savęs permąstymas. Jei šiandieną girdime tiek daug apie reformas, tai dėlto, kad ir šioje srityje vyksta keitimosi procesas.** Kai visas gyvenimas juda, ir tikybinė bendruomenė negali stovėti vietoje. Atsakingieji aiškiai mato, kad stovėjimas vietoje reiškia laipsnišką išstūmimą iš gyvenimo. Pasilikimas senelio vietoje, senelio, kuris niekam nebereikalingas, yra užėmimas garbingos, bet neveiksmingos, atgyvenusios pozicijos.

* * *

Ryšium su vykstančiais pasikeitimais religiniame gyvenime ir lietuviai neturėtų pasiduoti iliuzijai, kad pas juos viskas gerai, kad jų religinės organizacijos turi senas tradicijas, kad jokių reformų nereikia. Tokia pagunda ryškiai matyti vyresniojoj kartoj. Jai ne tik organizacijos, bet ir tautinės lietuvių parapijos yra neliestinos, nes turi ... senas tradicijas. Kaikurios tų organizacijų ir parapijų vos laikosi, yra reikalingos naujos gyvybės, tačiau reformoms nelinkę vadovai kažkodėl bijo gaivaus pūstelėjimo, kuris pajudintų visą plotą ir tikybinį lietuvių gyvenimą pastatytų ant naujų pagrindų, galinčių atlaikyti bent vieną generaciją ar ilgiau. Norintiems mirti, žinoma, reformų nereikia, bet norintiems gyventi — reikia. Šia linkme Amerikos žemyne pirmieji pasuko Kanados lietuviai, kurių dauguma — katalikai. Ilgai planavęs organizacinis komitetas sušaukė steigiamąjį suvažiavimą, kuriame buvo sudarytas Kanados Lietuvių Katalikų Centras. **Pastarasis apjungė visas gyvastingąsias religiniame lietuvių gyvenime besireiškiančias pajėgas — parapijas, organizacijas, vienuolynus, institucijas. Pažymėtina ypač tai, kad svarbią poziciją užėmė parapijos per savo naujai sudarytas tarybas.** Anksčiau panašiuose junginiuose figūruodavo tiktai organizacijos, kurios, deja, viso katalikiškojo gyvenimo išeivijos sąlygose neapima. Pastebėtina dar ir tai, kad suvažiavime vyravo nauja, aktyvi dvasia, pakirdusi posantarybiniais laikais.

* * *

Naujo Centro sudarymas tėra graži pradžia. Ar jis pateisins savo atsiradimą, parodys būsimieji darbai. Kokie? Jie dar net nesuplanuoti. Girdėti, kad yra įvairių sugestijų, idėjų, bet visa tai tebelaukia konkrečių formų. Vienas pirmųjų žingsnių būtų Centro įteisinimas religinio gyvenimo tvarkytojų institucijose — nunciatūroje ir Kanados vyskupų konferencijoje. Tai buvo vyskupo V. Brizgio sugestija per suvažiavimą, bet apie tai jau buvo galvota ir organizacinio komiteto. Tuo būdu naujasis Centras taps lietuvių katalikų atstovybe, besirūpinančia savo tautiečių religinių reikalų tvarkymu galimose ribose. Naujojo Centro iniciatyvos laukia ir jaunimo reikalai. Jam ypač turėtų rūpėti moralinis bei religinis mūsų jaunimo auklėjimas parapijose, mokyklose, organizacijose, stovyklose, kad lietuviškumas būtų grindžiamas moralinėmis vertybėmis. Informacijos sritis katalikų ir kitų tikybų religinėj kitataučių spaudoj iki šiol dar niekieno nepajudinta. Lietuvos ir išeivijos lietuvių religinio gyvenimo faktai, atrodo, nesunkiai galėtų patekti į angliškosios ir prancūziškosios katalikų spaudos puslapius. Naujos iniciatyvos laukia ir parapijų reorganizacija — jų suaktyvinimas, lietuviškumo įtvirtinimas, naujoji liturgija, pagalba mažosioms kapelionijoms. Negalės būti užmiršta religinės kultūros sritis, pagalba pavergtosios Lietuvos tikintiesiems. Pagaliau atsiras gryni praktiniu problemų, reikalingų bendro sprendimo ir koordinacijos. Tai dalykai, laukią naujojo Centro dėmesio. **Pr. G.**

Latvijos nepriklausomybės paskelbimo 51-sios metinės — lapkričio 18 d. Laisvojo pasaulio latviai jas visur iškilmingai švenčia. Ta proga sujuda ir jų meniniai sambūriai. Nuotraukoje — Toronto tautinių šokių grupės "Diždancis" nariai. Iš kairės: Anna Briede, Zigurds Miezits ir Silvija Plise
Nuotr. J. Ligers

KANADOS ĮVYKIAI

UŽDRAUDĖ DEMONSTRACIJAS

Montrealio savivaldybės taryba priėmė potvarkį, draudžiantį maištingas demonstracijas ir paradus iki 1970 m. spalio 1 d. Šio potvarkio iniciatoriais buvo burmistras J. Drapeau ir vykdomojo komiteto pirm. L. Saulnier, o rėmėju — Kvebeko premjeras J. Bertrandas. Tiems, kurie mėgins demonstruoti be leidimo, gresia $100 bauda arba 60 dienų kalėjimo. Pasak burmistro J. Drapeau, revoliucininkai savo idėjas gali skelbti privačiai, naudotis radijo ir televizijos apmokamomis laidomis, bet jiems nebus leista drumsti viešosios tvarkos. Išimtis numatyta lapkričio 29 d. įvyksiančiam amerikietiško futbolo Gray Cup žaidynių paradui ir tradiciniam Santa Claus atvykimui į Montrealį gruodžio 6 d. Santa Claus parado vėliau atsisakė rengėjas — Eatono prekybos bendrovė.

Premjeras P. E. Trudeau lankėsi Niujorke ir pustrečios valandos tarėsi su Jungtinių Tautų generaliniu sekr. U Thant apie Kanados planus apsaugoti šiaurės ledjūrį nuo užteršimo. Apsaugos priemonių projektas netrukus bus pateiktas Kanados federaciniam parlamentui. Premjero pokalbis su U Thant turėjo aiškų diplomatinį tiksla pabrėžti Kanados teritorines teises į šiaurės ledjūrio tarpsalių vandenis, nors šiuo metu į juos niekas nereiškia pretenzijų. Susisiekimo ministeris D. Jamiesonas, Halifakso uoste sutikes iš ledjūrio grįžtantį amerikiečių tanklaivį "Manhattan", žadėjo parūpinti pakankamą ledlaužių skaičių tokioms kelionėms, nors jie valstybės iždui kainuotų apie $200 milijonų. Už ledlaužių paslaugas ledjūriu plaukiantiems laivams bus imamas atitinkamas mokestis.

Iždo tarybos pirm. G. M. Drury pareiškimu, dėl federacinės valdžios tarnautojų suplanuoto sumažinimo 25.000 iš darbo teks atleisti nepilnus 5.000. Lig šiol tarnautojų skaičius jau yra sumažintas 19.000, atsisakius priimti naujus žmones į pasitraukusiųjų ir pensijon išėjusiųjų vietas. Otavoje oficialiai buvo atidaryta kalbų mokykla federaciniams tarnautojams, kuri šiuo metu turi 370 mokinių, bet ateityje numato turėti 1.400. Didžioji jų dalis mokosi prancūzų kalbos. 1969-70 m. kalbas studijuoja visoje Kanadoje 5.200 federacinių įstaigų tarnautojų.

Federacinė vyriausybė nutarė skirti $50 milijonų provincijų švietimo išlaidoms papildyti. Šis pinigas galės būti panaudotas tose srityse, kur mažumoms dėstoma prancūzų ar anglų kalba. Pašalpa taipgi galės pasinaudoti mokyklos, programon įtraukusios antrą kalbą — prancūzų arba anglų. Likusioji pašalpos dalis bus skirta dvikalbiškumo didinimui universitetuose ir kalbų dėstytojų ruošimui.

Whitehorse miestelyje, Jukono teritorijoje, apsilankęs valstybės sekr. G. Pelletier pranešė federacinės vyriausybės sumanymą skirti $2 milijonus istoriniams paminklams restauruoti. Šio projekto tikslas yra atžymėti vadinamąją Klondike aukso jieškojimo karštlige 1898—1910 m., palietusią Jukono Dawson City, Bonanza Creek, Whitehorse ir Britų Kolumbijos Bennet vietoves. Restauruoti numatoma poeto R. Service bakūžę,

(Nukelta į 6-tą psl.)

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Negali užmiršti partizanų

"Tėvynės negalima išsinešti ant savo batų kulnų." Tuos Dantono žodžius vilniškis "ryšių" organas "Gimtasis Kraštas" priminė gana aiškiu adresu — 1944 m. pasitraukusiai tremtinių **bangai. Dantonui** esą buvo pasiūlyta bėgti iš Prancūzijos, kad išgelbėtų savo gyvybę, bet "jis pasirinko mirtį tėvynėje, o ne sunkią emigranto dalią..."

Prieš 25 metus

Toks savotiškas priminimas padarytas, matyt, dėlto, kad šį **rudenį sukako lygiai 25 metai nuo tų dramatiškų dienų, kai daugybė lietuvių turėjo asmeniškai spręsti dantoniškąjį klausimą.** Tai nėra sukaktis, kurią būtų malonu prisiminti puošnioje banketo salėje. Ji kažkaip nesiderina su įprastine iškilmingų minėjimų nuotaika. Gal todėl iš toliau stebintiems susidaro įspūdis, jog be reikalo išeivija tylomis praleido didžiojo egzodo sukaktį.

Tiesa, kad ji nepatogi lengvo triumfo ir pasitenkinimo nuotaikai, bet visdėlto ne pro šalį būtų prisiminti tuos motyvus ir kilnius pasiryžimus, kurių vedini iškeliavo į Vakarus tūkstančiai lietuvių.

Oi eisime, broliai, į tolimą kraštą
Gudrumo ieškoti, tėvynę vaduot,
Iš ten mes parnešime
brangiąją naštą
Ir vargstantiems broliams
galėsim paduot —

gal ne visiems ausyse skambėjo šie dainiaus žodžiai, skirti senesnių laikų išeivijai, bet daugelis kažką panašaus jautė ir ne vien tik plika savo gyvybe rūpinosi.

Nėra ko raudonuoti

Šiandien drąsiai galima klausti, kas išėjo iš anų dienų ryžto, apžadų ir visų kitų kilnių užmojų? Išskyrus individualias išimtis, 1944-jų metų išeiviai neturi ko raudonuoti. Savo atsiradimu Vakarų pasaulyje jie paliudijo tėvynę užgrobusio priešo nuožmumą, padarytąją didžiųjų skriaudą mažajai Nemuno tautai. Jie paskleidė po platųjį pasaulį Lietuvos vardą ir nenuslopinamą jos laisvės troškimą. Jie įliejo naujo kraujo ir kūrybinės ugnies senajai išeivijai ir sukūrė "antraji laisvės fronta", kurio reikšmė iki šiandien tvirtai jaučiama krašte, paties okupanto pripažįstama.

Taip, tėvynė nėra dulkė ant išeivių kulno. Čia "Gimtasis Kraštas" teisus, tačiau iš jo negalima laukti, kad jis pripažintų tremties kelią pasirinkusiųjų vaidmenį. Po paviršutiniška Dantono žodžių kritika glūdi daug gilesnė prasmė: 1944-jų metų egzodo lietuviai išsinešė didelį įsipareigojimą tėvynei, kuri ir šiandien reikalauja jį toliau vykdyti anų dienų dvasioje.

Partizanų sukaktis

Negalima pamiršti, kad 1944-tieji metai buvo ne vien tik didžiojo egzodo metai, bet ir didvyriškos, daug aukų pareikalavusios partizanų kovos pradžia. Ir šitoji naujųjų Pilėnų sukaktis nebuvo nutylėta Lietuvoje. Ją savotiškai priminė režiminė "Tiesa", spalio gale pradėjusi spausdinti antrąją pataisytą ir papildytą "Vanagų" laidą.

Pirmoji laida pasirodė toje pačioje "Tiesoje" lygiai prieš 10 metų, buvo išversta rusų kalbon ir išėjo atskira knyga. Joje vaizduojami 1950-51 metų įvykiai ryšium su dviejų Lietuvos laisvės kovos didvyrių — Lukšos ir Būtėno — žuvimu. Stalininiam laikotarpiui būdingu stiliumi, morališkai juodinant fizinio smurto aukas, "dokumentinės apybraižos" autoriai šiek tiek praskleidė tamsaus šydo gaubiamą sovietinių provokacijų užkulisį, kuriam asmeniškai vadovavo iš Maskvos atvykęs Berijos antrininkas, saugumo generolas Kruglovas. Visos jo pastangos paimti gyvus kovojančio krašto ryšininkus buvo veltui: Lukša ir Būtėnas žuvo narsiųjų mirtimi.

Vaizduojami išdavikais

I sovietinio saugumo rankas pakliuvo du jų palydovai iš Vakarų. Pirmojoje "Vanagų" laidoje vienas jų vaizduojamas išdaviku. Antrojoje tokiu vaizduojamas ir antrasis, nors jis buvo suimtas sužeistas ir dar šiandien tebelaikomas "bausmės vietoje". Kokios nors iš esmės naujos faktų medžiagos pataisytoje versijoje nematyti. Neatsisakyta iš esmės nė primityvaus stalininio laikotarpio raštų stiliaus: laisvės kovotojai piešiami juodžiausiomis spalvomis, kaip bailiai, išsigimėliai, parsidavę užsieniui ir t.t.

Visdėlto ir toks jų priminimas sovietinėje spaudoje yra savotiškas paminėjimas. Galima klausti, kodėl režiminis oficiozas po ilgos tylos iš naujo pajudino negyjančią žaizdą. "Juo greičiau visa tai užmiršime, juo geriau" — taip buvo sakoma kaikuriose viršūnėse, turint prieš akis seną nusikaltėlių taisyklę paslėpti nusikaltimo pėdsakus ir jo neminėti.

Gyvas atminimas

Aišku, ne partizanams ir laisvės kovos karžygiams pagerbti "Tiesa" paskelbė pataisytąją jų niekinimo versiją. Okupantui prireikė ją būtinai kartoti tik dėlto, kad tautoje, pačioje jauniausioje jos kartoje, nežiūrint oficialaus tylos sąmokslo ir apgalvotai suktų melų, tebėra gyvas už laisvę žuvusiųjų atminimas.

Vienas dalykas krinta į akis naujojoje versijoje, tai pernelyg didelis noras pavaizduoti "amerikonus" išdavikais. Tai gana apsukrus mėginimas kaltę už Lietuvos partizanų tragediją suversti Vakarams. **C. K.**

SUKAKTUVINIS "T. ŽIBURIŲ" VAJUS

Dvidešimtmečio proga skelbiame "Tėviškės Žiburių" platinimo vajų. Kviečiame visus savaitraščio skaitytojus, rėmėjus, bičiulius, lietuviškosios spaudos talkininkus prisidėti prie dar didesnio skaitytojų rato praplėtimo. Kiekvienas naujas prenumeratorius bus žingsnis lietuviškosios spaudos stiprinimo linkme. Norėdami tuos žingsnius paskatinti bei palengvinti, skelbiame atpiginimą pirmamečiams naujiems skaitytojams. Jiems metinė "TŽ" prenumerata — tiktai $4.00 (visiems kitiems — $6.00). Tad visus kviečiame į talką:

1. SKAITYTOJUS — užsakyti "TŽ" dar jų neprenumeruojančiam tautiečiui arba prie savo metinės $6.00 prenumeratos pridėti auką laikraščiui paremti;

2. PASITURINČIUOSIUS — tapti pastoviais rėmėjais — garbės prenumeratoriais, mokant metinę prenumeratą po $10.00;

3. PLATINTOJUS — pasiūlyti "TŽ" dar jų neprenumeruojantiems papiginta kaina (pirmiesiems metams);

4. BIČIULIUS — atsiusti "TŽ" administraciiai adresu tu tautiečių, kurie domisi lietuviška spauda; jiems "TŽ" bus siunčiami nemokamai susipažinti.

LEIDĖJAI

Pasaulio įvykiai

AMERIKIEČIŲ ERDVĖLAIVIS "APOLLO 12" SĖKMINGAI PAKILO skrydžiui į mėnulį. Pakilimą stebėjusioje minioje Cape Kennedy buvo ir prez. R. Niksonas. Dėl nežinomų priežasčių pakilimo metu erdvėlaivis trumpam laikui buvo praradęs elektros srovę ir skrydžio poziciją rodančius instrumentus. Astronautai yra linkę manyti, jog į "Apollo 12' trenkė žaibas, nes pakilimas buvo atliekamas lietuje. Kontrolės centras Cape Kennedy įtikimesniu paaiškinimu laiko erdvėlaivio sukeltą statinės elektros išsiveržimą. Sutrikimą pašalino patys astronautai. Vėliau jiems buvo duotas įsakymas nuosekliai patikrinti pagrindinį erdvėlaivį "Yankee Clipper" ir mažąjį erdvėlaivį "Intrepid", kuriuo astronautai Charles Conrad ir Alan Bean lapkričio 19, šį trečiadienį, 1.53 v. ryto nusileis mėnulio Audrų vandenyne, palikdami mėnulio orbitoje jų laukiantį astronautą Richard Gordon. Neradus jokių gedimų abiejų erdlaivių sistemose, kelionę buvo nutarta tęsti. Šį kartą atsisakyta saugios trajektorijos, kurios dėka "Apollo 12" be variklių užvedimo galėjo praskristi pro mėnulį ir vėl atsidurti žemės traukos įtakoje. Mokslininkų nuomone, du "Apollo 12" varikliai yra pakankamai patikimi. Be to, erdvėlaivio įstatymas mėnulio orbiton šios rizikos nepašalina. Pasprukti iš mėnulio traukos ir jo orbitos erdvėlaivis tegali variklių pagalba. Numatytos net kelios spalvotos televizijos laidos iš mėnulio. Žemėn astronautai griš lapkričio 24 d., 3.57 v. p.p., Ramiajame vandenyne prie Samoa salos.

UŽ IR PRIEŠ

Antrojo "moratoriumo" prieš Vietnamo karą efektingumą sumenkino prez. R. Niksono kreipimasis į tylinčių amerikiečių daugumą, aštrios viceprez. S. Agnew kalbos, demonstracijų rengėjus pavadinusios neatsakingais snobais ir netgi kritikavusios televizijos laidų politinius komentatorius dėl jų nusistatymo prieš prez. R. Niksoną. Baltieji Rūmai buvo užversti tūkstančiais prezidento politiką remiančių telegramų, o jos pagrindinis kritikas senatorius J. W. Fulbright gavo tokių laiškų, kuriuose jis atvirai yra pavadintas amerikiečių tautos išdaviku. Laiškų antplūdis privertė jį atšaukti senato užsienio reikalų komiteto posėdžius, turėjusius svarstyti prez. R. Niksono klaidas Vietnamo kare. Jausdami pasikeitusias rinkėjų nuotaikas, šimtai atstovų rūmų narių ir senatorių pasirašė prez. R. Niksono politiką remiantį atsišaukimą ir plojimu sutiko kongrese atsilankiusį prezidentą. Apie 10.000 karo veteranų savo metinės dienos proga surengė demonstracijas Vašingtone už dabartinę prez. R. Niksono politiką. Antrajam "moratoriumui", kurio dalyviai į karstus sudėjo apie 45.000 Vietnamo kare žuvusių amerikiečių karių pavardžių, taipgi pakenkė neprašytų radikalų bandymas iškraustyti iš Vašingtono P. Vietnamo ambasadorių. Ambasadą saugojusi policija ir atsarginės kariuomenės daliniai buvo priversti panaudoti ašarines dujas. Įvykusiame susidūrime nemažas radikalų skaičius atsidūrė už grotų.

PARAMA DEMONSTRANTAMS

P. Vietname nukauto komunistų partizano kišenėje buvo rastas atsišaukimas suintensyvinti karo veiksmus lapkričio 14-15 d.d. kaip paramą Vašingtone ir kitose JAV vietovėse "moratoriumą" rengusiems demonstrantams. Tomis dienomis prasidėjo aštresnio pobūdžio kautynės prie abu Vietnamus skiriančios linijos ir Kambodijos pasienyje. Pagrindinį dėmesį komunistai dabar skiria ne amerikiečių, bet P. Vietnamo kariuomenės daliniams, matyt, norėdami įrodyti prez. R. Niksonui, kad jo sumanymas ateityje pakeisti amerikiečius vietnamiečiais nebus sėkmingas.

PAŠALINO RAŠYTOJĄ

Sovietų Rašytojų Sąjungos Riazanės skyrius iš savo gretų pašalino rašytoją Aleksandrą Solženiciną, kurį tarptautine garsenybe yra padariusios dvi Vakaruose išleistos knygos — "Vėžininkų palata" ir "Pirmasis skritulys". Šią žinią patvirtino laikraštis "Literaturnaja Gazeta", nepateikdamas smulkesnių duomenų. Neoficialių šaltinių pranešimu, A. Solženicinas Riazanės rašytojų posėdyje visas savo jėgas ir net gyvybę žadėjo skirti kovai už tiesą, laikydamasis 1966 m. Rašytojų Sąjungos valdybai įteiktame laiške išdėstytų principų. Oficialia pašalinimo priežastimi laikoma A. Solženicino paslauga Sovietų Sąjungos priešams — jo knygų išleidimas Vakaruose, nors jis buvo paskelbęs, kad rankraščiai į Vakarus buvo išvežti be jo žinios ir pritarimo.

KARŠTEJA KARAS

Didėjančią įtampą Artimuosiuose Rytuose liudija Egipto karo laivyno įvykdytas Sinajaus pusiasalio apšaudymas, narų įsiveržimas į Izraelio Eilat uostą Akabos įlankoje, Izraelio kariuomenės vadovybės pranešimas, kad jos aviacijai pavyko sunaikinti visas egiptiečių priešlėktuvines raketas Suezo pakrantėse. Izraelio užimtose srityse krašto apsaugos ministeris M. Dayan įvedė "kaimynų baudos" priemones. Jeigu lig šiol buvo sprogdinami namai tik tų arabų, pas kuriuos slapstydavosi partizanai, tai dabar panašaus likimo susilauks ir kaimynai. Šią savaitę Maskvon ruošiasi vykti egiptiečių delegacija — arabų socialistinės sąjungos vykdomojo komiteto atstovas A. El Sadat, užsienio reikalų ministeris M. Riad ir krašto apsaugos ministeris gen. M. Fawzi. Jos tikslas greičiausiai yra išsiaiškinti sovietų paramą gruodžio 20 d. įvyksiančiai arabų vadų konferencijai.

SKILIMAS INDIJOJE

Kraštą valdančios Kongreso partijos komitetas, dominuojamas senųjų politikų, sudarančių vadinamąjį sindikatą, išbraukė premjerę I. Gandhi iš partijos narių sąrašo už nusižengimus partijos disciplinai. Kongreso partijos 310 parlamentarų sprendimą pripažino negaliojančiu. Nesutarimo priežastimi laikytina premjerės I. Gandhi parama prezidento rinkimus laimėjusiam nepriklausomam kandidatui V. Giri, jos pasisakymas prieš Kongreso partijos sindikato pasiūlytą kandidatą. Atrodo, I. Gandhi be didesnių sunkumų galės tęsti premjerės darbą, nes ją remia didžioji Kongreso partijos atstovų dauguma ir net kitos partijos.

NUVERTINS RUBLĮ?

Iš Maskvos ištremtas Toronto "The Telegram" dienraščio korespondentas A. Einfrankas (žiūr. "Tvirti tankai, menki batai" 2 psl.) paskelbė paskutinį pranešimą apie ekonominį chaosą Sovietų Sąjungoje. Iš neoficialių šaltinių gautais duomenimis, kompartijos centrinis komitetas svarsto rublio nuvertinimą. Infliaciją sukėlė bilijonai rublių apyvartoje ir didžiulis gaminių trūkumas krautuvėse, nesuvaldoma juodoji rinka. Problemą galėjo išspręsti ekonominės reformos, planavimo laisvė gamykloms, bet senoji kompartijos gvardija nusigando liberalių reformų Čekoslovakijoje. Naujieji stalininkai Kremliuje atsisakė ekonominių reformų, nes jos sukeltų ir politinės laisvės siekius. Spėjama, jog rublio nuvertinimas bus atliktas kainų pakėlimu ir pažadais padidinti algas tiems darbininkams, kurie savo įmonėse pakels darbingumą. Š.m. balandžio 1 d. jau buvo atliktas pirmasis bandymas šia kryptimi, pabranginant 50% aukso gaminius ir 100% kailius. N. Chruščiovo 1961 m. kainų padidinimas maisto gaminiams Rostove prie Dono buvo sukėlęs riaušes, kurioms numalšinti teko šauktis kariuomenės pagalbos. Šį kartą Kremlius greičiausiai pasirinks vidurio kelią — kainų pakėlimą ir jį bent iš dalies kompensuojanti algų padidinimą. Jokios vertės užsienyje neturintis rublis oficialiai nebus nuvertintas, bet neoficialiai jo vertę sumažins augštesnės gaminių kainos vartotojams.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $6, pusmetinė—$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $1
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Publ. b. Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc
Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368 - 6813

Tvirti tankai, menki batai

Maskva ištrėmė užsienio korespondentą, kurio pasakyta tiesa buvo skaudesnė už melą

Toronto dienraščio "The Telegram" korespondentui Aaronuo Einfrankui teko garbė būti pirmuoju kanadiečiu žurnalistu, gavusiu įsakymą per 72 valandas išsikraustyti iš Sovietų Sąjungos. Dvejus su puse metų jis informavo "The Telegram" ir 32-jų kitų laikraščių skaitytojus apie sovietinio gyvenimo pažangą, biurokratų statomas kliūtis, eilinį žmogų slegiančias problemas. Mums, lietuviams, ypač buvo įdomus A. Einfranko reportažas iš Vilniaus, palyginti objektyviai atskleidęs dabartinę būklę sovietų okupuotoje Lietuvoje ir netgi jaunosios komunistų kartos siekius, kuriuose neeilinę vietą užima rūpestis lietuvių tautos išlikimu.

Neoficialūs šaltiniai

Kuo A. Einfrankas nusikalto Maskvos cenzoriams? Atsakymą į šį klausimą duoda oficialus užsienio reikalų ministerijos spaudos departamento direktoriaus pavaduotojo Fiodoro Simonovo pareiškimas: "Jūs buvote įspėtas, bet ir toliau laikėtės linijos, menkinančios mūsų gyvenimo laimėjimus..." Pramokęs rusų kalbos, A. Einfrankas atsisakė korespondentams peršamų užsienio reikalų ministerijos propagandinių biuletenių ir ėmė ieškoti kitų šaltinių savo pranešimams iš Maskvos. Nekartą jis yra citavęs sovietų laikraščius, pabrėždamas tarp senosios ir jaunosios komunistų kartos didėjančią prarają, kurią Kremliaus vadai stengiasi nuslėpti, kartų nesutarimus laikydami būdingu kapitalistinės sistemos reiškiniu. Iš A. Einfranko išgirdome apie Maskvoje klestinčią juodąją rinką, specialias krautuves užsieniečiams, perdidelį skaičių prisiekusių vodkos garbintojų, maištaujančius intelektualus ir rašytoojus. Šie kasdieninio gyvenimo faktai, be abejonės, yra labai nemalonūs Maskvai, bet jų neįmanoma pašalinti cenzūros ir propagandos priemonėmis. Gyvenimą pakeisti gali tik valdžios ir sovietinio komunizmo reformos, kurių L. Brežnevo, A. Kosygino ir N. Podgorno rusiškoji "trojka" nesiryžta imtis.

Baigiant tarnybą

A. Einfrankas buvo ištremtas iš Sovietų Sąjungos tuo metu, kai jau pats ruošėsi išvykti ir kai pakeliui buvo jo pakaitas Marq de Villiers, kitas kanadietis žurnalistas, paskirtas "The Telegram" dienraščio korespondentu Maskvoje. Atrodo, cenzorius užrūstino Spalio revoliucijos 52-rųjų metiniu išvakarėse paskelbtas A. Einfranko apžvalginis rašinys "Penkiasdešimt dvejų metų Sovietų Sąjunga negaluoja". Pradėjęs nuo tradicinio parado Maskvos Raudonojoj aikštėj, A. Einfrankas konstatuoja, kad šios šventės dienomis Maskvoje jaučiamas mėsos trūkumas ir kad šventišką nuotaiką maskviečiam tenka stiprinti vodka. Spalio revoliucijos metinės yra komunizmo Kalėdos, didžiausia kompartijos šventė. Dovanas savo tarnautojams A. Einfrankas turėjo pirkti dolerių krautuvėje, kurios durys yra atviros ir kompartijos elitui su specialiais dolerių kuponais, kai tuo tarpu eiliniams piliečiams trūksta net kasdieninių reikmenų. Pasak A. Einfranko, šią spragą kartais užpildo spekuliantai, marksistinės versijos Santa Claus, už pasakiškas sumas pardavinėdami iš parduotuvių pavogtas prekes. Į apelsiną Maskvoje žiūrima kaip į brangakmenį, nors jau sukako 30 metų, kai Stalinas įvedė kolchozų sistemą. Daržovės taip pat yra brangios ir retai beužtinkamos, nes jų didžioji dalis supūva nepasiekusi rinkos.

Paini biurokratija

Gyvenimas yra geresnis, negu betkuriais kitais sovietinio komunizmo metais. Maskvos gatves dabar jau užtvenkia kompartijos elito įsigyti automobiliai. Ant Lenino mauzolėjaus paradą priima vadai, geresni už tokius senuosius kraugerius, kaip Stalinas, Berija ir Kaganovičius. Tačiau spaudos puslapiuose užtinki pranešimų, kad pvz. fabrikas viršijo planus, pagamindamas 38.000 porų niekam tikusių batų, o kitai batų gamyklai trūko žaliavos. Viena ministerija kaltina kitą, pastaroji bara gamyklą, o ši visą kaltę suverčia ministerijoms. Kol kompartijos biurokratai vienas kitam drasko nugaras, krašto naudą velniai gaudo. Statistiniai duomenys labai impozantiški, bet pareigūnai prisipažįsta, kad daug gaminių yra neįmanomas parduoti niekalas.

Šūkiai ir tikrovė

A. Einfranko teigimu, didžiausia problema tenka laikyti ne gėrio ir blogio kovą, kuri yra nežinoma komunistinei moralei, bet pasenusių kompartijos vadų nesugebėjimą prisitaikyti prie dvidešimtojo amžiaus technologinių reikalavimų. Amerikiečių "Apollo 11" erdvėlaivio triumfas mėnulyje dar kartą įrodė aiškų JAV pramonės ir technologijos pranašumą, nors N. Chruščiovas buvo žadėjęs pasivyti ir pralenkti Ameriką iki Lenino šimtojo gimtadienio 1970 m. Šiandien menka paguoda Sovietų Sąjungai yra trisdešimt metų senumo marksistiniai šūkiai ir popagandos išpūsti trijų "Sojuz" erdvėlaivių skrydžiai orbitoje aplink žemės rutulį.

Caras ir dabartis

Carų priešrevoliucinis režimas, A. Einfranko nuomone, buvo žiaurus, bet visdėlto rusai tada turėjo didesnę judėjimo laisvę. Panaikinus baudžiavą 1861 m., jie netgi galėjo emigruoti į užsienio kraštus. Komunizmo kūrėjas Leninas taip pat yra lankęsis užsienyje. Carai leido spausdinti didžiųjų rašytojų Tolstojaus ir Dostojevskio knygas, o sovietų vyriausybė tokio leidimo neduoda didžiausiam dabartiniam rašytojui Aleksandrui Solženicinui. Ji netgi išėmė iš vieno Maskvos teatro repertuaro dramą, vaizduojančią carinės ir dabartinės Rusijos gyvenimo skirtumus.

Vienašališka pažanga

A. Einfrankas sutinka, kad Sovietų Sąjunga — galinga valstybė pasauliniu mastu. Ji yra pasiekusi nemažų laimėjimų pvz. švietime. Visi jos gyventojai šiandien moka skaityti, bet tai, kas liems leidžiama skaityti, nustato ir aprobuoja kompartija. Didžioji gyventojų dalis naudojasi elektros šviesa. Krašte, kurio gyvenimo lygis vis dar matuojamas dvidešimtojo amžiaus ketvirtu dešimtmečiu, netrūksta pažangos. Ją kiekviena proga garsina valdančiai klasei tarnaujantys propagandistai. A. Einfrankas įspėja Vakarų pasaulį nesidžiaugti sovietų nesėkmėmis. Taika būtų žymiai tvirtesnė, jeigu sovietai sugebėtų gaminti ne tik tankus, bet ir gerus batus. Tada galbūt jiems nebūtų reikalo užimti tokius beginklius kraštus, kaip Vengrija ir Čekoslovakija. Tokiu atveju sustiprėtų prekybiniai ryšiai tarp Sovietų Sąjungos ir Vakarų, nes Maskva galėtų parduoti užsienio kraštams ne tik žaliavas, o ir geros kokybės gaminius. Rytų Europos ekonominis išnaudojimas pasidarytų nereikalingas, kai užtektų savo batų, savo drabužių ir savos gamybos kasdieninių reikmenų.

Lėti žingsniai

Vakarų pasaulio liberalių pažiūrų pranašams yra skiriamas A. Einfranko įspėjimas nesitikėti greitos evoliucijos Sovietų Sąjungoje ir aplamai sovietinio komunizmo sistemoje. Kraštas, prieš 110 metų nusikratęs caro ir prieš 16 metų Stalino baudžiavos, evoliucinėje raidoje negali žvgiuoti pergreitu žingsniu. Panaši problema šiandien slegia Afrikos ir Azijos valstybes. Lig šiol rusiškąjį šovinizmą kompartijos vadai įstengė išlaikyti Sovietų Sąjungos galybe, bet dabar jiems kelią pastoja kultūriniai ir technologiniai negalavimai, kurių jie negali išspręsti dėl savo atsilikimo nuo laiko dvasios. Vienintele išeitimi tektų laikyti pasenusių vadų pakeitimą jaunesniaisiais. **V. Kst.**

RAUDONOJI LYDIJA

Maskvos saugumo agentės Čekoslovakijoj L 77 užrašai

Išvertė ir paruošė spaudai **VLADAS MINGĖLA**

(Tęsinys iš pr. numerio)

Svarbios žinios

Apžiūrėjusi voko turinį, supratau jo svarbą Vakarų valstybėm. Šiais dokumentais galiu Vakaruose sau laisvę ir pasitikėjimą įsigyti, be to, išpirkti visas komunistinio šnipinėjimo kaltes. Kad jis tik pasiektų kurią nors Vakarų valstybę! Voke buvo naujausi planai požeminio karinio aerodromo ir įvairių aviacijos pastatų, vietovės apybraiža, tikslūs nuotoliai ir įvairūs išmatavimai. Be šių dokumentų, buvo dar svarbių, labai slaptų laiškų, ant kurių uždėti čekų kalba štampai "visai slaptai". Pirma proga nunešiau ir įteikiau tą voką Prancūzijos pasiuntinybės pirmajam sekretoriui. Jį adresavau Couldrono vardu į Paryžių ir dar pridėjau savo nuotrauką.

Rugpjūčio 11 d. visdėlto apsilankiau tėvų namuose. Tėvų miegamajame paslėpiau labai svarbų dienyną, apie kurio buvimą tėvai nieko nežinojo. Su savim paėmiau tik mažą lagaminėlį ir visus turimus pinigus. Aš buvau apimta slapto laukimo nežinomos ateities. Man vaidenosi laisvė. Galvojau — rytoj šiuo metu jau būsiu Miunchene. Aš pasiryžau tapti visai kitokia moterim. Galvojau pradėti savo gyvenimą iš naujo.

Skrydis lėktuvu

Kaip buvo sutarta, sutikau Gregorių prie traukinio. Jis dėvėjo čekų karo aviacijos karininko majoro uniformą. Atrodė kaip princas. Koenigsgraetze palaukėme stoty iki ketvirtos valandos ryto. Įsėdome į karinį automobilį ir važiavome karinio aerodromo kryptimi. Truputį nuošaly stovėjo nedidelis lėktuvas. Gregorius paėmė mane po ranka, ir mes įšokome į jį. Trys draugiški karininkai sėdėjo greta manęs ant žemės, nes nebuvo sėdimų vietų. Gregorius sėdėjo kartu su pilotu kabinoje. Vienas karininkų pasiūlė man savo vietą. Tai buvo man labai svarbu, nes aš buvau arčiau Gregoriaus. Kai saulė aušros spinduliais sublizgėjo, auksu apibėrė dangų ir žemę, mano laikrodis rodė, jog mes skridome lygiai 28 minutes. Pagal apskaičiavimus, mums dar reikėjo septyniolikos minučių. Netikėtai pasigirdo Gregoriaus ir kitų karininkų garsios diskusijos. Kažkas negero atsitiko su motoru: jis ėmė kartas nuo karto springti, šaudyti. Kai grįžo karininkai atgal, mane pastūmėjo prie Gregoriaus, kuris man šaukė į ausį:

— Kažkas blogo su motoru. Aš turiu leistis. Gal pavyks ant vokiečių žemės nusileisti. Tačiau gali būti, kad Čekoslovakijos žemė mus prarys. Jeigu mum nebūtų lemta pasiekti Vakarų Vokietijos, neužmiršk, prašau, vieno: aš niekad tau nesu kalbėjęs apie norą skristi per siena! Skridome tik savo malonumui.

Tardymas

Aš linktelėjau galva, kad supratau. Grįžau atgal. Staiga lėktuvas ėmė leistis perdaug greit. Pajutau, kad krentame. Dar girdėjau žiaurų trenksmą, žaibus, triukšmą ir nustojau sąmonės. Kai atgavau sąmonę, atvėriau akis, pamačiau čekų kariškius. Mane kažkur nešė ant neštuvų. Supratau, jog visos svajonės dingo, kaip koks viliojantis miražas. Sudiev, laisve, — pagalvojau. Bus blogai, labai blogai! Mane nugabeno į kažkokias kareivines. Gydytojas nuodugniai apžiūrėjo, tvarstė mano galvą. Aš buvau apkurtusi. Gydytojas davė man išgerti alkoholio — kiek palengvėjo. Tuojau mane nugabeno pas leitenantą apklausinėjimui. Mandagiai statė tokiais atvejais įprastus klausimus. Pirmiausia: vardas ir pavardė, amžius, adresas, užsiėmimas. Staiga jis pakilo ir gerai pažiūrėjo man į veidą.

— Kurių velnių tamsta norėjai apleisti Čekoslovakiją?

— Iš kur tamstai tokios mintys galėjo ateiti? — atsikirtau. — Niekados tokių minčių neturėjau.

Aš visai šaltai jam paaiškinau, kad majoras Gregorius Zalenka norėjo mus paskraidinti. Man tokia kelionė buvo pirmoji, ir aš ja džiaugiausi kaip vaikas.

— Betgi yra ir daugiau karininkų!

— Aš jų visai nepažįstu!

Kai tardymo protokolą pasirašiau, leitenantas garsiai nusijuokė ir tarė:

— Man vistiek ką čia pasakoji, bet aš netikiu, kad tokiem vaikiškiem plepalam patikėtų Saugumas.

Man irgi taip atrodė, bet Gregorius visdėlto žinojo, kodėl taip sakyti man patarė.

Nuvedė mane į kitą kambarį. Kariškis surašė visus mano daiktus į tam tikrą formuliarą. Turėjau pasirašyti. Skiltyje, kur buvo klausiama: "Brangakmenių ir užsienio valiutos?" stovėjo aiškūs du nuliai. Man kiek palengvėjo ant širdies. Mat, Gregorius mano pinigus turėjo pas save. Savaime aišku, jeigu pas mane rastu užsienio banknotų ir brangenybių, būtų neabejotinas įrodymas, jog buvo bandyta bėgti į Vakarus.

Kalėjime

Atsidūriau kalėjime. Mane nugabeno jaunas saugumietis. Mačiau, jog jam patinku. Jis taip žiūrėjo, tartum norėdamas dariau jam įspūdį. Išnaudojau tą matyti mane nuogą. Žodžiu, paprogą ir papasakojau jam šios kelionės istoriją taip, kaip mane pamokė Gregorius. Kai jis suprato, kad iš mano pusės nebus pasipriešinimo, jis sutiko kam reikia informuoti palankia prasme.

Po dviejų valandų jis grįžo. Jam jau buvo žinoma, kad Gregorius nusižudė. Tad ką savo parodymuose sakiau, turiu ir toliau vienodai kalbėti. Niekas neįrodys, kad galėjo būti kitaip.

Kalėjimo vienutėje vaikščiodama mokiausi savo parodymus atmintinai. Be to, atėjo į galvą kaikurios naudingos smulkmenos. Ir jas pridėjau. Pietų metu man užrišo akis ir ilgai vedė kažkokiais laiptais, ilgais koridoriais. Pagaliau įvedė į didelį kambarį ir nuėmė akių užrišį. Už rašomojo stalo sėdėjo Saugumo leitenantas. (B. d.)

KRAŠTO VALDYBOS PRANEŠIMAI

PASIKEITIMAI KANADOS KRAŠTO VALDYBOJE. Stp. Kairiui pasitraukus iš kultūros komisijos pirmininko pareigų, valdyba šioms pareigoms pakvietė ir kooptavo į valdybą dr. M. Ramūnienę. Visais kultūros komisijos reikalais prašome kreiptis šiuo adresu: Dr. M. Ramūnienė, 187 Carling Ave., Ottawa 1, Ontario. Stp. Kairys pasilieka ir toliau krašto valdyboje vicepirmininko pareigose.

PASIKEITIMAI ŠVIETIMO KOMISIJOJE. Iš švietimo komisijos pasitraukus J. Andruliui ir A. Bušinskaitei, į komisiją pakviesti nauji nariai. Komisijos pirmininkui L. Tamošauskui pristačius, valdyba patvirtino sekančios sudėties švietimo komisiją: pirmininkas — L. Tamošauskas, vicepirmininkė — A. Sungailienė, sekretorius — V. Taseckas, protokolų sekretorius — A. Šukys, iždininkas — B. Čepaitienė ir narė — L. Senkevičienė.

ŠALPOS FONDO REIKALAI. Iki šiol mūsų Šalpos Fondas nebuvo registruotas valdžios įstaigose ir todėl negalėjo išduoti pakvitavimų aukotojams, kuriuos jie galėtų pridėti prie darbo pajamų pareiškimų atleidimui paaukotos sumos nuo mokesčių mokėjimo. Apsvarsčius šį reikalą, valdyba nutarė, kad jau atėjo laikas mūsų Šalpos Fondą užregistruoti valdžios įstaigose. Pavesta Šalpos Fondo pirmininkei A. Kuolienei kreiptis į adv. G. Balčiūną ir paprašyti atlikti registracijos formalumus. Kai bus Fondas užregistruotas, apie tai bus pranešta visoms apylinkėms atskiru bendraraščiu.

LIETUVOS VAIZDŲ SKAIDRIŲ REIKALU. Kaikurioms apylinkėms pageidaujant, krašto valdyba nutarė įsigyti Lietuvos vaizdų skaidrių rinkinį, kurį galėtų paskolinti apylinkėm. Tai bus gera priemonė vyresniesiems atgaivinti prisiminimus, o jauniesiems pažinti savo tėvų krašto gamtos grožį, jos architektūrinius bei istorinius pastatus, meno ir kultūros laimėjimus. Pavesta švietimo komisijos pirmininkui L. Tamošauskui tokį rinkinį nedelsiant sudaryti ir, apylinkėm prašant, jį paskolinti.

KRAŠTO VALDYBOS RINKIMO TAISYKLĖS. Krašto tarybos sesijoje š.m. spalio 18 d. nutarta pakeisti krašto tarybos rinkimų taisykles ta prasme, kad tarybos atstovai bus renkami ne vienu sarašu visai Kanadai, bet kiekviena rinkiminė apylinkė rinks savus atstovus. Nutarta padidinti rinktų atstovų skaičių iš 30 iki 50, kad tuo būdu ir mažiausia rinkiminė apylinkė galėtų išrinkti bent vieną atstovą, o didesnėse rinkiminėse apylinkėse būtų išrenkamas pakankamas atstovų skaičius, kad, esant reikalui, būtų galima iš jų sudaryti krašto valdybą. Krašto tarybos rinkimo taisyklėm paruošti valdyba nutarė dabartinę trijų asmenų komisiją (K. Baronas, E. Daniliūnas, J. Šimanavičius) padidinti iki 5 asmenų, pakviečiant adv. G. Balčiūną iš Toronto ir V. Ignaitį iš Rodney. Pagal naujas taisykles numatyta, kad apylinkių pirmininkai, krašto valdybos ir garbės teismo nariai pasilieka ir toliau, kaip iki šiol buvo, krašto tarybos nariais.

VLIKO BROŠIŪRA APIE LIETUVĄ. VLIKas yra išleidęs gana skoningai paruoštą keliolikos puslapių brošiūrą "How much you know about Lithuania?". Joje yra gana daug geros medžiagos; ypač tinka įteikti svetimtaučiams ir kanadiečiams įvairiomis progomis. Krašto valdyba yra užsakiusi 100 egzempliorių ir kai tik brošiūrą gausime, tuojau išsiuntinėsime po kelis egzempliorius visoms apylinkėms susipažinti. Apylinkės galės ją užsisakyti tiesiogiai iš VLIKo. Vieno egz. kaina — 10 centų.

LEIDINYS "LITHUANIANS IN CANADA". Šio leidinio administracinė komisija praneša kad, nuo š.m. lapkričio 15 d. jo pardavimo kaina lietuviams sumažinama iš $8.00 iki $5.00. Apylinkių valdybos prašomos užsisakyti po keletą ar keliolika egzempliorių ir surasti platintoją arba pačios platinti jį lietuvių tarpe. Iki šiol mes dar neturime šios rūšies geresnio leidinio anglų kalba, kurį galėtume įteikti kanadiečiams bei įvairioms įstaigoms, kaip "Lithuanians in Canada". Bandykime šią knygą paskleisti kiek galint plačiau.

SOLIDARUMO ĮNAŠAI. Gauti solidarumo įnašai iš Hamiltono, St. Catharines ir Montrealio apylinkių. Dėkojame. Prašome ir kitas apylinkes atsiskaityti už 1969 metus.

RYŠIAI SU PAVERGTAISIAIS

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ NUTARIMAI AKTUALIAISIAIS KLAUSIMAIS

Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos taryba, susirinkusi sesijon 1969 m. lapkričio 1-2 d.d. Detroite, apsvarstė aktualiuosius Sąjungos veiklos ir lietuvių politikos klausimus.

I. Taryba pasidžiaugė VLIKo pastangomis Lietuvos laisvės kovos srityje ir griežtai pasisakė prieš betkokias pastangas trukdyti VLIKo darbą ar griauti jo autoritetą. Kartu taryba pareiškė pakartotinį solidarumą VLIKo vadovybei ir jos linijai Lietuvos laisvinimo srityje.

II. Taryba pritarė ALTos veiklai ir jos kryptiai; pareiškė jos vadovybei solidarumą bei visokeriopą paramą. Taryba išskirtinai pritarė ALTos žygiui už pastovios baltiečių administracijos prie JAV prezidento įstaigos įsteigimą ir ragina lietuvius šiai akcijai visais galimais būdais talkinti.

III. Apsvarsčiusi Lietuvių Bendruomenės organizacijos problematiką tiek, kiek ji liečia LKDS bendrinę atsakomybę išeivijos egzistencijoje, taryba pareiškė savo susirūpinimą PLB ir JAV LB valdybų užimta linija. Kartu konstatavo gyvą reikalą visiems išeivijos lietuviams jungtis į PLB eiles, siekiant Lietuvių Chartoje numatytų tikslų bei tokio organizacinio susitvarkymo, kuris atlieptų pačius gražiausius lietuvių demokratijos principus bei PLB interesus.

IV. LKDS taryba, stebėdama laisvųjų lietuvių ryšius su pavergtąja Lietuva, išsamiai persvarsčiusi ankstyvesnę Sąjungos laikyseną, šiuo klausimu pakartotinai reiškia vieningą nusistatymą: 1. Vienintelis pateisinamas ryšių būdas ir šiandieną tebėra santykiavimas grynai asmeninėje plotmėje. 2. Bendravimo, santykiavimo ar bendradarbiavimo frazės tautinio išlikimo troškulio niekada nenumalšins, nes už jų slepiasi pats naujausias komunistinės Rusijos ginklas politinei emigracijai sužlugdyti. 3. Tiems lietuviams, kurie paskirai įsigyja pavergėjų pasitikėjimą kelionėms pas laisvuosius brolius, visais atsitiktinių kontaktų atvejais turi būti perteiktas nepalenkiamas mūsų nusistatymas: siekti laisvos ir nepriklausomos Lietuvos, Lietuvos partizanai amžiams liks tos kovos pirmūnais, toje kovoje drausmingai pasiduoti laisvųjų lietuvių politinei vadovybei.

4. Laikydami sovietinį komunizmą didžiausiu Lietuvos priešu, lietuviai krikščionys demokratai laiko savo pareiga skelbti komunizmo Lietuvai padarytas skriaudas, atidengti komunizmo kėslus ir kovoti su defetistinėmis nuotaikomis, siekiančiomis nuslopinti lietuvių antikomunistinį nusistatymą ir nepriklausomybės siekimą. (KDI)

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537 - 1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9 - 4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

A † A

MARIJAI ŠTUIKIENEI mirus,

vyrą ANTANĄ, sūnų ir marčią nuoširdžiai užjaučiame —

Prisikėlimo parapijos Katalikų Vyrų Draugija

Mielus bičiulius — ANTANĄ ŠTUIKĮ, sūnų VYTAUTĄ ir jo šeimą, liūdinčius savo mylimos žmonos ir motinos mirties, nuoširdžiai užjaučiame —

K. K. Kaminskai **V. J. Jasinevičiai**

A † A

MARIJAI ŠTUIKIENEI mirus,

jos sūnų VYTAUTĄ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Canadian Acme Screw a. Gear bendradarbiai

A † A

MARIJAI ŠTUIKIENEI mirus,

vyrą ANTANĄ, sūnų VYTAUTĄ ir jo šeimą bei kitus artimuosius giliai užjaučiame bei kartu liūdime —

V. O. Skukauskai **P. A. Šalnos**

P. J. A. Žaliauskai

A † A

JONUI GRIKINIUI mirus,

didelio skausmo prislėgtą žmoną ANGELĘ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

I. ir Br. Jonynai **J. ir Br. Maziliauskai**

St. ir A. Kavaliauskai

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems giminėms ir pažįstamiems, kurie lankė velionę

JOZEFINĄ NEMAJŪNIENĘ,

mūsų mylimą Mamytę, ligos metu ir laidotuvių namuose, palydėjo ją į kapines, kuo nors prisidėjo prie laidotuvių bei pareiškė mums užuojautą liūdesio dienomis.

Liūdinčios dukterys —

J. Ramoška, J. Harvey ir anūkai

PADĖKA

A. a. Julijai Pilkauskienei mirus, visiems ją lankiusiems laidotuvių koplyčioje, pagerbusiems jos atminimą gėlėmis ir vainikais, pareiškusiems mums užuojautą ir palydėjusiems velionę į kapines — reiškiame nuoširdžiausią padėką. Ypač nuoširdų ačiū tariame p. p. Petrušauskų šeimai už jų rūpestį bei pagalbą laidotuvių reikaluose.

Sūnūs — Robertas ir kun. Jonas Pilkauskai,
broliai — Pranas ir Antanas Tautkai
ir Alfonsas Mackevičius

368-6813

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyriaus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TŽ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TŽ".

1968 m. gruodžio 4 d. užsakiau nerūdijančio plieno šautuvą Remington. Jį gavau 1969 m. gegužės 15 d. ir sumokėjau $262.50. Pardavėjas garantavo, kad tai nerūdijančio plieno šautuvas. Kai nuvežiau patikrinti į Remington Arms of Canada, specialistai pareiškė, kad jis nėra pagamintas iš nerūdijančio plieno. Tą šautuvą grąžinau pardavėjui 1969 m. birželio 16 d. Jis žadėjo pakeisti, bet iki šiol nėra nei pinigų, nei šautuvo, nors praėjo 4 mėnesiai. Prašau patarti, ką daryti. J. B., Toronto.

Jūsų reikalu kreipėmės į nurodytą pardavėją ir gavome atsakymą. Jame rašoma: 1968 m. gruodžio 4 d. J. B. užsakė specialų Remington... nerūdijančio plieno medžioklinį šautuvą. Apie gegužės mėnesio vidurį mes tą šautuvą gavom. Pasirodė betgi, kad kažkas įmonėje padarė klaidą ir vietoje nerūdijančio plieno pagamino juodojo plieno šautuvą, kurį J. B. vėliau mums sugrąžino. Tada mes užsakėm kitą nerūdijančio plieno šautuvą, bet iki šiol dar jo negavome. Kadangi tai specialus šautuvas, jo pagaminimas užtrunka ilgiau. Visdėlto mes esame J. B. sakę, jeigu jis negali laukti užsakyto šautuvo, grąžinsime pinigus, o gautąjį šautuvą laikysime savo parduotuvėje. Panaikinti užsakymo nebegalime.

Po vieno iš daugelio koncertų... Sol J. Vaznelis su akompaniatore D. Skrinskaite, dabar — Viskontienne. Š. m. lapkričio 30 d. jiedu pasirodys "Tėviškės Žiburių" dvidešimtmečio koncerte Toronte Prisikėlimo salėje

LIETUVIŲ DIENA LONDONE

Ateinančių metų rudenį daugelio Kanados ir net Amerikos lietuvių žvilgsniai kryps į Londoną, Ontario. Septyniasdešimt penkių šeimų lietuvių apylinkė pirmą sykį čia rengs didelio masto Lietuvių Dienas, kurios yra metinis ir pagrindinis Kanados lietuvių parengimas.

Jau ir anksčiau porą sykių buvo mėginta susitarti dėl Lietuvių Dienų čia rengimo, bet ligi šiol KLB krašto valdyba Londonui pasiūlydavo tik su sąlyga, jei tokia ir tokia apylinkė jų nerengs. Ši sąlyga buvo pagrindinė kliūtis, kodėl Lietuvių Dienos čia nebuvo rengiamos. Sales čia reikia užsakyti vienerius metus į priekį, įmokant nustatytą pinigų sumą. Taigi, kitai apylinkei sumanius LD rengti, ta įmokėta suma žūna, o mažai apylinkei tai jau yra didelė kliūtis. Šiemet KLB krašto valdyba pirmą sykį suteikė pirmenybę Londonui. Kr. valdybos pirmininko pasiūlymas buvo priimtas beveik vienbalsiai apylinkės pirmininko tam tikslui sukviestų keliolikos asmenų. Nutarta Lietuvių Dienas rengti, jei tik krašto taryba tam neprieštaraus. Krašto taryba spalio 18 d. įvykusiame suvažiavime visa tai patvirtino ir todėl dabar jau nebėra jokių formalių kliūčių Lietuvių Dienoms čia rengti. Jos įvyks ateinančių metų spalio mėnesio ilgąjį Padėkos Dienos savaitgalį. Taigi, neteks prakaituoti, jei ir vėsintuvai neveiktų.

Pradžioje buvo manyta, kad Londonui gal užtektų ir vienos parengimo dienos, nes dvi surengti gali būti sunkoka dėl lėšų ir veikėjų stokos. Galų gale išėjo atvirkščiai: mažasis Londonas ryžtasi užpildyti net tris dienas! Penktadienio vakarą numatomas jaunimo susipažinimo vakaras-šokiai; šeštadienio rytą — simpoziumas, po to — sporto varžybos ir vakare — visų LD dalyvių susipažinimo vakaras — didysis balius. Sekmadienį — katalikų ir evangelikų pamaldos, meno paroda ir koncertas. Visiems tiems parengimams jau gautos tinkamos salės ir, reikia manyti, atvykusiems neteks Londonu nusivilti. Čia pateikiama tik apytikrė programa. Ji dar gali truputį pasikeisti, bet jau dabar yra aišku, kad čia bus ne mažo, bet didelio masto Lietuvių Dienos. Numatyti ir pradėję dirbti daugumos sekcijų pirmininkai — koncerto, baliaus, finansų, pamaldų, parodos, sporto ir t.t. Šiomis dienomis numatoma sudaryti informacijos bei propagandos sekciją ir parinkti kitus reikalingus pareigūnus. Lietuvių Dienoms Rengti Komiteto pirmininkas — A. Eimantas, 36 metų amžiaus, neseniai baigęs Vakarų Ontario universitetą Londone, laisvai vartojąs abi kalbas. Taigi, sėkmės komitetui ir visiems Londono lietuviams surengti pirmas ir šaunias Lietuvių Dienas Londone! **D. E.**

DEDIKACIJOS ŠVENTĖ ARTĖJA

Reikšmingai gausus lietuvių būrys pirmą kartą istorijoj susirinks Romoje 1970 metų vasarą dalyvauti

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIOS PAŠVENTINIME

Netrukus bus paskelbta registracija norinčiųjų dalyvauti šioje šventėje.

Aukotojų ir jų paminėtų asmenų vardai liks ateičiai specialiose knygose Vatikano ir lietuvių archyvuose

Neatidėliodami siųskite savo auką šiuo adresu:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL,

2701 W. 68th St., Chicago, Ill. 60629, USA

GREIČIAU... PIGIAU... GERIAU...

Ir tikrai padėsite savo artimiesiems užsakydami dovanų siuntinį per

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2, ENGLAND.

TEL. 01-739-8734

Šį rudenį siūlome 3 dovanų siuntinius sudarytus iš tokių daiktų, kurie labiausiai Lietuvoje reikalingi ar naudingi.

RUDENINIS (1), 1969

3 jardai vilnonės veliūro medžiagos vyriškam arba moteriškam apsiaustui, 3½ jardo puikios kostiuminės, angliškos vilnonės medžiagos vyriškam arba moteriškam kostiumui, 2 jardai "crimplene" medžiagos puikiai suknelei, vyriškas arba moteriškas geros rūšies megztinis, išeiginiai nailono marškiniai arba bliuzė, 1 pora vyriškų arba moteriškų kojinių — vilnonių arba nailoninių, 20 geriausios rūšies cigarečių.

Kaina $100.

RUDENINIS (2) 1969

Nailoninis itališkas, vyriškas arba moteriškas lietpaltis, 3½ jardo vilnonės angliškos kostiuminės medžiagos, 2½ jardo vilnonės moteriškai suknelei medžiagos, 1 vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė, 1 vyriškas arba moteriškas labai geras megztinis, 1 kaklaraištis arba dėžė šokoladinių saldainių, 2 šilkinės arba nailoninės skarelės.

Kaina $100.

MAISTO SIUNTINYS, 1969

6 sv. geriausių kanadiškų miltų, ½ sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 2 sv. ryžių, ¼ sv. pipirų, ¼ sv. lapelių, ½ sv. geriamo šokolado, 1 dėžutė "nescafe", 2 sv. geriausių kiaulinių taukų, 1 dėžė šokoladinių saldainių.

Kaina $35.

Į kiekvieną drabužių siuntinį galima pridėti šie labai Lietuvoje naudingi ir pageidaujami daiktai: nailoniniai lietpalčiai $11, geriausios vilnonės skarelės $5, vyriški arba moteriški megztiniai $14, parkeriai $7, vilnonės arba nailoninės kojinės $2.

Taip pat priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, foto aparatų, radijo aparatų, šaldytuvų ir t.t. Mūsų sąskaitos suteikia Jums teisę gauti darbo pajamų mokesčių ataskaitas.

KIEKVIENO SIUNTINIO PRISTATYMAS GARANTUOTAS

KANADOJE ATSTOVAUJA:

A. Kusinskis, 167 College St., Sudbury, Ont.

L. Radzevičius, 530 Windermere Ave., Toronto 9, Ont.

Jo vyskupija - vakarinė Europa

KUN. BRONIUS LIUBINAS

Kai V. Europos lietuvių vyskupas dr. Antanas Deksnys 1969 m. rugpjūčio 21 d. atvyko į Bad Woersihofene esančius vyskupo namus, tai jo vienas pirmųjų žingsnių buvo pažiūrėti, kaip atrodo pirmatako vysk. Pr. Brazio paliktasis automobilis. Jis atrodė gerai, tačiau dvejus metus buvo nepajudėjęs iš vietos. Specialistai ir kitoki patarėjai nusprendė, kad būtų nesaugu dabar juo važinėti. Buvo iškeistas į naują. Kai vyskupas spalio 25 d. atvyko Romuvon, buvo paklaustas, kiek kilometrų rodo naujojo automobilio skaitliukas. Atsakymas — virš 9000, atseit vidutiniškai į dieną nuvažiuota 150. Kanados sąlygose gal tai neskamba stebinančiai, bet europietiškai galvai tai labai daug. Visos kelionės atliktos einant pareigas. Čia neįskaitomas šuolis rugpjūčio gale iš Frankfurto į Detroitą ir atgal. Neaplankyta nė visa "vyskupija", o tik vienas kitas jos taškas: Roma, Madridas, Šveicarija, Romuva. Skaitant šias eilutes, kilometražas bus vėl žymiai paaugęs, nes iš centrinio susitikimo su Vokietijos lietuviais Romuvoje, vysk. A. Deksnys aplankė Mainzo ir ir Augsburgo vyskupus, o paskui vėl patraukė per Alpes atgal į Romą. Laikraščiai skelbia, kad lapkričio 29—30 d. būsiąs Vokietijos pačioje šiaurėje, prie Baltijos jūros esančiame Neustadte, vasario mėnesį Paryžiuje, apie Velykas Londone. Antrą Velykų dieną Bad Woerishofene susirenka Vokietijos, o gal ir kitų Europos kraštų lietuviai kunigai studijiniam pokalbiui su savo vyskupu. Baugštesnis paklaustų, kažin ar išlaikys automobilis, o rūpestingesniam gali kilti abejonių, kaip bus su keliautoju...

Su kunigais

Vasario 16 gimnazijoje spalio 25 d. vakare vysk. A. Deksnys susitiko su 12 Vokietijoj dirbančių lietuvių kunigų. Buvo taip pat po svečią iš Italijos ir net iš Argentinos. Posėdžiavo su jais, išklausė jų rūpesčių, suminėjo savuosius planus. Čia užmegztąjį kontaktą nesvyruojant būtų galima pavadinti nuoširdžia ir pasisekusia darbo pradžia. Vyskupas neateina kaip lazda ginkluotas valdovas, o kaip kupinas geros valios vadovaujantis bendradarbis. Jis laukia sugestijų iš visų, jis nori spręsti visas problemas, o ypač asmenines, susitarimu. Jo žvilgsnis eina dviem kryptim: religijos ir lietuvybės. Jis norėtų taip pat ką nors turėti ir spausdinto, tačiau galutinio plano dar nėra. Bendradarbių klausimas eina gera kryptimi. Yra pagrįstų vilčių, kad V. Vokietijos vyskupai perims paties vyskupo ir dar dviejų asmenų išlaikymą, sudarydami savo biudžete atitinkamus etatus. Vieno bendradarbio ryškėja ir asmuo. Jei niekas nepasikeis, tai į Bad Woerishofeną nuo 1970 m. sausio 1 d. atvyks kun. dr. Petras Celiešius iš JAV. Daugiau pavardžių kol kas neminima. Vokietijoj dirbantieji kunigai jau turi savo pareigas ir, kurį nors iš jų išėmus iš ligšiolinio darbo, tektų jo vieton ieškoti naujo. Tad žvilgsnis krypsta į kitus kraštus.

Su vadovais

Romuvoje vyskupui Deksniui teko susitikti taip pat su kertiniais visuomeniškojo lietuvių gyvenimo Vokietijoje asmenimis. Iškilmingame priėmime spalio 25 d. jį sveikino Vokietijos LB valdybos pirm. inž. Jonas K. Valiūnas ir katalikų parapijų tarybų vadovybės narys dr. Jonas Norkaitis. Salėje dalyvavo visa eilė Bendruomenės tarybos ir valdybos narių, o taip pat kitokių organizacijų atstovų. Dalyvavo visi Vasario 16 gimnazijos mokytojai lietuviai ir kiti jos tarnautojai. Buvo atvykęs nemažas būrys apylinkių ir parapijų veikėjų. Spalio 26 d. gimnazijos direktoriaus Vinco Natkevičiaus bute vyskupui teko susipažinti ir su didžiąja dalimi kuratorijos narių.

Su jaunimu

Romuvos salėje ganytojas buvo nuoširdžiai pasveikintas ateitininkų, skautų ir evangelikų jaunimo ratelio. Su jaunimu turėjo progos iš arti susipažinti lankydamasis bendrabutyje, jaunimo guvumą pamatė stebėdamas tautinius šokius, klausydamasis deklamacijų ir choro dainų. Neabejotinai pajuto atsakingųjų asmenų susirūpinimą, kai klausėsi gimnazijos direktoriaus kalbos apie jo vedamos įstaigos padėtį, kur buvo pareikšta baimė dėl mokinių skaičiaus mažėjimo. Tą dieną gimnazijoje mokėsi 82 lietuviukai, 60 katalikų ir 22 evangelikai. Dar neseniai buvo 100 mokinių, o praeityje jų skaičius yra prašokęs ir šimtinę. Už tai ir pats vyskupas kalbėdamas daugiausia dėmesio kreipė į jaunimo reikalus. Jis iškėlė organizacijų vertę, pats prisipažindamas buvęs ir skautu, ir ateitininku. Iš ateitininkijos gavęs idealą, lydintį iki šios dienos, iš skautų išmokęs visą eilę praktiškų dalykų, pvz. kad ir punktualumo. Pakartotinai pabrėžė Vasario 16 gimnazijos reikšmę lietuvių išeivijai. Tai židinys, kuris moko lietuviškai galvoti, kuris jungia bendram darbui net skirtingų pažiūrų žmones. Tas židinys neturi užgesti. Iš jo laukiama taip pat pašaukimų į kunigus ir vienuoles seseles.

Evangelikų vardu

Kalbant apie skirtingas pažiūras, tenka suminėti evangelikus ir katalikus vienoje mokykloje. Evangelikų vardu sveikinęs jų kunigas Juozas Urdzė pabrėžė, kad dabar jieškoma ne to, kas skiria, o kas jungia. Vieną kelią lengva surasti, nes jis yra abiem konfesijom tas pats— Kristus. Vysk. A. Deksnys prisiminė savo kunigišką darbą Biržuose, kur abi konfesijos gražiai sugyvenusios. Jis pats viena karieta su evangelikų kunigu Neimanu važiuodavęs į mokyklas dėstyti tikybos. Dabar taip madingas ekumenizmas jų tada jau buvo praktikoje vykdomas, maždaug prieš 35 metus.

Vyskupas A. Deksnys Vasario 16 gimnazijos salėje priėmimo metu

Pirmą kartą

Susitikimo organizatorius ir širdis — sielovados direktorius prel. dr. Jonas Aviža reiškė džiaugsmą, kad vyskupas jau pas savo ganomuosius, prašė perduoti padėką Šv. Tėvui. Jis iškėlė vyskupo uždavinių augštį ir kilnumą, vyskupo, kaip dvasinių vertybių nešėjo ir perteikėjo. Sutvirtinimo reikia visiems — ir tiems, kurie tą Sakramentą jau priėmę. Gyvenimo painiavose lengvai pasimetama ir gera, kad yra asmuo, iš kurio susilaukiama tikro paskatinimo.

Spalio 22 d., per Kristaus Karaliaus šventę, vysk. A. Deksnys Huettenfeldo bažnytėlėje suteikė 32 lietuviukams Sutvirtinimo sakramentą. Jų 18 buvo Vasario 16 gimnazistai, o kitus suvežė kapelionai iš savo parapijų. Tai buvo vyskupui lyg ir primicijos, nes Sutvirtinimo sakramentą teikė pirmą kartą savo gyvenime. Iškilmingas Mišias kartu su vyskupu atnašavo dar 11 kunigų.

Perpildyta šventovė

Dviejuose pamoksluose vyskupas išryškino Sutvirtinimo sakramento reikšmę ir nušvietė Kristaus Karaliaus šventės prasmę mūsų laikams. Bažnyčia buvo taip perpildyta, kad kai kas net alpo. Mat, suvažiavo lietuvių būriai ir iš artimesniųjų apylinkių, o tų šeimų nariai, kurių jaunimas priėmė Sutvirtinimo sakramentą, nepabūgo nė tolimo kelio. Klausantis būreliais stoviniuojančių pokalbių po iškilmių, buvo galima susidaryti įspūdį, kad dalyviai tikrai džiaugėsi atvykę. Vysk. A. Deksnys iš bažnyčios nuvyko į Huettenfeldo kapines aplankyti ten palaidotų lietuvių. Vėliau aplankė dar Vokietijos LB valdybos pirmininką Valiūną jo namuose Bensheime, kur jis su žmona Inge augina 5 vaikučius, kurių 2 lanko Vasario 16 gimnaziją, o vienas priėmė Sutvirtinimo sakramentą. Aplankė Mainzo ligoninėje besigydantį savanorį kūrėją maj. Juozą Kriščiūną, jo 70 metų amžiaus sukakties išvakarėse, kapucinus Dieburge su tėvu Alfonsu Bernatoniu ir Lietuvoj veikusiu vokiečiu tėvu Marcelinu, dabar netekusiu kojos. Netenka abejoti, kad Sutvirtinimas buvo suteiktas ne tik sakramente, bet ir žmogiškai pastoracine prasme. (ELI)

Solistė Daiva Mongirdaitė, koncertavusi įvairiose lietuvių kolonijose, dainuos Toronte "Tėviškės Žiburių" dvidešimtmečio koncerte lapkričio 30 d.

40 studentų lituanistikos seminare

Ar vaikai turi lankyti šeštadieninę mokyklą? Šio klausimo šiandien tėvai nebekelia. Jie džiaugiasi, kad ji gyvuoja ir stengiasi jai pagelbėti. Taip pat niekas perdaug vaikų norų nepaiso, nes jei iš pat mažens paliktų jiems patiems apsispręsti, ko ir kiek jie nori mokytis, tai rezultatais niekas nesidžiaugtų, o mažiausiai patys vaikai — jų mokslinime atsirastų spragų, kurių vėliau niekas nepajėgtų užpildyti.

Jaunuoliai kryžkelėje

Iš šeštadieninės mokyklos mokinys išeina labai jaunas. Jo pasaulėžiūra dar tebestovi kryžkelėje. Tautinio apsisprendimo klausimas kultūrų susikirtime taip pat atsistoja visu aštrumu, kai įvairių įtakų veikiamas, jis turi duoti atsakymą į "kas aš iš tikrųjų esu?", "kam aš priklausau?". Kartais užtenka labai nedidelio svorio, kad jis pakryptų vienon ar kiton pusėn. Jaunuolis negali mylėti tai, ko jis nepažįsta, ir kalbėti su įsitikinimu apie tai, ką jis tik apgraibomis žino. Gal tėvai mano: "Aš kalbu lietuviškai, skaitau lietuviškai, tai ir mano vaikai taip darys." Deja, nedarys. Kas mums yra natūralu ir savaime suprantama — vaikams yra išmokta. Savaime šitos žinios neateina. Jaunuoliai patys šitų žinių negrobsto. Jas reikia pasiūlyti, pateikti jiems suprantamu būdu. Su nuoširdumu ir kantrybe galima prie jų prieiti. Visa, ką mes kuriame ir statome šiandien, turės reikšmės tik tiek, kiek turėsime išsiauginę įpėdinių, kurie visa tai perims. Lietuviškos kultūros perdavimas ir tautiškumo išlaikymas yra mūsų pagrindinis uždavinys, siekiant išlaikyti savo tautą gyvą.

Seminaras Toronte

Jau nuo praėjusių metų rudens Toronte veikia lituanistinis seminaras. Šiais metais jį lanko apie 40 studentų. Jie yra susiskirstę į dvi grupes: lietuvių kalbos ir meno bei literatūros. Be abejonės, lietuvių kalba yra pagrindas betkokioms lituanistinėms studijoms, nes net ir šeštadieninę mokyklą baigusių studentų lietuvių kalbos žinojimas dažnai yra tiktai pakenčiamas. O jaunas žmogus labai jautrus — jeigu jam sunku taisyklingai išsireikšti, sklandžiai pasisakyti, jis, nenorėdamas būti antraeiliu nariu, linkęs toje grupėje visai nesirodyti. Todėl kalba yra visos lietuviškos orientacijos pagrindas.

Menas bei literatūra

Nemažesnės svarbos turi supažindinimas su lietuviškuoju menu, literatūra. Netekę tiesioginio laisvo ryšio su savąja žeme, mes tegalime ją pajusti per tautos, per dailininkų ir rašytojų kūrybą. Juk literatūroje, pavyzdžiui, atsispindi mūsų dvasinė kultūra, tautos charakteris, jos išgyvenimai, kančios, laisvės troškimas, naujų kelių jieškojimai. Niekas taip giliai neatskleidžia žmogaus prigimties sudėtingumo, kaip literatūros kūrinys. Jame gyvenimiškai parodomas visas žmogaus psichologijos sudėtingumas, paįvairinamas spalvotomis aplinkybėmis bei situacijomis. Literatūros kūrinys duoda progos pasverti ir įkainoti patirtas žinias, motyvus, kelia klausimus, jieško atsakymų. Geruose kūriniuose sukauptas grožis teikia estetinį pasigėrėjimą, lavina studento skonį, plečia jo akiratį, moko pažvelgti į žmogų iš įvairių situacijų — ne vien tik iš savo taško. Tokių kūrinių literatūroje yra nemažai, reikia tik juos atrinkti.

Būsimieji mokytojai

Kaikurie šio seminaro studentai norėtų vieną dieną pradėti mokytojauti šeštadieninėje mokykloje. Noras labai geras, tačiau jam įgyvendinti studentas turės padvigubinti savo pastangas ir darbą tiek lietuvių kalbos, tiek meno-literatūros, tiek bendros lietuviškos orientacijos srityse. Mokykla turi dešimt klasių ir, savaime suprantama, mokytojas turi būti pasiruošęs vispusiškai, kitaip darbas pasidarys nemalonia našta ir neatliks savo paskirties.

Seminaro programa suplanuota dvejiem metam. Be tiesioginių dalykų, yra bendrų paskaitų, kurios privalomos abiejų grupių studentams. Joms skaityti yra kviečiami paskiri asmenys, savos rūšies specialistai ar šiaip daugiau tuo klausimu žiną. Tikimasi, kad seminarą baigęs studentas turės gyvą vaizdą apie nepriklausomybės laikų Lietuvą, aiškų jos religinį veidą, meną, literatūrą, persekiojimus dabartinėje Lietuvoje, gajų gyvenimą išeivijoje.

Daug ko trūksta

Tokius tad užmojus turi lituanistinio seminaro organizatoriai ir dėstytojai. Nė minėti nereikia, kad visų pirma jie rodo nemažą pasišventimą, nes darbo sąlygos yra sunkios: trūksta tinkamų vadovėlių, mokytojai turi patys nusipirkti knygas, susirinkti medžiagą ir patys ją multiplikuoti. Tėvų paramos ligšiol seminaras dar neprašė, bet neužilgo bus priverstas prašyti bent pačiom reikalingiausiom mokslo priemonėm įsigyti. Daug padėtų jei namuose tėvai panaudotų savo įtaką (jeigu tokios paaugusiems vaikams dar turi), paragindami jaunuolius šiuo seminaru susidomėti.

Seminare šiais metais nuolatiniais dėstytojais dirba St. Bubelienė, A. Kuolienė, A. Sungailienė ir Vyt. Taseckas, kuris taip pat yra ir jo vedėjas. Seminaras vyksta Prisikėlimo parapijos patalpose kiekvieną penktadienį nuo septintos iki devintos valandos vakaro. **A.**

POLITIKA SOVIETINĖSE ŠYPSENOSE

Š. m. "TŽ" 42 ir 45 nr. paskelbėm eilę anekdotų, gautų iš anapus geležinės uždangos. Šiame numeryje baigiame jų seriją, kurioje atsispindi okupuotos Lietuvos ir Sov. Sąjungos gyvenimas. Kaikuriuos anekdotus teko išleisti dėl jų grubumo. Red.

Partijos kandidatas

Muhamedas pasiryžo stoti į Gruzijos kompartiją. Vietos kompartijos sekretoriui įteikė pareiškimą, kuriame nurodomas kompartijon stojimo tikslas, kaip paprastai tokiu atveju, — noras prisidėti prie komunizmo "statybos". Kompartijos sekretorius jį klausinėja:

— Rūkai?

— Rūkau, — atsako Muhamedas.

— Negerai komunistui rūkyti.

— Nerūkysiu, kai priimsite partijon.

— Geri degtinę?

— Geriu.

— Labai negerai!

— Negersiu, — vėl nusileidžia kompartijos sekretoriui Muhamedas.

— Ar būsi sažiningas?

— Taip, pasižadu.

— Ar esi pasiruošęs paaukoti kompartijai savo gyvenimą, jei to pareikalaus?

— Aišku, aišku, paaukosiu savo gyvenimą gimtajai kompartijai. Juk kuriem galam man toks gyvenimas — nerūkyti, degtinės negerti, nevogti...

Medicinos pažanga

Anglas, prancūzas ir rusas svarsto, kurios šalies medicina labiau pažengusi. Anglas giriasi, kad jo tėvynėje daromos sudėtingiausios operacijos, Anglijos gydytojai kviečiami užsienin gydyti sunkiai susirgusių augštų pareigūnų. Prancūzas pradeda aiškinti savo šalies medicinos pažangą istoriniu požiūriu, primena Pasteurą, bet rusas tuoj pat įsiterpia ir sako:

— O pas mus Rusijoje po karo gydytojai atrado tik žmogaus liemenį, pridėjo kojas ir rankas, o galvos jam nereikia. Dabar jis dirba Maskvoje kaip ministeris, pasirašinėja įvairiausius dokumentus, kuriuos pavaldiniai jam pakiša ir vis murma: "Aš neturiu laiko gilintis į smulkmenas, patys privalote galvas turėti ir susidoroti su darbu, kurį aš jums patikėjau".

Armėnija ir Gruzija

Tai dvi sovietinės "respublikos" Kaukaze. Tarp armėnų ir gruzinų būna nesutikimų, kurie atsispindi anekdotuose.

Armėnų radijas kalba klausimų ir atsakymų valandėlės metu:

— Klausytojai mums pateikė klausimą: "Ar galima Armėnijoje įgyvendinti komunizmą?" Atsakome: "Galima, bet geriau iš pradžių pabandyti tai padaryti Gruzijoje."

* * *

JAV piliečiai užklausė Armėnijos radiją:

— Ar gali Sovietų Sąjungoje inžinierius nusipirkti automobilį iš savo algos?

Tris dienas tylėjęs Armėnijos radijas atsakė:

— Pas jus negrai taip pat engiami.

* * *

Armėnų radijas buvo paklaustas:

— Ar gali Sovietų Sąjungoje moteris pragyventi iš savo algos?

Kelias dienas armėnų radijas nedavė jokio atsakymo. Užklaustas po kelių dienų, kodėl neduoda atsakymo, paaiškino:

— Mes tas kelias dienas juokėmės, todėl neįstengėme atsakyti. Juokėmės stebėdamiesi, kas galėjo pateikti tokį kvailą klausimą.

* * *

— Kodėl kaikurie Armėnijos radijo anekdotai tokie kvaili?

— Todėl, kad jie sugalvojami Maskvoje.

Riazanės radijas

Riazanės radijas klausimų ir atsakymų valandėlės metu:

— Kolchozininkas iš kaimo Kalinovka mus klausia, kas yra solfedžo. Atsakome: "Neįsivaizdinkit ir nesimaivykit" (nėra reikalo kolchozininkui žinoti, kas yra solfedžo).

Tarapunka ir Štepselis

Sakoma, kad tai ne anekdotas, bet gryna teisybė, nes dvejus metus Sovietų Sąjungos populiarių humoristų Tarapunkos ir Štepselio iš viso nebuvo girdėti radijo programose. Mat, vienos radijo valandėlės metu Štepselis paklausė:

— Tarapunka, kur neši radijo imtuvą?

— Nešu taisyti, nes nieko daugiau nekalba, kaip kukurūzai ir kukurūzai...

NORITE SUSIPAŽINTI SU "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS"? ATSIŲSKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETĄ NUMERIŲ NEMOKAMAI

ATPIGINTAS LEIDINYS

"LITHUANIANS IN CANADA"

IKI ŠIOL JO KAINA BUVO $8.00,

DABAR — TIK $5.00.

Užsakymus siųsti: "Lithuanians in Canada",

941 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario.

Leidinys taip pat gaunamas pas vietinius platintojus.

Tai didelio formato, gausiai iliustruotas, 390 psl. leidinys anglų kalba. Jis gražiai pristato Lietuvą ir lietuvius, ypač gyvenančius Kanadoje. Tai puiki dovana saviesiems ir kitataučiams Kalėdų švenčių proga ir visais kitais atvejais. Pasinaudokite papiginimu ir įsigykite tą gražų leidinį.

"Lithuanians in Canada" administracinė komisija

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

RASŲ KAPINĖS

Medžio, geležies ir marmoro paminklais pasipuošusioms Vilniaus Rasų kapinėms šiemet sukanka 200 metų. Čia ilsisi daug žymių lietuvių — dail. ir kompoz. M. K. Čiurlionis, literatūros kritikas Povilas Višinskis, dramaturgas ir rež. Gabrielius Landsbergis - Žemkalnis, visuomeninkas, tautosakininkas dr. Jonas Basanavičius, broliai Kipras ir Mikas Petrauskai, buvęs Kauno universiteto rektorius prof. dr. Mykolas Roemeris, rašytojas prof. Balys Sruoga, rež. Borisas Daugnvietis, aktorius Mečys Chadaravičius, kompoz. prof. Juozas Tallat-Kelpša, operos dirigentas Mykolas Bukša, poetas ir dramaturgas Petras Vaičiūnas, rašytojas ir poetas prof. Vincas Mykolaitis-Putinas ir visa eilė kitų. Platesnį rašinį apie Rasų kapines "Gimtajame Krašte" paskelbęs Eugenijus Danilevičius teigia: "Dabar Rasų kapinėse nebelaidojama. Jos kruopščiai prižiūrimos, tvarkomos. Atnaujinami seni paminklai, statomi nauji. Artimiausiu laiku bus pastatyti nauji paminklai Povilui Višinskiui, Mykolui Riomeriui, Mikui ir Kiprui Petrauskams ir kt. Rasų kapines šefuoja ne viena sostinės organizacija. Mokslininkų kapus prižiūri ir tvarko Vilniaus universiteto darbuotojai, rašytojų — Lietuvos Rašytojų sąjunga. Rasos — savotiškas lietuvių tautos istorijos muziejus."

VĖLINIŲ PARAŠTĖJE

Lapkričio 1, Vėlinių dienos išvakarėse, F. Vilius "Valstiečių Laikraštyje" prašneko apie gyvųjų pagarbą mirusiems. Jam, žinoma, rūpi komunistų rengiamos mirusiųjų pagerbimo dienos, kurias paskatino įvesti krikščioniškų Vėlinių tradicijos. F. Vilius giria Kaišiadoryse, Žasliuose, Žiežmariuose, Kruonyje, Plungėje. Kretingoje, Telšiuose praktikuojamas apeigas — R. RožDestvenskio, S. Nėries, A. Venclovos eilėraščių deklamavimą kapinėse, chorų bei orkestrų programas deglų mirgančioje šviesoje, bet taipgi randa reikalo pridurti: "Kapai — tai vieta, kur ateina kiekvienas. Nėra žmogaus, kuris tam mažam žemės lopinėly neturėtų brangaus ir artimo kauburėlio. Todėl visų gyvųjų pareiga gražiai sutvarkyti kapus. Nublanks visos iškilmės, jei jos bus ruošiamos nesutvarkytuose kapuose. Ir ne tik apie tai eina kalba. Galima tiesiai pasakyti: keks kapas — tokia žmogaus kultūra. Iš kapinių tvarkos sprendžiama apie tautos kultūrą aplamai. O nesutvarkytų kapinių dar pasitaiko. Žiūrėk, stovi jos užžėlusios kiečiais, išlūžusiomis tvoromis. Rudenį iš jų neišgrėbstomi nukritę lapai. Apie kokią pagarbą mirusiems čia galima kalbėti? Yra kapinių tiesioginis šeimininkas — apylinkės, miesto tarybos vykdomasis komitetas. Jis turi pasirūpinti išvirtusia tvora. Kai kas, norėdamas parodyti gilią gyvenimo išmintį, dar ima ir pasako: mirusiam tas pat, ar jo kapas gėlėse paskendęs, ar piktžolėm apžėlęs. Bet kapinės tvarkomos, mirusiųjų pagerbimo dienos rengiamos ne mirusiems..." Rašinį F. Vilius užbaigia R. RožDestvenskio posmu: "Nevalia jiems būt užmirštiems! Reikalinga šitai ne mirusiems! Reikalinga — gyviems!"

INSTITUTO SUKAKTIS

Vilniaus filharmonijos salėje spalio 31 d. studentai ir buvusieji auklėtiniai atžymėjo Vilniaus pedagoginio instituto dvidešimtpenkmetį. Per šį laikotarpį institutas gyveniman yra išleidęs 10.637 įvairių specialybių mokytojus. Garbės raštą įteikė ir sveikinimo žodį tarė vietinės aukščiausios tarybos prezidiumo pirm. M. Šumauskas. Apžvalginį pranešimą padarė instituto rektorius V. Uogintas. Šiuo metu institutas turi šešis fakultetus, kuriuose 20 specialybių būsimuosius mokytojus moko daugiau kaip 300 augštos kvalifikacijos dėstytojų, jų tarpe 4 mokslų daktarai, apie 130 mokslų kandidatų ir docentų. Vilniaus pedagoginis institutas dabar yra tapęs svarbiausiu mokytojų rengimo centru Lietuvoje.

EKSKURSANTO ĮSPŪDŽIAI

Aloyzas Sušinskas, praėjusią vasarą atlikęs turistinę kelionę Nemunu, "Literatūros ir Meno" lapkričio 1 d. laidoje pasakoja: "Raudondvaryje gimė ir gyveno kompozitorius Juozas Naujalis, kurio gimtadienį neseniai paminėjome. O ką šiandien žinome apie J. Naujalio gimtinę, ką apie jį žino raudondvariečiai? Kabo tik atminimo lenta. Panašiai atsitiko ir su J. Gruodžio gimtine. Apleistas namas-muziejus ir K. Būgos gimtinėje. O kuo gali pasigėrėti turistas, atvykęs į Ant. Vienažindžio gimtinę? Daiktai, priklausantys poetui, palikti privačių žmonių globai, kurie juos naudoja. Nemalonų įspūdį palieka mūsų kraštovaizdžio papuošalas — piliakalniai. Seredžiaus piliakalnis diena iš dienos nyksta. Dar blogiau su Veliuonos piliakalniu. Liūdno likimo susilaukė ir garsus Velykuškių piliakalnis prie Sartų ežero..." A. Sušinsko teigimu, išimtimi tenka laikyti Kazimiero Staniulio rūpestingai tvarkomą Petro Cvirkos memorialinį muzėjų Klangiuose. Raudonės pilies restauruojamas pagrindinis bokštas, bet liūdnai atrodo Gedimino ąžuolo išpuvusi, išdeginta drevė, pilna šiukšlių, neaptvertas kamienas. Vytėnų pilį, renesanso epochos statinį su gotikos stiliaus žymėmis, ruošiamasi restauruoti sekančiais metais.

ARCHEOLOGIJOS PAMINKLAI

Kultūros ministerijos kolegija patvirtino 3.894-ių respublikinės ir vietinės reikšmės archeologinių paminklų sąrašą, apimantį akmens ir žalvario amžiaus stovyklas, įtvirtintus kalnus, piliakalnius, alkvietes, kapinynus, akmenis su ženklais bei kitus archeologinius radinius iki XVII šimtmečio. Atskirai minimi Skuodo rajono Apuolės, Kretingos rajono Imilties, Alytaus rajono Punios piliakalniai. Jų apsauga ir globa rūpinsis valdinės įstaigos. Anksčiau tuo pačiu tikslu jau buvo sudaryti ir patvirtinti istorinių ir architektūrinių paminklų sąrašai. Sekančiais metais bus sudarytas meno paminklų sąrašas.

NAFTA LIETUVOJE

L. Varno vadovaujami naftos jieškotojai 1969 m. trečiojo ketvirčio "socialistinėse lenktynėse" laimėjo Sovietų Sąjungos geologijos ministerijos ir geologijos žvalgų profsąjungos centrinio komiteto pereinamąją "raudonąją vėliavą" su pirmąja pinigine premija. Šiame laikotarpyje nafta buvo surasta Gargždų trečiajame gręžinyje ir naujajame Vilkyčių plote. Gręžimo apimties planas buvo įvykdytas 109%, giliojo gręžimo komercinio greičio planas — 156%. Oficialiame pranešime kalbama ir apie žymų pelno plano viršijimą.

SIUVĖJŲ KALBA

Tuo pačiu metu, kai kompartijos oficiozas "Tiesa" panūdo gelbėti JAV uždarytą Šv. Antano berniukų gimnaziją ir nutautėti baigiančius lietuviukus mūsų šeštadieninėse mokyklose, kūrybinių sąjungų savaitraštis "Literatūra ir Menas" redakcijos skiltyje "Septynios dienos" paskelbė Molėtų rajono Giedraičių miestelio oficialioje skelbimų lentoje pastebėtą siuvėjų pranešimą: "Giedraičių siūvyklai reikalingos "siūvėjos" ir "siūvėjai". Kreiptis y vedėję."

V. Kst.

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras išleisdino savo įdainuotų kūrinių plokštelę ir surengė jos "krikštynas" — sutiktuves. Iš kairės dalis krikštatėvių: choro dirigentės p. Roch vyras sol. E. Roch, vyriausias choristas V. Kačergius, sol. E. Karčelienė Nuotr. Tony's Photo

HAMILTON, ONT

MOKSLEIVIAI ATEITININKAI IR SKAUTĖS lapkričio 21, penktadienį, 8.30 v. v. par. salėje rengia dainų vakarą. Kviečiamas visas kolonijos jaunimas dalyvauti.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ tvarkoma biblioteka bus atidaryta lapkričio 22, sekmadienį, po 10 ir 11 val. pamaldų. Biblioteka veiks kiekvieną sekmadienį. Norį gauti knygų pasiskaitymui prašomi užeiti minėtu laiku į bibliotekos kambarį.

PAGERBIMAS BAIGUSIŲJŲ 12-tąją gimnazijos klasę įvyks sausio 17 d. Kviečiami visi abiturientai užsiregistruoti pas J. Pleinį tel. 547-4876. Visiems ta proga KLB Hamiltono apylinkės valdyba įteiks po knygą prisiminimui.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ veikla gana judri. Jaunučiai ir jaunesnieji renkasi kas antradienį parapijos salėn. Jiems vadovauja jų globėja E. Gudinskienė su dideliu ir gerai paruoštų jaunųjų vadovų būriu: K. Budninkaite, K. Gedrimaitė, N. Beniušyte ir K. Šeštoku. Vyresnieji moksleiviai, vadovaujami kuopos valdybos pirm. Dainoros Juozapavičiūtės ir globojami J. Pleinio, daro susirinkimus, kuriuose nagrinėja įvairias šių laikų problemas. Norintieji įsijungti į organizuoto jaunimo veiklą prašomi kreiptis į minėtus asmenis. Dabar pats geriausias laikas įsijungti. Tegu tenelieka nė vieno lietuvio jaunuolio, kuris nepriklausytų kuriai nors jaunimo organizacijai. Tėveliai yra prašomi savo jaunimą paraginti, paaiškinti, kad jungtųsi į lietuvių jaunimo organizacijas. Svarbu įjungti jaunuosius lietuvių veiklon iš pat mažens. Vėliau bus pervėlu. **J.P.**

MEDŽIOTOJŲ IR ŽŪKLAUTOJŲ KLUBAS spalio 18 d. surengė mažojo kalibro — šaudymo varžybas. I v. laimėjo A. Buinys, II — J. Mačiukas, III — V. Verbickas. Spalio 19 surengė molinių balandžių varžybas. I v. laimėjo V. Verbickas, II — R. Svilas, III — A. Stasevičius. "Handicap" varžybose I v. laimėjo R. Svilas, II — V. Verbickas, III — A. Stasevičius. Tarpklubinės varžybos įvyko spalio 26 d. Pereinamąją taurę laimėjo Toronto Vyčio penketukas, numušdamas 408 mol. balandžius. Hamiltono klubas liko II v. su 406. Individualiai geriausiai šaudė: A. Zaleskis (Vytis) 90, A. Šimkevičius (Ham.) 87 ir S. Kuchalskis (Vytis) 86. Laimėtojams taurės bus įteiktos "žukių baliaus" metu—1970 m. sausio 24 d. Jaunimo centro salėje. Gruodžio 7 d. klubo šaudykloje įvyks "kalakutų" šaudymas. Klubo valdyba dėkoja Toronto Vl. Pūtvio šaulių kuopai už $50 auką, kuri bus panaudota šaudyklai pagerinti. **Valdyba**

SLA 72 KUOPOS metinis susirinkimas — gruodžio 6 d., 7 v. v., naujose p. p. Pulianauskų patalpose, 115 Delmar Dr. Visus narius kviečiame susirinkime dalyvauti, nes bus renkama nauja kuopos valdyba.

Valdyba

TAUTOS FONDO lapkričio 29 d. ruošiamam subatvakary mūsų ansamblis busustiprintas naujais artistais ir dainininkais. Šokių grupėje taip pat bus daug naujų veidų. Danutei Kudabaitei išvykus studijoms į Niujorką, svarbiausią Agnės role perėmė Lina Verbickaitė, talentinga ir prityrusi aktorė. Vakaro loteriją vertingais fantais parėmė T. E. Apanavičiai, M. Tenikaitis ir M. D. Jonikai, "1006 Groceteria" prekybos naujieji savininkai.

VIENGUNGIŠKAS DIENAS užbaigė trys žinomi mūsų kolonijos vyrai. Sau žmonas jie susirado kitose vietovėse ar kituose kraštuose. A. Liaukus buvo nuvykęs į Braziliją, kur susipažino ir vedė ten gimusia lietuvaite E. Šimonyte, kuri labai gražiai kalba lietuviškai. Pr. Lesevičius vedė E. Uždravytę iš Londono, jiedu susituokė lapkričio 8 d. Hamiltono AV bažnyčioje. Vl. Sasnauskas vedė G. Schilthuis, olandų kilmės mergaitę.

Vl. Sasnauskas dalyvavo lietuviškoje veikloje, ilga laiką buvo parapijos choro narių, tebėra aktyvus medžiotojų ir žuvautojų klubo narys. — Pr. Lesevičius aktyviai reiškėsi apylinkės valdyboje ir kitose organizacijose. E. Uždravytė gyveno Londone ir priklausė Šiluvos Marijos parapijai. Jų sutuoktuvių apeigas atliko kun. B. Pacevičius, Mišias laikė mons. J. Tadarauskas ir kun. B. Pacevičius. Solo giedojo A. Paulionis. Vestuvinis pokylis įvyko Jaunimo Centre. Dalyvavo apie 200 svečių iš įvairių vietovių. Pokyliui vadovavo B. Jodelė. Sveikinimo kalbas pasakė minėtieji kunigai, apylinkės valdybos pirm. A. Juozapavičius ir jaunavedžio giminaitis p. Lesevičius iš Montrealio.

G. O. VINDAŠIAI ir A. O. JUSIAI nusipirko Windsoro mieste nemažą viešbutį ir abudu, čia dirbę plieno įmonėse, pereis į naują verslą. Tai jau nebepirmi hamiltoniečiai, kuriuos suvilioja ta sritis. Abi šeimos ruošiasi išsikelti gyventi į Windsorą. Mūsų apylinkė neteks gerų tautiečių, kurie aktyviai reiškėsi vietos lietuviškame gyvenime. **K. M.**

WINDSOR, ONT.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA dirba pilnu tempu Šv. Kazimiero par. salėje. Mokytojauja stud. Joana Kuraitė, padeda Rūta Čerškutė. Jų pasiaukojimo dėka mokykla, kad ir negausi mokinių skaičiumi, gali gyvuoti.

METINĖ PARAPIJOS VAKARIENĖ lapkričio 1 d praėjo su dideliu pasisekimu. Atsilankė daug svečių iš Detroito. Jaunimas turėjo progos išmėginti savo laimę turtingoje loterijoje. Kun. D. Lengvinas visiems atsilankiusiems, šeimininkėms ir visiems betkuo prisidėjusiems prie vakarienės ruošimo nuoširdžiai padėkojo.

NAUJIEMS VERSLININKAMS p. p. Kazlauskams, p. Kraniauskienės, p. Pundzienės ir p. Rudokienės dėka, buvo suruoštos puikios įkurtuvės ir įteikta dovana.

IŠ LIETUVOS atvyko nuolatiniam apsigyvenimui L. Krakauskienės tėvelis ir sesutė. Windsoro lietuviai nuoširdžiai juos sveikina.

WINDSORO UNIVERSITETO GALERIJOJE vyksta dail. Antano Tamošaičio darbų paroda; išstatyti puikūs 25 paveikslai. Būtų gera, kad Windsoro ir apylinkių lietuviai parodą aplankytų. Ji surengta University Center Assumption Lounge.

SOL. LILIJA ŠUKYTĖ, Metropolitan operos dainininkė, kaip skelbia vietos spauda, dainuos 1970 m. Windsoro Cleary auditorijoje.

DR. IR. P. BALTRUŠAIČIAI iš Kingsville miestelio atsikėlė į Windsorą, nusipirko puikią residenciją Riverside Dr. E. Daktaro kabinetas pasilieka senoje vietoje. Sūnus Vytautas studijuoja Windsoro universitete, o Kęstutis mokosi Assumption gimnazijoj.

GRAŽUS BŪRYS LIETUVIŲ studijuoja Windsoro universitete: Andrius Čerškus, V. Baltrušaitis, Marytė Eidukaitytė, Joana Kuraitė, E. Linkevičius, R. Laurinavičius, J. Skardis, Z. Mockus, R. Petrauskas, M. Šetkus, L. Beresnevičiūtė, Julius Puodžiukas, A. Kazlauskas.

LIETUVIŲ SKYRIAUS Otavos muzėjuje reikalais rūpinasi dr. M. Ramūnienė. Ji prašo šiam reikalui mūsų tautodailės eksponatų. Jeigu kas turėtų ir norėtų padovanoti iš Windsoro ar apylinkės, prašome pranešti J. Kurienei tel. 969-6131. Adresas: 3110 California Ave., Windsor, Ont.

DAIL. ANTANAS TAMOŠAITIS skaitys paskaitą apie Čiurlionį lietuvių parapijos salėje, 808 Marion St. (ten bus paveikslų paroda), lapkričio 24 d., 7 v.v. Rengia Bendruomenės valdyba, visi kviečiami atsilankyti. Svečiai bus ponių pavaišinti kavute. **Korespondentė**

Niagaros pusiasalis

KLVS "RAMOVĖS" valdyba praneša, kad kariuomenės šventės meninę programą atliks Ročesterio choras, diriguojamas muziko J. Adomaičio. Programos pranešėja ir poezijos deklamatore bus I. Žmuidzinienė iš Ročesterio. Taip pat dalyvaus ir Ročesterio solistė B. Čypienė. Akompanuos muzikos studentas K. Saladžius. Baras šį kartą bus atdaras iki 1 v. r. Užkandžiams karštos dešrelės su kopūstais, balandžiai ir kt. Ramovėnai kviečia visus lietuvius atsilankyti.

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.
Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Mokame už:
depozitus ... 5%
šėrus ... 5,5%
už vienų metų terminuotus indėlius ... 8%

Duodame:
asmenines paskolas iš ... 10%
nekiln. turto paskolas iš ... 9%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudą. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius ir perlaidas (money orderius). Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $1,600,000.00.

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES & SERVICE
168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Tel. 522-5028
ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS
Savininkas Algis (AL) Pilypaitis

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

POLITIKOS IR TEISIŲ KOMISIJA, VLIKo pavesta, Lietuvos laisvinimo problemas analizuos simpoziume "Tarptautinio gyvenimo raida ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo kelias". Numatytos paskaitos: prof. dr. B. V. Mačiuikos — "Pasikeitimai rusiško komunizmo įtakoje pokario metais", prof. dr. B. Nemicko — "Komunistinės Kinijos ir Sovietų Sąjungos konfliktas", prel. dr. L. Tulabos — "Tarptautinio gyvenimo raida laisvajame pasaulyje", prof. S. Žymanto — "Lietuvos nepriklausomybės atstatymo kelias".

LETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ Sąjungos tarybos sesija įvyko lapkričio 1-2 d.d. Detroite, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos salėje. Be tarybos narių iš Niujorko, Čikagos, Klevelando ir Detroito, buvo ir kviestų svečių, jų tarpe Lietuvių Darbo Federacijos pirm. dr. Vl. Šimaitis ir Leono XIII Fondo valdybos pirm. dr. Vl. Bublys. Įvadinį žodį tarė tarybos pirm. A. J. Kasulaitis. Atskirus klausimus referavo vicepirmininkai kan. V. Zakarauskas, Pr. Razgaitis, Pr. Vainauskas, centro komiteto ižd. H. Idzelis, raštiškus pranešimus atsiuntė "Tėvynės Sargo" red. dr. D. Jasaitis ir administratorius J. Jakučionis. Priimtose rezoliucijose buvo išryškinti LKD Sąjungos santykiai su VLIKu, ALTa, Lietuvių Bendruomene, pasisakyta dėl išeivijos lietuvių santykių su tautiečiais sovietų okup. Lietuvoje. Pamaldas atlaikė ir pamokslą pasakė kan. V. Zakarauskas. Kolumbo vyčių salėje detroitiečių surengtame priėmime LKDS tarybą sveikino Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos pirm. K. Veikutis, Lietuvių Tautinės Sąjunkos Detroito skyriaus pirm. Šimoliūnas, LB apylinkės atstovas kun. Babonas ir ALTos veikėja p. Paurazienė.

DR. EUGENIJUS GEDGAUDAS, žurnalo "Medical World News" pranešimu, paskirtas Minnesotos universiteto radiologijos departamento sveikatos centro vadovu. Anksčiau jam yra tekę vadovauti radiologinės diagnostikos skyriui.

IŠ LENKIJOS ATVYKUSI kan. J. Tumo-Vaižganto brolio sūnaus duktė Alicija Tumaitė pasirašė sutartį su Colorado universitetu pusantrų metų dėstyti slavistiką — literatūrą ir kalbas. Ji taipgi planuoja paruošti literatūros doktoratą. Pokario metais iš Kauno ji išvyko pas dėdę Lenkijon ir Varšuvos universitete baigė moderniųjų kalbų fakultetą, dalyvavo lietuvių kultūrinėje veikloje.

ČIKAGOS UNIVERSITETE norima įvesti lietuvių kalbos kursą. Tuo reikalu dr. G. Baluko rezidencijoje sušauktame pasitarime dalyvavo Čikagos universiteto slavistikos-baltistikos skyriaus vadovas prof. dr. E. Stankevičius, JAV Lietuvių Fondo atstovai — dr. A. Razma, A. Rėklaitis ir dr. G. Balukas, Pedagoginio Lituanistikos Instituto atstovas Kl. Girvilas ir "Draugo" red. kun. J. Prunskis. Buvo aptarti dėstytojo ir lėšų reikalai. Sekantis lietuvių atstovų ir universiteto vadovybės posėdis įvyks universiteto patalpose.

Venecuela

LIETUVIŲ SAVIŠALPOS BENDRUOMENĖS centro valdyba po kelių mėnesių pertraukos vėl pradėjo leisti kas trys mėnesiai pasirodantį biuletenį "Venecuelos Lietuvis". Rotatorium spausdinamą leidinį redaguoja Juozas Kukanauza. Leidėjo adresas: C.B.L. de Venezuela, apartado 4647, Edo. Aragua, Venezuela.

PROF. DR. VYTAUTAS SUBAČIUS jau kelintus metus dėsto patalogiją Carabobo universitete, kur lapkričio 6 d. medicinos studijas užbaigė ir gydytojo diplomą gavo Juozas Zavadzkas. Katalikų Andres Bello universitete Caracas miete psichologijos studijas šį rudenį baigė Rita Deveikytė.

CARACAS LIETUVIAI galutinai užbaigtuose Šv. Kazimiero namuose rugsėjo 7 d. minėjo Tautos šventę, statybos darbų užbaigą ir kun. A. Perkumo amžiaus šešiasdešimtmetį. Paskaitą skaitė Jūratė Statkutė de Rosales Sukaktuvininkui už nuopelnus tautinėje bei religinėje veikloje buvo įteiktas sidabrinėj plokštelėj įrašytas sveikinimo adresas ir B. Domeikienės išausta juosta.

VIENINTELIS VISOJ VENECUELOJ lietuvių tautinių šokių sambūris, vadovaujamas Aurelijos Žalnieriūno (Žalnieriūnienė ar Žalnieriūnaitė?), veikia Valencijoje. Mažųjų grupė turi 11 narių, didžiųjų 16 mergaičių. Šokėjų gretose yra daug ispanų ar venecueliečių jaunuolių, mielai šokančių lietuviškus šokius. Akordeonu groja Albertas Žalnieriūnas. Sambūrio grupės dalyvauja Valencijos ir Caracas lietuvių parengimuose.

Argentina

BUENOS AIRES Aušros Vartų parapijoje Šv. Cecilijos choras pagerbė savo vadovą muz. Vaclovą Rymavičių 70 metų amžiaus sukakties proga. Chorui jis vadovauja jau daugiau kaip 40 metų, o taip pat yra ir Lietuvių Centro "Aušros" choro vadovas. Sveikinimo žodį tarė Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. A. Mičiūdas ir Z. Juknevičius. Sukaktuvininkui įteiktas metalinėn plokštelėn įrašytas sveikinimas.

Vokietija

VASARIO 16 GIMNAZIJOS bendrabučio vedėju paskirtas buvęs šios gimnazijos mokinys kun. Hermanas Šulcas, salezietis, šiemet baigęs teologijos studijas magistro laipsniu Romos saleziečių tarptautiniame universitete ir čia gavęs kunigo šventimus.

JAV VICEKONSULU BREMENE paskirtas Lietuvoje gimęs Algirdas Rimas, politinius mokslus studijavęs Niujorke, porą metų buvęs parašiutininkų karininku. Diplomatinį stažą A. Rimas įsigijo JAV pasiuntinybėj Gvajanoj, specialius diplomatų kursus baigė Vašingtone. Naujasis vicekonsulas yra vedęs Ramute Vilkutaitytę. Abu gražiai kalba lietuviškai. A. Rimo kilmę, jo pasitraukimą su tėvais po II D. karo į Vokietiją pabrėžė šiaurinės Vokietijos dienraštis "Weser Kurier".

G. BAUER-BAURAS ruošia doktorato disertaciją Heidelbergo universitete tema "Geselschaft und Weltbild in Traditions Milieu". Jis yra baigęs Vasario 16 gimnaziją, ketverius metus šioj gimnazijoj mokytojavęs, sociologo diplomą įsigijęs universitete. Disertacija turi būti užbaigta iki sekančių metų pavasario. Darbą sunkina šeimos išlaikymo rūpesčiai. Galintieji suteikti finansinę paramą prašomi rašyti šiuo adresu: G. Bauer-Bauras, 69 Heidelberg, Kleinschmidtstr. 22, W. Germany.

Italija

VYSK. J. LABUKAS, Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apašt. administratorius, dalyvavęs vyskupų sinode Romoje, lapkričio 12 d. grįžo į Lietuvą.

VYSK. A. DEKSNYS grįžo iš kelionės po Vokietiją, kur aplankė keletą lietuvių gyvenviečių, pašventino kun. St. Lisausko ir muz. M. Budriūno paminklus, aplankė sergantį kun. dr. J. Navicką, kurį globoja Mainzo vyskupas ir seselės. Vysk. A. Deksnys taipgi lankėsi Lugano mieste, Šveicarijoj, kur darbuojasi kun. A. Arminas.

MONS. DR. P. JATULIS nuo lapkričio 1 d. pradėjo eiti Šv. Kazimiero kolegijos vicerektoriaus pareigas. Prefektu jau anksčiau buvo paskirtas kun. V. Delinikaitis, teol. lic.

VĖLINIŲ PROGA Šv. Kazimiero kolegija surengė pamaldas už mirusius geradarius Verano kapinėse, kur palaidoti žymieji lietuviai: vysk. P. Būčys, vysk. V. Padolskis, vysk. Pr. Brazys, prel. K. Šaulys ir kt.

MIRĖ ARKIVYSK. A. CENTOZ, paskutinis nuncijus nepriklausomai Lietuvai. Paskutiniuosius savo gyvenimo metus velionis gyveno Šv. Kazimiero kolegijos patalpose.

KUN. JONAS BUIKUS pakeltas prelatu.

MILANO DIENRAŠČIO "Corriere Della Sera" korespondentas Pietro Sormani, spalio pabaigoje lankęsis Vilniuje, pagrindinį dėmesį skyrė komunistų ir katalikų sambūviui, kuris iš tikrųjų yra neįmanomas, nes Lietuvos katalikai yra laikomi antros rūšies piliečiais. Italas žurnalistas turėjo progos kalbėti su Vilniaus vyskupijos valdytoju prel. Č. Krivaičiu, valdžios komiteto kulto reikallams pirm. Murnikovu ir vienu kompartijos oficiozo "Tiesa" redaktorium. Lietuva šiandien yra vienintelė katalikybės sala visoje Sovietų Sąjungoje. Katalikų Bendrijos įtaka tebėra gyva, nepaisant ateistinės valdžios daromų trukdymų. P. Sormaniui didelį įspūdį padarė maldininkai Vilniaus Aušros Vartuose, Šv. Petro ir Povilo, Šv. Onos ir Šv. Teresės bažnyčiose.

Mr. Mac Kenzie

BARRIE, ONT.

GERAI ĮSIKŪRĘ. Simcoe ežero pakrantėje, 59 mylios nuo Toronto į šiaurę, yra įsikūres Barrie miestas; turi apie 30.000 gyventojų. Miestas plečiasi. Nauji namai brangūs, o butų nuomos augštos, bet butų trūksta. Barrie mieste daugiausia įsikuria senesnio amžiaus žmonės — pensininkai ar šiaip pasiturintys gyventojai. Pramonės beveik nėra, apylinkėje gyvena daugiausia ūkininkai. Paprastam darbininkui sunku darbą gauti. Čia lietuvių gyvena labai mažai — mieste 3 šeimos, apylinkėje keletas ūkininkų. Vieni yra seni ateiviai, kiti naujai atvykę. Bradfordo gatvėje lietuviai p. p. Kybartas ir Laurinavičius turi viešbutį "Clifton". Mieste visi lietuviai įsikūrę labai gerai — kaikurie turi net po kelis namus. Vasarą čia labai daug turistų, ypač amerikiečių, vykstančių į Wasaga Beach kurortą prie George Bay ežero. Simcoe ežerą su George Bay jungia didelė, gili ir žuvinga upė, sutraukianti vasaros metu daug žvejotojų.

LIETUVIU KAIMELIS. Prie tos upės, 5 mylios nuo Wasaga Beach kurorto, kuriasi lietuviškas kaimelis. Dabartiniu metu 10 Toronto gyventojų turi įsigiję žemės sklypus ir didesnė dalis jau turi pasistatę vasarnamius, kiti gi ruošiasi statyti. Vasaros metu į tą kaimelį iš Toronto miesto atvyksta daug šeimų praleisti savaitgalių. Prie 11 kelio, apie 8 mylias nuo Barrie miesto į šiaurę, Juozas Grybas turi įsigijęs benzino stotį. Be to, jis yra Cholkan and Co. Ltd. Realtor tarpininkas. Lake Simcoe ir George Bay apylinkėje kas nori parduoti ar pirkti nuosavybes, žemės ūkius, vasarnamius, motelius, sklypus, apartamentus, benzino stotis ir t. t., — lietuviams jis mielai patarnauja. **Torontiškis**

Lietuvos kariuomenės kūrėjų-savanorių sąjungos Čikagos skyriaus valdyba. Iš kairės: sekr. Juozas Grybauskas, pirm. Kalpus Uoginis, ižd. Juozas Vilutis Nuotr. V. Noreikos

Literatūros metraštis "Šeštoji Pradalgė"

VYTAUTAS A. JONYNAS

Nebereikia kartoti, kad K. Barėno rūpesčiu leidžiamas literatūros metraštis "Pradalgė" yra 1. vienintelis išeivijoj grynai literatūrinis žurnalas-almanachas; 2. kad jo dėka skaitytojai gali susipažinti su naujausios išeivijos rašytojų kūrybos pavyzdžiais; 3. kad kokybinė atranka dažnai šlubuoja; 4. kad stengiamasi leidinio pasirodymą dažninti. Iš dalies turbūt todėl, kad, nepaisant rimtesnės atrankos, susikaupusi medžiaga neišsitenka viename tomelyje. Iš tiesų, sakysim šiais metais esam susilaukę net dviejų "Pradalgės" numerių — penktosios pavasaryje ir tik ką pasirodžiusios šeštosios. Abudu tomeliai gausūs puslapių skaičium, bet nėra lygūs kūrybine prasme. Nesakytumėm, kad tai koks matematinis dėsnis, bet iki šiol nelyginiai skaitmenys kaupia kūrybingesnių apraiškų pavyzdžius.

Naujajame numeryje yra 17 autorių, jų tarpe 5 moterų, kūryba. Atstovaujami visi literatūriniai žanrai: poezija, proza, dramaturgija, literatūrinė kritika.

Labiausiai nuvilia dramaturgija, jei šio žanro kūriniu tektų laikyti Jono Griniaus 3 veiksmų gyvuosius paveikslus — "Auksinę mergelę", užimančią kone trečdalį viso leidinio. Autorius sakosi, kad jo komedija nesanti realistinio pobūdžio ir neturinti pretenzijų atvaizduoti pagrindinių lietuvių gyvenimo bruožų Amerikoj. Jonas Grinius nusipelno būti laikomas kritiku, bet rašyti komedijas ne jam. Humoro jo pjesėje nėra. Nėra nei veiksmo, nei komiškų situacijų (nebent jomis laikytume grubų, neišradingą šaržą), nei sąmojingesnių replikų, nei gyvenimiškų charakterių. Autoriaus girtina pastanga buvo pašiepti mūsų gyvenimo ydas ir parodyti pozityvų lietuvaitės tipą, bet visi jo personažai išėjo kažkaip dirbtiniai.

Mažai kuo geresnė padėtis ir lyrikos bare. Tiesa, kaikurie poetai (St. Santvaras, K. Grigaitytė) yra panūdę gyventi mūsų dienų ritmu, pasukę į laisvą eilėdarą, ir jų posmuose švysteli vienas kitas gaivesnis įvaizdis. Bet šalia jų esama ir visiškų silpnuolių, kurių eiles tik su didžiausiom išlygom galima būtų vadint lyrika. Kuo, jei ne grafomanišku kliedėjimu, pavadinti Algio Lapšio susimąstymą apie oro grynumą:

Minių minios negalvojančių galvų.
O jų šauksmų garsai,
Kaip vabalų balsai,
Teršia ramumą oro
Mechanizuoto miesto
Viduriuose.

Arba vėl: iš kurio šimtmečio, iš kurio rinkiminio vajaus atkeliauja prakalbinis Alf. Giedraičio postringavimas:

Vienybė — galybė,
Kovoj lietuvybė
Telydi benamius šio krašto
keliais.

Net septynis eilėraščius spausdina produktyvusis Vl. Šlaitas. Jis yra susiradęs savo primityvistini pobūdį. Jo formatas — tai "karunka", svirplelio giesmė, kurioj turi pasikartoti kaikurie "strateginiai" žodžiai, kaip "paprastas", ar ištisos eilutės, neretai praskambėjusios ankstyvesniuose eilėraščiuose. Pvz.:

Gimiau paprastas
ir paprastas prasčiokėlis numirsiu.
Ir padėk man, Dieve, būt
paprastam.
Duok mano širdžiai laukinės
žolės paprastumą
ir dangaus vyturėlio čirenimą.

Prozos indėlį "Šeštojoj Pradalgėj" tenka pradėti K. Barėno novelėmis. Faktinai jo "Pievos" galėtų būti įrikiuotos į lyrikos kategoriją. Šunku būtų paaiškinti kodėl, bet tarp jaunystės Šlaito ir Barėno yra kažkoks panašumas. Barėnas sugeba būti natūraliai paprastas, pagauti nuo pat pirmo užgavimo tikrą akordą ir (pvz. "Pievose") išlikt teisingoj tonacijoj. Imkim pvz. novelės "Burmistras" pradžią:

Jurgis Katėnas, vargšas, mirė, ir jį palaidojom mes, tas mažas būrelis, ir tegu jam būna dangaus karalystė. Ne aš pažadėjau jam tą karalystę: kunigas šitaip jam linkėjo, bet tai, turbūt, net ir nesvarbu. Daug svarbiau, man rodos, kad vis dėlto susidarė būrelis, kuris žygiavo paskui karstą, nes Katėnas jau buvo miręs ir palaidotas prieš būrį metų. Mes jį laidojom dabar lyg ir antrą kartą, gabenom jo tuos žmogiškuosius palaikus, gyvybės neturinčius mėsą ir kaulus, ir jeigu mane kas nors galėjo ta proga stebėti, tai tik šitas laidotojų būrelis. Skaičiavau kiek mūsų ten buvo . . .

Aptardami "Gedimino Griauduvės istorijas" K. Barėno knygoj "Atsitiktiniai susitikimai", turėjom progos iškelti šio autoriaus sugebėjimą nenuskysti, kontroliuoti savo emociją. Novelėje "Pievos" susiduriam su nemažiau virtuoziniu pavyzdžiu. Novelės turinys paprastas. Autorius pasakoja savo vaikystę, piemenavimo dienas. Galėjo paveikti Barėną parašyti šią istoriją J. Baltušio "Parduotos vasaros", bet čia tematinis panašumas ir baigiasi. Nesutirštindamas spalvų, nepasiklysdamas socialinės neteisybės komentavimuose, Barėnas piešia skurdžią žemdirbio buitį, jo fatalizmą, svajones. Panašiai kaip Šlaito eilėraščiuose, kaikurios Barėno mintys pakartojamos refrenu, atodūsiu. Barėnas laidoja kažką artimo ir brangaus, bet nedramatizuodamas, be prozos. "Pievos" yra neabejotinai pats brandžiausias prozos dalykėlis "Šeštojoj Pradalgėj", džiuginantis emocijos tyrumu ir išlaikyta nuotaika. Kitose novelėse Barėnas vaizdžiai ir įtikinamai atkuria DP stovyklų slogią buitį ir naujakurystės vargus emigracijoj.

Ilgėlesnę ištrauką iš naujai rašomos knygos pateikia Petras Tarulis. "Vilniaus rūbo" autoriui būdingas lėtas pasakojimo tempas, būtinybė išsitiesti visu ilgiu romane. Todėl šio romano fragmentas y r a nuobodokas, statiškas. Kur kas glaudžiau atpasakoja savo pergyvenimus autobuse Ant. Giedrius 4 puslapių vaizdelyje "Kilometras kelio".

P. Orintaitė savo eskizinį atminimų gabalėlį "Ilgatrobės pastogėje" vadina apybraiža. Autorė turėjo gana dėkingą medžiagą novelei, bet jos neapdorojo — nesiderina kompozicija, prasikiša polinkis į persaldintą romantizmą. Ji mėgsta raizgų "komščiatraukinį" sakinį ir prašmatnius, šilkavilnius žodžius, kurie šiam pasakojimui visai nereikalingi. (Bus daugiau)

Edita Stankuvienė — Žiemos pūga — Tapyba

Atsiųsta paminėti

Filatelistų draugijos "Lietuva" biuletenis nr. 7(133), spalis. Administratoriaus adresas: K. Rožanskas, 3305 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Evangelijos Šviesa nr. 4, liepa-rugpjūtis. Red. kun. K. Burbulys, 656 West 35th St., Chicago 16, Ill., USA.

Aidai nr. 7, rugsėjis. Mėnesinis kultūros žurnalas, redaguojamas dr. J. Girniaus, leidžiamas Tėvų pranciškonų, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221, USA.

Tėvynės Garsai 1949-69. Klevelando lietuvių radijo valandėlės dvidešimtmečiui skirtas leidinys, nušviečiąs "Tėvynės Garsų" istoriją ir pateikiąs programą pokylio-koncerto, kuris įvyko š.m. spalio 12 d. Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje. Leidinio redaktorius — Vacys Rociūnas, dailininkė — Teresė Idzytė.

Šaltinis nr 5(1276), spalis. Religinės ir tautinės minties žurnalas, leidžiamas Šv. Kazimiero Sąjungos, 16 Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG 2 6AH, Britain.

Žuvėdra nr. 3(14), 1969. XI. 15. Ošavos medžiotojų ir meškeriotojų klubo "Ešerys" neperiodinis laikraštėlis.

PRANEŠAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais t y r i m o atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokį nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

VYTAUTAS ČĖSNA

PASILIK, SVEIKA GIMTINĖ

Pasilik, dainuok sveika gimtine,
Sese saulės ir dainos dienų . . .
Mano tėvas numirė tremtininis
Kaip tremtinis šiandien išeinu.

Skleiskis vyšnia žiedlapiais juodaisiais . . .
Pumpurėli, nebeprasiskleisk!
Ar jau šiandien mūsų saulė leisis?
Ar negrįšim dundančiais keliais?

Žeme, žeme, kiek tave juk prašėm —
Ne krauju, ne ašarom žydėt!
Iš padangių krinta kraujo lašas,
Iš pašautos vakaro žvaigždės.

Žvaigždėse — kulkosvaidžiai ir dujos,
Žieduose vien sesės ašaros . . .
Ko jaunystę žydinčią išgujot?
Ko pabūgot mūs širdies tyros?

Mes audrose — ąžuolais lapotais,
Mes į vėtrą — sakalo sparnais . . .
Kodėl siunčiat mus šuneliais loti,
Jūs nykštukai, jūs nemilžinai!

Nepalauš kančia, pagieža, pyktis,
Nepavergs garbė ir pažadai.
Mums ne pempėmis virš raisto klykti,
Mums nevysti rudenio žiedais.

Skleisis obels kaip daina, kaip žodis,
Pumpurai susprogs ir sulapos,
Mums į saulę vieškelius parodys
Ne bedaliais — stūgauti kampuos . . .

Mes iš kraujo, kaip žiedai aguonos,
Iš kančios, kaip žodis mylimos,
Pardainuosim tėviškės pakluonėm
Be retežių ir be sutemos.

Vilkaviškis, 1942. V. 10.

D. MICKUTĖ-MITKIENĖ

MAŽAJAI GĖLEI

O nuostabi Mažoji Sužadėtine,
Iš Mylimojo prašiusi tiek maža ir tiek daug:
Kad rožių lietų žemėn siųst galėtumei
Visiems, kas tik prašys, kas tik maldaus.

Toks paprastutis buvo tavo takas,
Kilnios šeimos pati jauniausia atžala.
Po pilku apsiaustu jaunutei širdžiai plakant,
Tokia buvai tu Viešpačiui miela!

Garsaus šioj žemėj nieko nepadarius,
Kai savąją Sielos istoriją rašei —
Ten meilės Mylimajam buvo marios,
Bet pati sau Jį nieko neprašei.

Būk tu tasai Karmelio kalno medis,
Nuo kurio krinta žemėn rožinė rasa,
Kad ir tasai, kurs viską dykumoj praradęs,
Atsigaivintų dieviškos versmės vėsa . . .

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

RELIGINĖS MUZIKOS KONCERTAS Kristaus Valdovo šventės proga spalio 26 d. įvyko Brooklyno Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Muzikui V. Romanui - Ramanauskui koncertą pradėjus J. Žilevičiaus **"Fuga" ir S. J.** Bacho "Fantazija", programą tęsė sol. Stasys Citvaras, pagiedojęs Cherubinio, Schuberto, Stradellos, Francko, Naujalio kompozicijų. Muz. A. Kačanausko vadovaujamas parapijos choras programin buvo įtraukęs kun. B. Andriuškos, SJ, giesmę "O Kristau Visagali", Witt — "Laudate Dominum", K. Kavecko — "Kristau, Pasaulio Valdove", kun. Šukio — "Garbė Dievui augštybėse" ir A. Kačanausko "Maldą už tėvynę". Solistą ir chorą vargonais palydėjo V. Romanas-Ramanauskas, koncertą užbaigęs Bacho "Choralu" ir Regerio "Toccata".

"THE NEW YORK TIMES" dienraštis spalio 29 d. laidoj paskelbė straipsnį apie reaktyvinių pavarų laboratoriją Pasadenoje "Jet Propulsion Lab", kuriame jis savo skaitytojus supažindino su Lietuvoje gimusiu dr. A. Avižienium ir jo išrastais "STAR" (self-testing and repairing) elektroniniais skaitytuvais amerikiečių erdvėlaiviams. Jo išradimas pašalino erdvėlaivių paklydimo pavojų, kuris galėtų kilti tokiu atveju, kai dideliame nuotolyje nuo žemės sugenda erdvėlaivio elektroniniai skaitytuvai. Dr. A. Avižieniaus elektroniniai "STAR" skaitytuvai patys pastebi savo sutrikimą ir pašalina kliūtį be jokio ryšio su erdvėlaivių sekimo centru žemėje.

ANGLIJOS LIETUVIŲ KLUBAS, vadovaujamas L. Venckaus, lapkričio 9 d. Čikagos Jaunimo Centre surengė Britanijoje gyvenančių lietuvių rašytojų literatūros vakarą. Dėl darbo ir susidariusių aplinkybių iš penkių kviestų rašytojų atvykti tegalėjo Vladas Šlaitas ir kun. J. Kuzmickis-Gailius. Pirmasis skaitė eilėraščius iš savo naujausio poezijos rinkinio "Aguonų gaisras", antrasis — novelės "Dainininkės dalia" ištrauką ir keletą eiliuotų alegorijų. E. Vilutienė programą papildė K. Barėno "Atsitiktinių susitikimų" novele, St. Juozapavičius — prel. J. Guto eilėraščiu, E. Blandytė — R. Spalio "Alma mater" ištrauka. Kancertinę dalį atliko sesutės Marytė, Teresė, Nastutė ir Viktutė Bilitavičiūtės, kanklėmis paskambinusios eilę liaudies ir partizanų dainų, F. Chopin valsą pateikusi jaunoji pianistė K. Brazdžionytė. Vakaras buvo baigtas sveikinimais ir jaukiu pobūviu.

DETROITO MUZIKOS INSTITUTO salėje niujorkietės pianistės Aldonos Kepalaitės J. Brahms, W. A. Mozart, F. Chopin ir C. Debussy kūrinių rečitalį lapkričio 1 d. surengė LB kultūrinė sekcija. A. Kepalaitės debiutą Carnegie Hall jau 1962 m. yra teigiamai įvertinęs didžiausias pasaulyje dienraštis "The New York Times", gražią jos koncerto Bostone recenziją 1964 m. paskelbė "Christian Science Monitor". Deja, į jos koncertą Detroite atsilankė tik 65 dalyviai. Tai jau nepirmas toks atvejis, kai Detroito lietuviai parodo visišką surambėjimą menui, kaltę suversdami parengimų susikryžiavimui ar blogam orui.

R. E. MAZILIAUSKAS Londone leidžiamam "Europos Lietuvyje" skaitytojus supažindina su Berlyne gyvenančia poete Aldona Gustas, apie kurią jau esame rašę "TŽ" puslapiuose. R. E. Maziliauskas pateikia smulkesnių žinių ir pačios Aldonos pasisakymų. Aldona Gustas 1962-68 m. yra išleidusi šešias poezijos knygas: "Nachtstrassen" — Naktinės gatvės, "Grassdeuter" — Žolės aiškintojai, "Mikronautenzuege" — Mikronautų skrydžiai, "Blaue Straeucher — Mėlynieji krūmai, "Notizen" — Pastabos ir "Liebestexte" — Meilės tekstai. Aldona Gustas Berlynan atvyko 10 metų amžiaus. Lietuva tebėra gyva jos vaikystės prisiminimuose: "Aukštų krantų įrėmintas Nemunas, už jo garuojantieji, kvepiantieji miškai ir pievos, tarp vandens, miglų ir žalumos namai kaimo, kuriame aš vieną 1932 m. kovo dieną gimiau. O po kelerių metų nauji neužmirštami įspūdžiai: didelis Vilniaus miestas, į kurį mano tėvai persikėlė. Nuo senatvės pražilusios, bet gyvenimo kupinos gatvelės, tamsūs Katedros šešėliai, kurie kartais kaip vizija iškyla mano prisiminimuose. Vienos iš muzikaliausių ir žodingiausių kalbų aplinkoje aš praleidau savo vaikystę. Tėvas man sekė lietuvių liaudies pasakas ir dainavo dainas, kurias jis palydėdavo balalaika. Jis mane mokė lietuviškų dainų ir eilėraščių, kurių daugumą aš bematant pamiršdavau, kaip vaikams kad atsitinka. Tebeprisimenu, kaip vieną dieną susijaudinusi ir paraudusiais žandais stovėjau didžiulėje salėje prieš šimtus žmonių ir deklamavau: aš esu maža mergytė, kaip graži rūtytė . . ." Už rašytojo ir žurnalisto Georgo Holmsteno ištekėjusi Aldona nusiskundžia: "Juk ir keista ir kartu tragiška, kad aš — tikra lietuvaitė su lietuvišku vardu — vokiškai rašau. Vis dėlto manau, kad mano eilėraščiai savo ritmu, dikcija ir tematika yra skolingi mano gimtajai lietuvių kalbai . . . Rašau vokiečių kalba ir kartais labai apgailestauju, kad savo jausmams ir nuotaikoms lietuviškų žodžių nesurandu".

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

"IŠEIVIŲ DAINŲ" vokalinį ciklą sopranui ir fortepijonui sukūrė kaunietis kompoz. Giedrius Kuprevičius, pernai baigęs Vilniaus konservatorijoje E. Balsio kompozicijos klasę. Šiam ciklui jis panaudojo išeivijos poetų eilėraščius — F. Kiršos "Lietuviška ašara", K. Bradūno "Lietuva", "Už jūrų marių", J. Meko "Išėjau" ir "Praeitis". Giedrius yra daugeliui išeivių gerai žinomo kompozitoriaus V. Kuprevičiaus sūnus.

JONAS ALEKSA, talentingas jaunosios kartos dirigentas, gastroliuoja R. Vokietijoje — Eisleben mieste, netoli Halės, jis dirigavo L. Beethoven, W. A. Mozart ir S. Prokofjev kūrinius.

DR. BERNARD LOWN, Harvard universiteto profesorius ir kardiologijos specialistas, Vilniaus klinikų gydytojams ir universiteto medicinos fakulteto dėstytojams skaitė paskaitą apie savo atliktus širdies tyrimus JAV. Jis taipgi turėjo progos susitikti su Kauno medicinos instituto rektorium akademiku Z. Januškevičium, vilniečiais profesoriais L. Laucevičium, A. Marcinkevičium ir A. Telyčėnu. Svečias iš JAV aplankė gimtąją Uteną, iš kur jį tėvai dar vaiką 1935 m. išsivežė į JAV.

BALTIJOS UOSTAMIESČIŲ dramos teatrų I festivalis buvo surengtas Liepojoje. Lietuviams atstovavo Klaipėdos dramos teatras, Liepojon nuvežęs Justino Marcinkevičiaus "Mindaugo" spektaklį. Šis dramos kolektyvas neseniai buvo atžymėtas Sovietų Sąjungos kultūros ministerijos pinigine premija už Justino Marcinkevičiaus poetinį spektaklį "Krintančios žvaigždės", pastatytą rež. P. Gaidžio. Festivalyje taipgi dalyvavo estų Piarnu L. Koidulos dramos teatras su "Penkiais vakarais", Liepojos teatras — su E. Lukianskio pjese "Svajonių labirintai" ir Rygoje įsikūręs Baltijos laivyno teatras — su A. Šteino pjese "Tarp liūčių". Festivalį planuojama padaryti tradiciniu.

SMUIKININKAS E. PAULAUSKAS Vilniuj surengtame koncerte atliko F. Haendelio E-dur ir g-moll sonatas su vargonininke G. Lukšaite, M. K. Čiurlionio konkurso laureate. Programoje taipgi buvo du J. S. Bacho koncertai: d-moll — smuikui, obojui su orkestru ir E-dur — smuikui su orkestru. Vilniaus konservatorijos docentui E. Paulauskui talkino jo suorganizuotas studentų styginis ansamblis ir obojistas J. Rimas.

VILNIAUS TELEVIZIJA supažindino žiūrovus su universiteto studentų laisvalaikiais "Tauro" bendrabutyje. Pristatytos poeto V. Rudoko, savo eilėraščius deklamavo studentės O. Baliukonytė, I. Mackevičiūtė, M. Kontrimaitė, lituanistė V. Janulevičiūtė dainavo senovines lietuvių dainas. Pranešėjos pareigos teko Ritai Dambrauskaitei. Svečių teisėmis tauriečiams talkino Vilniaus konservatorijos studentai.

NORA PALĖJYTĖ, dainavimo dėstytoja Vilniaus pedagoginiame institute, surengė kameriniam dainavimui atstovavusį koncertą, talkinama pianisto Edmundo Baltrimo. Klausytojus žavėjo vokiečių, rusų, prancūzų ir ispanų kalbomis išpildomos J. Brahms, M. Ravel, F. Poulenc bei kitų kompozitorių dainos. Recenzentas Z. Paulauskas giria J. Brahmso kūrinių minties atskleidimą, subtilią frazuotę, turtingą spalvų paletę, bet daro priekaištų kitose dainose nepakankamai įsisavintoms augštosioms gaidoms, pasitaikiusiems intonaciniams netikslumams. Solistei akompanavęs E. Baltrimas koncertą papildė J. Brahms rapsodija si-minor.

PROF. DR. ADOLFAS JUCYS, Lietuvos Mokslų Akademijos fizikos ir matematikos instituto kvantmechaninio skaičiavimo sektoriaus vadovas, lietuviškosios atomų ir molekulių spektroskopijos mokyklos kūrėjas, dvi savaites viešės Prancūzijoje. Jo pranešimai Paryžiuje, Marselyje, Lijone, Strasburge ir kituose miestuose supažindins prancūzų mokslininkus su lietuvių fizikų darbais ir laimėjimais.

LIETUVOS KOMPOZITORIŲ SĄJUNGOS valdyba penkias dienas Vilniuje svarstė vaikų ir jaunimo muzikinio-estetinio auklėjimo klausimus, susipažino su A. Klenickio baletu "Beširdis", J. Gaižausko opera "Buratinas", E. Balsio oratorija "Nelieskite mėlyno gaublio" bei kitais vaikams ir jaunimui skirtais simfoninės, kamerinės ir lengvosios muzikos kūriniais. Į penkių koncertų programas taipgi buvo įtraukta ir naujausioji lietuvių kompozitorių kūryba, kaip pvz. Vilniaus operos tenoro V. Adamkevičiaus, birbynininko K. Budriaus ir kanklininkės B. Simonaitytės atliktos J. Juzeliūnos sutartinės balsui su birbyne ir kanklėmis, J. Karoso pjesės smuikui, B. Gorbulskio koncertas saksofonui, F. Bajoro simfoninė poema "Padavimai", A. Račiūno VII simfonija.

SĖKMINGĄ KONCERTĄ Maskvoje, Gnesinų institute, surengė jaunoji pianistė Estera Elinaitė, programon įtraukusi dvi paskutiniąsias L. Beethoveno sonatas, R. Schumanno "Kreislerianą", V. Barkausko ciklą "Poezija". Virš programos ji atliko C. Debussy pjesę "Sodai lyjant" ir F. Chopin mazurką. V. Kst.

Lietuvių literatūra svetur

Kritiškos pastabos apie septynių autorių darbą, vertinantį išeivijos literatūrą

PR. NAUJOKAITIS

I

"Į Laisvę Fondas Lietuviškai Kultūrai Ugdyti" 1968 m. išleido 697 puslapius turinčią knygą "Lietuvių literatūra svetur". Tai sutelktinis 7 autorių veikalas, redaguotas K. Bradūno. Dar prieš knygai išeinant iš spaudos, laikraščiuose buvo garsinamasi, kad tai būsianti knyga, kurios mums labai reikėjo. Ir turbūt niekas negalėtų sakyti, kad knygos apie lietuvių literatūrą svetur nereikėjo. Juk apytikru apskaičiavimu apie 70% Lietuvos rašytojų 1944 m. pasitraukė į Vakarus, pasirinkdami tremtį, kad išvengtų vergijos. O nuo 1945 m. iki 1967 prabėgo beveik amžiaus ketvirtadalis — tiek pat, kiek Lietuva buvo nepriklausoma. Taigi, literatūros istorikui yra pakankamas laikotarpis imtis plunksnos, apžvelgti, vertinti, daryti išvadas. Redaktoriaus žodžiais t a r i a n t: ". . . susumuoti laisvosios lietuvių literatūros pobūdį, jos žanrų pasiektąsias ribas, netesėjimus ir laimėjimus" (5 psl). Taigi, uždavinys labai didelis ir rimtas. Pasiimto darbo rimtumą pabrėžia dar ir šie žodžiai: "Lietuvių literatūra svetur" prasmingai išleidžiama šiais metais, minint penkiasdešimtmetį nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Tebūna tad knyga autorių ir leidėjų jubilėjinė duoklė, supilta mūsų tautos šios rūšies santaupų bendrinin aruodan" (6 p.). Tai jau, laikininkų žodžiu tariant, užsiangažavimas tautai, kultūros istorijai.

Po tokiu rimtų isipareigojimu galėjome tikėtis, kad jus pasirinkta literatūros istorijos linkmė, objektyvus žvilgsnis į žanrų nueitą kelią, duota pilna apžvalga autorių ir jų veikalų, giliau paliesta tematika, idėjos, forminiai laimėjimai ir kūrinių tobulumui kliudančios sąlygos. Suprantama, ir istorinė linkmė negali išvengti vertinimo. Tačiau literatūros istoriko vertinimas turi laiko ir kūrybos sąlygų perspektyvą. Nors yra tiesa, kaip ir šioje knygoje keletą kartų parašyta, kad kūrinio netobulumo nepateisina kūrybos sąlygos, tačiau istorinė perspektyva įstato autorių į reikiamą jam vietą, jo nenuskriausdama. Gal dar prisimename, kaip nepriklausomoje Lietuvoje buvo mėginta nuvertinti Vaičaitis, Pečkauskaitė . . . Tai buvo kriterijai be laiko perspektyvos. Literatūros istorikui ji būtina, privaloma.

Tačiau knygos redaktoriaus pasirinkta kritikos kryptis, vienodus mastus taikant veikalams, sukurtiems prieš dvidešimt metų ir sukurtiems šiandien, modernumo mastu vertinant vyresniosios kartos autorius, turinčius savo tradicija, ir tik pirmus žingsnius težengiančius, svetimos literatūros įtakoje brėstančius. Septyniems autoriams netinka bendras vardiklis, tačiau kaikuriose studijose jaučiamas grupinis šališkumas, vienų autorių neteisingas nuvertinimas, kitų neužpelnytas išaugštinimas. Todėl verčiant knygos puslapius, kyla rimta abejonė, ar redaktoriaus pažadai ištesėti. Tai pamatysime vertindami kiekvieną studiją atskirai.

POEZIJA SVETUR

Apie lietuvių lyriką rašo **Antanas Vaičiulaitis.** Autorius — pats subtilus kūrėjas, stiliaus klasikas, plataus akademinio išsilavinimo įžvalgus kritikas, aktyviai reiškiąsis nuo anų Kauno laikų, kai mūsų Alma Mater sienose veržėsi gaivališkas kūrybos pavasaris, paskui sėdėjęs redaktoriaus kėdėse, nenutilęs ir dabar ypač "Aidų" žurnalo puslapiuose ir kitur. Jo kritikos žodis kondensuotas, taiklus, tikslus, vertinąs kūrinį estetiniu atžvilgiu. A. Vaičiulaičio vertime nėra užgaulaus žodžio, nėra autoriaus suniekinimo, smerkimo, įsigalėjusio mūsų tariamojoj kritikoj.

Tačiau ir A. Vaičiulaičio apžvalga nėra be spragų. Pirmiausia į akis krinta fragmentiškumas, nepilnumas. Atrodo, lyg kritikas kažkur skuba, bėga, neturi laiko ramiai sustoti, apžvelgti, įsigilinti, literatūros istoriko žvilgsniu aprėpti visumą. Ypač tas nepilnumas juntamas aptariant nepriklausomoj Lietuvoj išaugusios kartos poetu kūrybą. Tiesa, plačiau sustojama ties J. Aisčiu ir B. Brazdžioniu, ties F. Kirša, H. Radausku, K. Grigaityte, ties seniau Amerikon atvykusiais: K. Jurgelioniu, J. Tysliava . . . Bet visos eilės poetų tepaminėti tik vardai, kitiems duotas šykštus vertinimo sakinėlis . . . Nei datų, nei knygų pavadinimų . . . Nesinori A. Vaičiulaitį įtarti šališkumu, bet vienų nutylėjimas, kitų neproporcingas aptarimas, net su mažareikšmėmis citatomis, išlaužia spragas lyrikos apžvalgoje. Atrodo, kad A. Vaičiulaitis net nesiėmė literatūros istoriko uždavinio, o tik laužyta linija prabėgo mūsų lyrikos laukus.

Prie silpnybių reikėtų skirti ir ypatingas kaikuriems autoriams dėmesys, pasakytume, nevisai pelnytas. Ypač į akis krinta A. Nykos-Niliūno išskirtinis iškėlimas; neproporcingai plačiai nagrinėjamas H. Radauskas, pervertintas A. Mackus. Proporcingumo pasigendame ir kitų dviejų "naujųjų generacijų" kūrybos aptarime. Kad kaikurie šitų dviejų generacijų labai kovingi, nepakenčią prieš juos anksčiau atėjusių poetų vardu, patyrėme jau gerokai anksčiau — iš Vokietijos leistos "Tremties Mokyklos", iš "Literatūros Lankų" . . . Bet šį kartą ir nuosaikusis A. Vaičiulaitis atiduoda jiems savo duoklę. Niekas negalėtų ginčyti, kad "žemininkų" karta su K. Bradūnu, H. Nagiu, Nyka-Niliūnu priekyje minimo laikotarpio mūsų lyrikoje yra pati pajėgiausia. Tai tos kartos kūrybingiausias amžius. Tai natūralu. Bet vertinant ir čia reikia istoriko objektyvaus žvilgsnio, neaptemdant ir kitų kūrybos, einančios greta pirmaujančių. Ramus, nuosaikus literatūros istoriko žvilgsnis visai lyrikos apžvalgai būtų buvęs labai sveikintinas.

Prie smulkesnių pastabų priklausytų ir klausimas: kodėl J. Baltrušaitis atsirado šitoje apžvalgoje, kuri pradedama 1945 m., o J. B. yra miręs 1944 m.? Ir V. Mačernio kūryba į šitą laikotarpį atnešta tik per "Žemę" . . . Bet Mačernis šiuo keliu buvo iškeltas į tą mūsų lyrikos vietą, kuri jam pelnytai priklauso. Be V. Mačernio "Vizijų", atrodo, ir H. Nagio platumos nebūtų tokios plačios, ir K. Bradūno gelmės ne tokios gilios, ir N. Niliūno pesimizmas dar tamsesnis . . . V. Mačernis laikytinas tikruoju "žemininkų" pradininku, ir jo atkėlimas svetur turi prasmę.

A. Vaičiulaičio aptarimai yra kondensuoti ir taiklūs. Tačiau skaitant metasi į akis įsikąstas "modernus bruožas". Ta formulė esmėje nieko nepasako, nes kas šiandien modernu, rytoj gali būti atmesta, kaip atgyvenęs dalykas.

Pastabas susumuojant, reikia pasakyti, kad A. Vaičiulaičio lyrikos apžvalga, nors ir spragota, visdėlto yra viena iš geriausių knygoje, pasižyminti kultūringa forma, respektu kūrėjams ir jų kūrybai. (Bus daugiau)

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BLOOR—JANE, $21.900, pusiau mūrinis 5 kambarių namas su garažu ir įvažiavimu. Moderni virtuvė ir visas naujai atremontuotas. Tuojau galima užimti. $4.000 įmokėti.

NEW TORONTO, modernus dvibutis (duplex) po 3 miegamuosius, privatus įvažiavimas, vanedniu — alyva šildomas, dideli balkonai. Pilnai išbaigti du kambariai rūsyje. Viena skola.

JANE—BLOOR, 6 dideli butai visai arti Bloor g-vės, garažai ir privatus įvažiavimas. Prašo $25.000 įmokėti ir liks tik viena skola. Geros nuomos, patogi vieta.

GLENLAKE — EVELYN, $9.800 įmokėti. Atskiras, mūrinis (rupių plytų), 8 kambarių, 2-jų augštų namas su garažu. Dvi virtuvės, didelis salonas ir valgomasis. Tuojau galima užimti. Naujai atremontuotas.

HIGH PARK, prašo $15.000 įmokėti; 11 kambarių mūrinis atskiras namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Trys atskiri butai su prausyklom ir virtuvėm. Viena atvira skola. Gerai prižiūrėtas namas. Geros pajamos.

RIVERVIEWGARDENS, $12.900 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas. Garažas ir privatus įvažiavimas, vandeniu-alyva šildomas. Arti požeminio ir krautuvių. Viena skola.

SWANSEA, 7 kambarių — 4 miegamųjų mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Vandeniu—alyva šildomas. Didelis kiemas. Tuojau galima užimti, $10.000 įmokėti. Viena skola.

ANNETTE—RUNNYMEDE, pajamų namas su 2 garažais ir privačiu įvažiavimu. Vandeniu-alyva šildomas. Dvi modernios virtuvės, atskiri įėjimai. $6.000 įmokėti. Prašoma kaina $35.900.

Skubiai reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

KASOS VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždaryta
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

MOKA:
už term. indėlius 3 metams 8%
už term. indėlius 2 metams 7½%
už term. indėlius 1 metams 6¾%
už depozitus-čekių s-tas 5½%
už šėrus numatoma 6%

IMA:
už asmenines paskolas 9%
už nekiln. turto paskolas 8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2000 ir asmeninių paskolų — iki $5000. Pilna čekių sistema padeda atlikti finansines operacijas. Parduodame American Express kelionių čekius ir pinigines perlaidas.

MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS.

Mūsų įstaigoje šiuo metu yra didelė paklausa namų, rajone:

nuo Dundas į šiaurę iki Bloor ir nuo Ossington į vakarus iki Lansdowne.

Lietuviai, kurie gyvenate minėtame rajone ir galvojate parduoti namą, nedelsiant skambinkite į mūsų įstaigą. Parduodami gausite gerą kainą ir didelį nuošimtį.

PASITARIMUI IR INFORMACIJAI:

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AL. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

BABY POINT — JANE, $35.900 — prašoma kaina; gražus vienaaugštis 7 kambariai, geram rajone, vandeniu apšildomas, 2 prausyklos, prijungtas garažas, didelis sklypa su vaismedžiais; 7½% mortgičius.

INDIAN GROVE, dvibutis (dupleksas) 12 kambarių, arti Bloor gatvės ir požeminio stoties; pajamos — $500 į mėnesį; įmokėti — apie $15.000. Vienas mortgičius. Vandeniu apšildomas, 2 garažai.

DURIE ST.—BLOOR, $12.000 įmokėti, vienas atviras mortgičius; rupių plytų namas, 2 virtuvės, vandeniu apšildomas, garažas, palikimas.

DURIE ST. — SWANSEA, $20.900 prašoma kaina, $5.000 įmokėti, vienas atviras mortgičius; atskiras, 2 miegamųjų per 2 augštus medinis namas, gerai prižiūrėtas, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, galima siūlyti mažiau.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

BLOOR — ROYAL YORK, $8,000 įmokėti, mūro, atskiras, 5 kambarių vienaaugštis (bungalow), užbaigtas rūsys. Prašo $28,000.

KIPLING — RATHBURN, $10,000 įmokėti, mūro, atskiras, vienaaugštis (bungalow), mod. virtuvė, užbaigtas rūsys, garažas, privatus įvažiavimas. Prašo $32.900.

EGLINTON — KEELE, $12,000 įmokėti, mūro, atskiras, 3 butų apt., 2 butai po 5 kambarius ir vienas 3 kambarių. Prašo $48,000.

BLOOR — BATHURST, $10,000 įmokėti, mūro, atskiras, 12 kambarių, 4 virtuvės, pirmame augšte 4 kambariai, garažas; metinės pajamos — $5,500. Liks viena atvira skola 10 metų. Prašo $35,000.

PRIE 27 IR 26 KELIO, 60 akrų dirbamos žemės su trobesiais; prašo $18,000.

Geri pirkiniai. Skubiai teiraukitės.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Nijolė Kvietkauskaitė yra gabi penkiakovininkė. Sočyje įvykusiose Sov. Sąjungos pirmenybėse ji ketvirtą kartą pagerino Lietuvos moterų penkiakovos rekordą. Jos atskiros pasekmės: 100 m. su kliūtimis — 14,3 sek., rutulys — 13,10 m., šuolis į augštį — 1,65 m., šuolis į tolį — 5,45 m. ir 200 m. bėgimas — 26,5 m.

Kaune viešėjo Lenkijos meisteris Legijos krepšinio komanda, kuri čia žaidė draugiškas rungtynes su Žalgiriu. Abejas rungtynes laimėjo žalgiriečiai 102:88 ir 101:76.

Tartu mieste vyksta kelių krepšinio komandų turnyras, kuriame dalyvauja ir Vilniaus Statyba. Pirmose rungtynėse Statyba nugalėjo Alma Atos Lokomotyvą 64:62.

Vilniaus Kibirkšties krepšininkės Minske dalyvauja 4-rių sostinių krepšinio turnyre. Pirmose rungtynėse kibirkštietės įveikė Minską 69:56.

SPORTAS VISUR

Australijos lengvaatletės pagerino du pasaulio rekordus. Pam Kilborn 200 m. kliūtinį bėgimą atliko per 26,0 sek. Australių 4 x 200 m. estafetė šį nuotolį nubėgo per rekordinį laiką — 1:35,0 sek.

Pasaulio futbolo pirmenybių atrankinėse rungtynėse Lenkija nugalėjo šioje grupėje pirmaujančią Bulgariją 3:0. Lenkija užbaigė pirmenybes, o Bulgarijai dar teks žaisti vienerias rungtynes, kurios gali nulemti grupės laimėjimą.

Sunkumų kilnojime pasiekti du pasaulio rekordai. Suomis K. Kangasniemi (pussunkio svorio) iškėlė 530 kg., japonas J. Mijakė — 400 kg. ir 2,5 kg. viršijo jam pačiam priklausantį pasaulio rekordą.

Geriausi Sov. Sąjungos jietininkai yra latviai: buvęs pasaulio rekordininkas Janis Lūsis, Janis Duoninis ir Vilius Feldmanis. J. Lūsis meta jietį virš 90 m. ribos. Iš šių latvių jietininkų technikos mokosi ne tik Sov. Sąjungos, bet ir viso pasaulio jietininkai.

VYČIO ŽINIOS

Nešukaitytės vėl gražiai pasirodė stalo teniso rungtynėse. Užpraeitą savaitgalį Detroite įvyko tarpprovincinės stalo teniso pirmenybės, kuriose V. Nešukaitytė atstovavo Kanadai, o F. Nešukaitytė atstovavo Ontario provincijai. Kanada šiose pirmenybėse laimėjo III vietą, nors surinko tiek pat laimėjimų, kiek ir Kalifornija ir Illinois. V. Nešukaitytė savo komandai iškovojo daugiausia laimėjimų ir įveikė stipriausią Amerikos žaidikę. Ji taip pat buvo apdovanota kaip iškiliausia šių rungtynių žaidėja. Ontario šiose rungtynėse ypatingų laimėjimų nepasiekė. F. Nešukaitytė, žaidusi šioje komandoje, iškovojo daugiausia laimėjimų.

Komandinėse stalo teniso pirmenybėse Vytis nugalėjo Toronto Artists 6:4. Komanda žaidžia augščiausioje divizijoje. Ją sudaro J. Nešukaitis, V. Nešukaitytė, E. Vaičekauskas ir A. Thomas.

Krepšininkės (iki 18) vėl nugalėjo St. Joan of Arc komandą 64:8. Žaidė: Nacevičiūtė 16, Čirvinskaitė 6, Vaišvilaitė 13, Zubrickaitė 2, Žukauskaitė 27, Jurkevičiūtė. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Stalo teniso I-ji komanda: O. Rautinš, Almis Kuolas ir G. Kolasius; pereitą savaitę laimėjo dvejas rungtynes 9:1 ir 10:0. II-ji komanda: J. Klevinas, P. Klevinas ir P. Petraitis; laimėjo 6:4; III-ji: Aloyzas Kuolas, E. Petrušaitis ir Liudas Klevinas; laimėjo 6:4; IV-ji: J. Plučas, Juoz. Plučas ir A. Žemaitis; pralaimėjo 1:9.

Mergaičių krepšinio komanda, D klasės, lapkričio 14 d. laimėjo prieš Blessed Sacrament komandą 20:9. Žaidė: A. Plučaitė 6, B. Plučaitė 7, I. Paškauskaitė 3, D. Vaškevičiūtė 2, P. Simutytė 2, A. Klibingaitė, V. Vingelis, B. Užbalis, S. Zenkevičiūtė, W. Čižikaitė, L. Radžiūnaitė.

Aušros klubo metinis priešadventinis parengimas — lapkričio 29 d. Visi kviečiami dalyvauti. Bilietus galima gauti jau dabar.

Aušros šachmatininkai žaidė Toronto Lygoj "Lithuanians" vardu lapkričio 16 d. Central YMCA patalpose. Jie pralaimėjo rezultatu 4:2. Taškus iškovojo Pr. Mačiulaitis 1 ir S. Ramanauskas 1. Sekančios varžybos — lapkričio 30 d. prieš "Beaches".

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety Lygos. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APŠILDYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

Gruodžio 1-ją balsuokite už

DENNISON

- Jis ir toliau tęs savo nusistatymą — "Vertinti mokesčių mokėtojų dolerius"
- Jis kovos už pilną salos parkų įrengimą
- Jis kovojo prieš arklių lenktynių įsteigimą parodų aikštėje— tas projektas buvo panaikintas

Jo tarnybiniai laimėjimai ir patyrimas miesto patikėtinio, tarybos nario, kontrolieriaus ir burmistro pareigose kalba už save. Jei norite geros miesto valdžios, augimo ir pastovumo,

PERRINKITE BURMISTRU

X | DENNISON, William

1-je APYLINKĖJE balsuokite ir išrinkite

BILL BOYTCHUK aldermanu

BALSUOKITE už energingą ir patyrusį atstovą.
BALSUOKITE už žmogų, kuris gyvena 1 apylinkėje ir supranta jūsų problemas.
BALSUOKITE už žmogų, kuris nepamirš jūsų po rinkimų.
BALSUOKITE už žmogų, esantį pirmuoju balsavimo kortelėje.

BALSUOKITE

X | BOYTCHUK, William

Rinkimų diena — 1969 m. gruodžio 1 d.
Balsavimo laikas — 10 v. r. iki 8 v. v.
RINKIMŲ BŪSTINĖ — 3111 Dundas St. W.
Telefonas 769-4177

S. ir G. TIRE SERVICE sav. estai

459 Roncesvalles Ave. Tel. LE 4-6602

Didelis pasirinkimas. Urmo kainos. FIRESTONE. DUNLOP, DOMINION ROYAL, GOOD YEAR ir kt. autovežimiams sniego padangų (snow tires) ir kt. Visų rūšių padangų taisymas, vulkanizacija ir kt. Atidaryta kasdien iki 7 v.v. Šeštadieniais iki 2 v.p.p.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Ateitininkų žinios

Studijų dienos, kurias rengia vyr. moksleiviai, įvyks lapkričio 29 ir 30 d. Pradžia — šeštadienį, 11 v. r., Prisikėlimo par. parodų salėje. Laukiama daug svečių iš kitų kuopų. Studijų metu kalbės vienos kanadiečių mokyklos vedėjas Petras Balčiūnas, Youth Corps direktorius kun. Tom McKillop ir įvyks simpoziumas ateitininkiškais reikalais.

Tėvų komiteto susirinkime lapkričio 16 d išrinkta nauja valdyba: p.p. Abromaitis, Bražienė, Dūda, Girdauskas, Janeliūnienė, Lukošienė, Poškienė, Stravinskienė ir Ulba. Buvusios valdybos pirmininkas Z. Girdauskas padarė valdybos pranešimą, K. Čepaitis — finansinę apyskaitą, V. Kolyčius apibūdino ateitininkų veiklą Toronte. Po to vyko įvairios diskusijos ir pačių tėvų pasisakymai. Nuoširdi padėka tenka K. Čepaičiui ir J. Danaičiui, ypač daug darbo įdėjusiem buvusioj valdyboj.

Labai pageidaujami įvairūs tėvų pasiūlymai ir sumanymai veiklos klausimais. Globėjai bus dėkingi, jei tėvai daugiau bendradarbiaus.

Berniukams rekolekcijos — gruodžio 5-7 d.d. King City. Priimami ir neateitininkai virš 15 m. amžiaus. Rekolekcijos prasideda penktadienio vakarą ir baigsis sekmadienį 2 v. Registruotis pas V. Kolyčių tel. 534-5586.

Atkreipkime dėmesį į tėvų komiteto rengiamą dail. E. Stankuvienės parodą, kurios atidarymas įvyks šį šeštadienį.

Šį šeštadienį — įdomus linksmavakaris, kurį ruošia seselėm remti komitetas. Atsilankykime.

Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavimas š.m. lapkričio 1-2 d. Dainavoje priėmė eilę nutarimų.

Skautų veikla

● Šį šeštadienį, lapkričio 22, kas tik gali, yra prašomi prisidėti prie išvykos į Romuvą. Ten reikia skautų ir skaučių pastovyklėse nuleisti sausus medžius, kurie darosi pavojingi. Pavasarį dėl eilės kitų darbų tai yra sunkiau padaryti. Bus tik kelios valandos darbo. Stovyklavietės komitetas kviečia į šią paskutinę š. m. talką visus tėvelius ir skautų vadovus. Vykstantieji skambina s. K. Batūrai tel. 233-9917.

● Vyr. skautės kandidatės, be savo tiesioginių sueigų, yra siunčiamos iš eilės į paukštyčių draugoves pratintis vadovauti.

● Toronto "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai sveikina kaimyninio Hamiltono "Nemuno" ir "Širvintos" tuntus, iškilmingai paminėjusius savo veiklos dvidešimtmetį.

● "Mindaugo" dr-vės skautų tėveliai yra prašomi kreipti dėmesį į gautus laiškus draugovės darbo klausimais. Č. S.

● Stovyklavietei Romuva Inc. aukojo: $100 — H. Lapas; $50 — Br. Saplys, J. Andrulis; $40 — Br. Pakštas; $25 — E. Alhevičius; $22 — P. G. Gobis; $20 — A. Draugelis, G. M. Šernas, dr. Vytė, G. Stanionis; $17 — Vl. Morkūnas; $15 — I. Meiklejohn; $13 — K. Sakas; $10 — Tėvai pranciškonai, p. Stepulaitienė, J. Baltakys, Z. Stančikienė, V. Siminkevičius, A. Dragūnevičius, V. T. Kobelskis, G. Arvydienė, G. Stauskienė, A. Baziliauskas; $8 — "Lelijų" skiltis; $6 — P. Melnykienė, G. Stripinienė, B. Jankauskas; $5 — A. Atkočaitienė, J. Grybas, V. Levickas. Kiti aukojo mažiau. Ačiū visiems.

Valdyba

KANADOS IVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

Dawson miestelio "saliūną", kuriame linksminosi aukso jieškotojai, anuometinę kalvę, Jukono komisaro rezidenciją ir šiaurės-vakarų raitosios policijos šeimoms skirtus butus.

Buvęs Kanados premjeras J. Diefenbakeris savo asmeninį archyvą nutarė atiduoti Saskačevano universitetui, kuriame jis yra baigęs teisių fakultetą ir gavęs advokato diplomą. Per 40 metų sukauptame rinkinyje yra tokių dokumentų, kurie bus paskelbti tik po 30 metų, nes šiuo metu jų turinys vis dar tebėra slapto pobūdžio.

Federacinės vyriausybės sudaryta komisija nepašykštėjo aštrios kritikos žodžių Kanados informacijos tarnybai, kurios nevykusių pastangų dėka užsieniečiai Kanadą vis dar įsivaizduoja kaip sniego ir ledo kraštą, kuriame gyvena tik eskimai, indėnai ir ant žirgų jodinėjantys RCMP policininkai. Daugelio atmintyje tebėra gyvas dabar jau mirusio amerikiečių baritono Nelson Eddy filme "Rose Marie" sukurtas RCMP atstovo paveikslas. Puiki proga Kanadai garsinti buvo jos šimtmečio metai ir Montrealio "Expo-67" pasaulinė paroda, bet ji liko neišnaudota. Informacijos tarnybos išleista brošiūra atskleidė federacinių parlamento rūmų vaizdą žiemos metu, prerijų kviečių laukus, federacijos iniciatorius, žiemos gamtovaizdį, indėnus šventinėje aprangoje ir muzikos taktan jojančią RCMP grupę senoviškoje uniformoje. Komisija reikalauja pagerinti informacinį darbą, pagrindinį dėmesį atkreipiant į Kanados dabartį, kad ją susidomėtų imigrantai ir turistai. Informacijos koordinavimą siūloma pavesti užsienio reikalų ministerijai, kuri turėtų sudarytį valdžios tarnautojų ir privačių asmenų patarėjų tarybą.

CHOLKAN

R. CHOLKAN & CO. LIMITED

REALTOR

527 BLOOR ST. W.

532-4404

JANE — BLOOR, apie $4.000 įmokėti ir viena atvira skola; 6 kambarių mūrinis namas, vandeniu-alyva šildomas, garažas, greitas užėmimas, netoli požeminio traukinio stoties.

KENNEDY AVE — BLOOR, apie $5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, naujas šildymas, garažas su geru įvažiavimu, netoli Bloor, nemaži kambariai.

WINDERMERE — BLOOR, apie $8.000 įmokėti 6 kambarių atskiras namas, 2 prausyklos, 2 virtuvės, užbaigtas rūsys, garažas, viena atvira skola balansui.

PALIKIMAS—ROYAL YORK—BLOOR, gražus labai mažai šeimai vienaaugštis, vandens-alyva šildomas, kambarys rūsyje, garažas su privačiu įvažiavimu, puikus kiemas, visai netoli Bloor; prašoma kaina $31.900.

HAVELOCK — BLOOR, didžiulis 16 kambarių atskiras namas, su baldais, platus sklypas, garažas su privačiu įvažiavimu, apie $6.500 metinių pajamų; prašo apie $15.000 įmokėjimo.

HIGH PARK — BLOOR, tributis, maždaug 10 metų senumo, atskiras, 3-jų ir 2-jų miegamųjų, 3 garažai, geros nuomos.

ROYAL YORK — BLOOR, apie $10.000 įmokėti gražus vienaaugštis, pilnai užbaigtas rūsys, 2 prausyklos, puikus didžiulis kiemas su medžiais ir paukščiais, garažas su privačiu įvažiavimu, viena skola balansui..

SWANSEA, visai nauji, puikūs 8 didelių kambarių per du augštus atskiri namai, 3 prausyklos, moderni virtuvė, garažas su privačiu įvažiavimu, kvadratinio plano, vertas dėmesio pirkinys; ten pat turi ir vienaaugščių.

MOTELIS, 28 vienetai, plius gyvenamos patalpos, ant maždaug 5 akrų žemės; apie $10.000 įmokėti; gali imti namą vietoje įmokėjimo našlės palikimas, skubus pardavimas; prašoma kaina tik $115.000. Netoli Amerikos sienos.

PR. KERBERIS NAMŲ TEL. LE 5-1584

2232 BLOOR ST. W. DARBO TEL. 767-5454

LAKE SIMCOE — GEORGIAN BAY

apylinkėje žemės ūkio, vasarnamių, motelių, sklypų, benzino stočių, apartamentų, namų bei kitais įvairiais nejudomo turto pirkimo ir pardavimo reikalais prašoma skambinti

JUOZUI GRYBUI TEL. 364-6625

kuris jums mielai patarnaus. Turime virš 1500 nuosavybių parduoti įvairiose vietose bei įvairia kaina. Virš 200 pardavėjų.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA	IMA
5½% už depozitus	8% už asm. paskolas
6% už šėrus (numatoma)	
7% už 1 m. term. dep.	8% už mortgičius
7¾% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

ROYAL YORK—EVANS, vienaaugštis (bungalow), plytų, atskiras 5 kambarių, plius 2 kambariai rūsyje, 2 virtuvės, privatus įvažiavimas, garažas, didelis sklypas; $6.000 įmokėti.

JANE — WESTON, $5.500 įmokėti, atskiras 6 kambarių, šoninis įvažiavimas, garažas, alyva šildomas, 7½% mortgičius.

KEELE—JANE, $5.000 įmokėti, plytų namas, 6 kambariai, 2 virtuvės, 7% mortgičius, turi būti parduotas; prašoma kaina: $28.900.

ARMADALE—ANNETTE, $8.000 įmokėti, plytų namas, 6 šviesūs kambariai, moderni prausykla, nauja šildymo krosnis, moderni virtuvė, dvigubas paražas, 1 mortgičius balansui.

ST. CLAIR—OAKWOOD, atskiras plytų namas, 6 kambariai, vandeniu šildomas, 15 metų senumo, garažas; $7.000 įmokėti.

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,

Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų — mortgičių.

VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.

NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ IŠVALYMAS

24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba

DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ

Biudžeto ir patarnavimo planai. Išsimokėjimas 5-riems metams ir ilgiau

Tel. 362-5777.

PUIKIAUSIŲ MĖSOS GAMINIŲ IR SKANĖSTŲ PIRKITE MODERNIOSE EUROPIETIŠKO STILIAUS KRAUTUVĖSE

tip-top MEATS

delicatessen

1727 Bloor St. West (High Park). Tel. 767-4982

Prieš Keele požeminio stotį.

Yorkdale Shopping Centre 787-1733

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIŽIKAS **ALFA RADIO & TV**

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIJO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

672 Lansdowne Ave., Tel. 531-6165 Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS: 295 Roncesvalles Ave., Tel. 536-1373 Atidaryta: Kasdien 9—6 val. Ket. ir penkt. 9—9 val.

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

BE MUITO DOVANOS:

Įvairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos priimtuvai, pianinai, foto aparatai, radijo priimtuvai, transistoriniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai, baldai, šaldytuvai ir automobiliai.

Maisto siuntinių svoris neribotas.

Turime naujus iliustruotus katalogus, kuriuose yra smulkus aprašymas ir paaiškinimai. Pažymėtos kainos yra galutinės.

Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098
Savininkai A. ir S. KALUŽA

LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A&B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

UŽSAKYKITE TIK PER
DOMESTIC FUEL OIL CO. LTD.
NAMAMS ŠILDYTI ALYVĄ

C. (Chuck) ROE Sales Manager — tel. įstg. 255-3900, namų 741-9065
Atst. St. Prakapas — tel. 767-9088

Nemokamas krosnių išvalymas.
Greitas, sąžiningas patarnavimas dieną ir naktį.

Vienintelė lietuviška Toronte PARKDALE GULF SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W. Tel. 535-9468
Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Automobilių vilkikas (towing). Autovežimių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-8503.
Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (rugsėjo 1—7) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Gulf

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 570 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

Hamiltone skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005
Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuotai naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas plinai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 Dewson St., Toronto, Ont.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KOMITETO PASAULIEČIŲ TEISĖMS apsaugoti lietuvių šv. Kazimiero kapinėse įvyko "Motion Inn" masinis susirinkimas. Šis susirinkimas nebuvo toks gausus, kaip ankstesnieji, tačiau buvo galima matyti, kad tautiečiai jautriai domisi savo kapinių reikalu ir gyvai reaguoja į keliamas problemas. Kalbėjo komiteto pirm. Algis Regis, nupasakojęs ateities planus, kurie greitu laiku bus pradėti vykdyti. Dabar lietuvių reikalavimai jau yra plačiai pasklidę po visą Ameriką, nes arkivyskupijos vadovybė buvo jau du kartus piketuota. Ji vis dar nesitelkia išklausyti lietuvių reikalavimų.

• • •

VILNIAUS OPEROS solisto Edvardo Kaniavos ir jos — Barboros Abramavičiūnienės televizijos aktorės, iš McAuley salėje lapkričio 9yvavo apie 800 asmenų. Pirmojo dalis buvo skirta komjuto Klovos naujai parašytaminiam ciklui "Šienapjūtės". Po pertraukos solistas o Šumano, Martinio, Haendelarto, Leoncavalio Pučinio berio kūrinius. Publika iš jė dar keturis dalykus priedoje dalyje jis padainavo ŽigAuga, auga apynėlis", o konebaigoje — M. Petrausko "Šią" ir kt. Pirmos dalies pabaigoje pasirodžiusi akt. B. Abiūtė paskaitė Maironio "JūrKąstytį", o po to perdavė pnčios Lietuvos poetės J. Degiles — "Žemė", "Rasa", "Meaimė" ir kt. Priedo ji davė Valiaus kūrybos ištrauką. Akp pat buvo programos prana. Solistui akompanavo Mai Motekaitis. Po programos bruoštas priėmimas, kuriamaavo šimtinė asmenų, jų tarpeji Čikagoje gyvenantieji lietuzikai bei kitų šakų atstovai. ų vardu kalbėjo K. Germanaas pasakė ir sol. E. Kaniava lmona. Prieš atvykdami į Čika koncertavo Bostone, o lapkrėn. antroje pusėje koncertuorke.

• • •

LIETUVIAI ŠATININKAI labai aktyviai da vietiniame šachmatų gyvenimlio pabaigoje P. Tautvaišas karpuška dalyvavo "Mid Amopen" šachmatų turnyre Hest, Ill. Čia Tautvaišas surinltaško kartu su kitais dviem šininkais, tačiau pagal specirtinimo lentelę jam buvo pripirmoji vieta. Vl. Karpuškao 3.5 taško. Sekantį savaitgalij įvyko stiprios sudėties turnriame dalyvavo ir didmeista stipresniųjų grupėje dalyvlietuviai: P. Tautvaišas ir K. P. Tautvaišas iš 7 galimų su taškus. Pirmuoju tapo čekos Kovalekas. Silpnesniųjų gruidė 3 lietuviai.

• • •

ATGAIVINAM/ŪRAI REMTI DRAUGIJA, ki0 m. Kaune buvo įsteigę Jondio Prekybos Namai. Ji yra nu išleisti eilę knygų. Jau užpl: V. Liulevičiaus veikalas 'ų švietimas Vokietijoje 1944metais". Šis leidinys turės appsl. su daugybe nuotraukų uos apie $9. Numatoma išleis Alanto novelių rinkinį "Vėtė per vandenyną", P. Gaurgą apie lietuvių gyvenimą Amerikoje "Praraja" ir kt.ai iš anksto prašo užsisakyti ·gas, kad būtų žinoma, kokiu jas leisti. Adresas — Kultinti Draugija, 7026 S. Claremor Chicago, Ill. 60636, USA.

• • •

ČIKAGOS UNTETE (University of Chicorima įvesti nuolatinius lietubos kursus. Jau būta pasitari reikalu. Netrukus bus šauko universiteto vadovybės ir visuomenės atstovų platesnimkimas. Šiame universitete likos skyrini vadovauja prof. mp, kuris gerai kalba lietuviš taip pat yra parašęs ir straipie lietuvių kalbą. Yra vilčiutuvių kalbos kursai bus įtraprogramą šio universiteto, ku viena pirmaujančių moksgų Amerikoje.

• • •

TRUMPAI IŠGOS. "Lituanikos" futbolinipkričio 9 d. įvykusiose rungtėl JAV mėgėjų taurės, nusavo pirmąjį varžovą — vokFortuną" 3:2. — Lietuvių StSąjungos 19-tasis visuotinisiavimas bus lapkričio 27-29nis "Midway Inn". Tuo laikuat bus ir lietuvių mokslininažiavimas. — Mirė Leonas Jkomunistinio dienraščio "Vilnas iš redaktorių. — Ciceroių kolonijoje pas savo gimineš Lietuvos atvykusi buhalterė Gergutavičiūtė. Ji JAV iki sekančių metų pradžios.

• • •

IŠ BRITANATVYKUSIŲ LIETUVIŲ KI veikias jau 10 metų, lapkri surengė literitūros vakarą, programoje dalyvavo Britanijną rašytojai. Svečių rašytojųusyti susirinko pilna Jauninro salė. Vakarą plačiai išgaietinė spauda, radijo progran "Margutis", Barcus, Lietuvimas ir lietuvių televizija. Įerto įvykusiame pobūvyje kasakė: kons. P. Daužvardis, K. as, A. Baronas, A. Kairys,J. Kuzmickis, kun. J. Prunskvabaitė ir kt. Pobūviui vadov Lakas. Daug kas įsigijo Vl. Šują eilėraščių rinkinį "Aguonas". (Apie literatūrinę prog- kultūr. kronikoj 5 psl. Re

RAZDŽIONIS

Reikalingi patyrę miško kirtėjai

Geros gyvenimo sąlygos. Bendrovės stovyklos ir maistas. Buto kaina — $2 į dieną. Uždirbama į dieną 40—60 dolerių. Darbas trunka ištisus metus. Suinteresuoti kreipkitės:

Mr. V. Zujus, Woodlands Enterprises Ltd.
Camp 10, P. O. Box 247, Prince Albert, Sask.

TORONTO MIESTAS

MIESTO SAVIVALDYBĖS RINKIMAI 1969 M. GRUODŽIO 1 DIENĄ

SPECIALUS PRANEŠIMAS NAUJIESIEMS KANADIEČIAMS IR ASMENIMS PER KLAIDĄ PRALEISTIEMS BALSAVIMO SĄRAŠUOSE

Asmenys, kurių pavardės yra praleistos balsuotojų sąrašuose dėlto, kad jie ar jos įrašyti Toronto miesto nuosavybių įkainojimo sąrašuose svetimšaliais, — gali gauti balsavimo pažymėjimą, jei galės įrodyti miesto raštininkui (City clerk), kad nėra svetimšaliai. Pastaba: tai taikoma tik asmenims, įrašytiems nuosavybių įkainojimo sąrašuose (Assessment Roll). Balsavimo pažymėjimai bus išduoti tiems asmenims, kurie pateiks pilietybės dokumentus miesto raštinei Toronto rotušėje. (City Clerk's Department).

Vyras ar žmona kvalifikuoto balsuotojo, kurio pavardė yra praleista miesto savivaldybės balsavimo sąrašuose, jei jis ar ji nėra kitu būdu diskvalifikuoti; taip pat betkuris asmuo, kurio pavardė yra įrašyta Toronto miesto nuosavybių įkainojimo sąraše, bet per klaidą praleista balsuotojų sąraše — gali gauti balsavimo pažymėjimą, kreipdamiesi į miesto raštinę (City Clerk's Department).

Pareiškimai minėtiems pažymėjimams gauti yra priimami miesto raštinėje (City Hall, Toronto) kiekvienu metu darbo valandomis, taipgi šeštadienį, lapkričio 29 d., nuo 9 v. r. iki 5 v. p. p.

C. E. NORRIS, City Clerk

Toronto, 1969 m. lapkričio 18 d.

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

JIB vartojo 16 savaičių pusę metų vienus metus

Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, gražina naturalią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 unciju bonka — $5.50. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB laboratorijos atstovybės Kanadoje adresu:

JIB Laboratorija, 2498 Dougall Ave, Windsor, 12. Ont.

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETIŠKŲ MIŠINIŲ, KAIP TREJOS DEVYNERIOS, RAMUNĖLĖS, ZUBRAŽOLĖ, "C" TERMOMETRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI

TEL. LE. 5-1944

HOME OWNERS CENTRE

Statybinės medžiagos ir remontai
2742 Dundas St. W. Tel. 769-5171

- Įvairios medžiagos namų taisymams
- Lentos, fanera, stogams dengti medžiagos
- Grindų, lubų ir sienų plytelės
- Atliekam visus statybos darbus ir remontus

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiemsbusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ejoms
- patarnauja atsikviečiant gimi

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vais

ŠYPSENOS

Meilė

— Ar myli mane?
— Beprotiškai.
— Numirtum dėl manęs?
— O ne. Mano meilė nemirtinga.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Kan. Tumas-Vaižgantas

"Betgi ir įklimpdavo vargšas per savo gerą širdį ir norą žmonėms padėti iš gyvenimo painiavų išsinarplioti, o nesant prityrusiu kanonistu. Vieną kartą sutinku jį (kun. Tumą-Vaižgantą — Pr. Alš.) kažkur senamiesty, rodos, grįžtantį iš kurijos; o kadangi buvo atviro būdo, tuoj ir pasipasakojo turėjęs didį nemalonumą — sutuokęs vieną šaunų vyruką, o šis vėliau pasirodė besąs gana žinomas Vak. Europoj avantiūristas, vertęsis tuokinėjimusi — stojęs moterystėn bene jau keliolika kartų. Vargšas Tumas guodėsi tuo, kad tas latras ana kiek dvasininkų prigavo, ne jį vieną"...

(M. Vaitkus, "Nepriklausomybės saulėj" III, psl. 142).

Nekuklumas

Ant dramblio cirke šaukia musė:

— Ar apakai tu, kipšo puse? Nesidairydamas šleivoji... Vos neužmynei man ant kojos!

Seniau ir dabar

— Ak, kokios buvo merginos prieš dvidešimt metų!

— Faktas. Tačiau dabar jau jos paseno mažiausiai dešimčia metų.

Parinko Pr. Alš.

FRANK BARAUSKAS
INSURANCE AGENCY LIMITED
& REAL ESTATE BROKER
231-2661; 231-6226
3828 Bloor St. West, Islington
(PRIE SIX POINTS PLAZA)

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi
TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi
STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.
532-7733
1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbal

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! FRANK PETIT, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite.
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1796 Bloor St. W. (prie Keele)
Pirm., antr. ir penkt.: 9.30-5 v.p.p.
Antr. ir ketvirt.: 12.00 — 8 v.v.
Pagal susitarimą.
Tel. 766-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
184 ELLIS AVE.
(prie Queensway)
Tel. 762-1009.
Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE 4-4451
DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto
(Į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOŠICKIS
dantų gydytojas
794 BATHURST ST.
(kampas Bloor & Bathurst)
Tel. 534-3370
Priima pacientus iš anksto susitarus

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

NOTARAS
A. LIUDŽIUS, B.L.
Bendradarbis V. S. MASTIS, LL.D.
Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.
421 Roncesvalles Ave.
Toronto - Dominion Bank pastate II aukštas — įėjimas iš Howard Park Ave.
Telefonai: įstaigos 537-1708, namų 279-7980
Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v.

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.

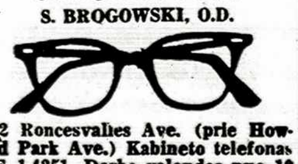

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 College St. Toronto
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

INSURANCE
DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

Sol. Daiva Mongirdaitė

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" DVIDEŠIMTMEČIO

KONCERTAS-BANKETAS

lapkričio 30, sekmadienį, 5.30 v. v.

Prisikėlimo didžiojoj auditorijoj

PROGRAMA: 1. Sol. Daivos Mongirdaitės ir sol. Jono Vaznelio koncertas (solo ir duetai); akompanuoja Dalia Viskontienė. 2. Iškilminga vakarienė. 3. Trumpa oficialioji dalis.

Visi tautiečiai maloniai kviečiami dalyvauti. Pakvietimai gaunami "TŽ" administracijoj ir Toronto parapijų kioskuose.

Rengėjai

Sol. Jonas Vaznelis

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Šią savaitę lankomi parapijiečiai gatvėse: Richie, Alhambra, Grenadier Rd., Marmaduke, Geoffrey, Neepawa, Indian Trail.

— Šį šeštadienį Mišios: 7.30 v. - už Viktoriją ir Sergijų Paulionius; 8 v. — už a.a. Feliksą Niaurą; 11 v. — jungtuvių pamaldos. Sekmadienį 10 v. — Ališauskų šeimos intencija, 11 v. — už a.a. inž. Mykolą Gvildį metinių proga, 12 v. — už Jurgulių ir Mockų šeimos mirusius.

— Kat. moterų draugijos susirinkime padarytas veiklos pranešimas. Nutarta įsijungti į N. Metų parengimą parapijos salėje.

— Gimnazistinio amžiaus mergaičių choro repeticija įvyko antradienį.

KLK Centras nuoširdžiai dėkoja Prisikėlimo par. katalikių moterų dr-jai, ypač šeimininkėms — p.p. Valatkienei, Puterienei ir Genčiuvienei; prie stalų talkinusioms moksleivėms ateitininkėms ir visiems kitiems talkinusiems suvažiavimo ir vakarienės metu.

Jaunimo talentų vakarą rengia L. K. Moterų Dr-jos Šv. Jono Kr. parapijos skyrius 1970 m. vasario 1 d. Jaunimas, galintis pasirodyti su daina, muzika, šokiais ir deklamacijomis, prašomas registruotis pas A. Smailienę 536-8896, R. Sirutienę 763-2529, E. Girėnienę 762-3437, V. Ottienę 531-0954.

A. A. Lamport ir šį kartą kandidatuoja į Toronto miesto tarybą aldermanu antroje rinkiminėje apylinkėje (Parkdale). Etninės spaudos atstovų pobūvyje jis pareiškė savo domesį tautinėmis grupėmis Toronte. Jis jau paskelbė savo programą, vertą visų dėmesio. Jo rinkiminė būstinė — 97 Roncesvalles Ave. Tel. 535-2104.

Ados ir Juozo Kizų dvidešimtąsias vedybinio gyvenimo metines atžymėjo gausus bičiulių būrys, susirinkęs A. J. Vaškevičių jaukioje pastogėje. Sveikinimo žodį tarė 1949 m. lapkričio 26 d. juos sutuokęs Šv. Jono Kr. parapijos klebonas kun. P. Ažubalis. Sulaukti auksinės vedybų sukakties linkėjo pabrolis M. Pranys ir kiti šio pobūvio dalyviai. Panašią sukaktį paminėjo taipgi Valdas ir Morta Simanavičiai.

Dail. E. Stankuvienės paveikslų parodos atidarymas — šį šeštadienį, 2 v.p.p., Prisikėlimo parodų salėje.

Kunigų Vienybės suvažiavime Hamiltone spalio 31 d. išrinkta nauja valdyba: pirm. mons. dr. J. Tadarauskas, ižd. kun. dr. J. Gutauskas, sekr. kun. B. Mikalauskas, OFM. Suvažiavime dalyvavo kaip svečiai vysk. V. Brizgys ir kun. prof. St. Yla.

Prisikėlimo par. žinios

— Šį sekmadienį — kun. Br. Jurkšo kunigystės sidabrinė sukaktis. Iškilmingos Miišos — 11.15 v. Pamokslas — Tėv. T. Žiūraičio, O.P. Gieda par. choras, vadovaujamas sol. V. Verikaičio. 5 v. v. — banketas su programa par. auditorijoj. Kvietimai įsigyjami iki šio ketvirtadienio pas choro seniūnus — K. Žulį 535-6772, Vl. Melnyką RO 3-2406 ir J. Šarūnienę 537-6615 arba par. raštinėje. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

— Kariuomenės šventės proga šį sekmadienį Mišiose 11.15 v. organizuotai dalyvauja savanoriai kūrėjai. Vienas kartu su jubiliatu kun. Br. Jurkšu koncelebruojančių kunigų aukoja Mišias už Lietuvos laisvę žuvusius. Per Mišias savanoriai kūrėjai daro antrą rinkliavą, kuri skiriama liet. invalidams šelpti; per kitas Mišias aukos šiam tikslui priimamos prie įėjimo į bažnyčią.

— Provincijolas T. Leonardas Andriekus, OFM, lapkričio 19 d. atvyksta Prisikėlimo parapijon metinei vizitacijai.

— Sunegalavus sveikatai, lapkričio 14 d. T. Benediktas Bagdonas išvyko Sunnybrook ligoninėn.

— Pirmosios Komunijos, katechetinių ir rel. pamokų dėstyme, be T. Augustino, ses. Ignės ir ses. Loretos, talkina šie pasauliečiai: Vyt. Birieta, A. Danaitytė, R. Danaitis ir Alm. Kuolas. Pamokos — kas sekmadienį po 10 v. Mišių LV Namuose ir par. patalpose.

— Mišios: kasdien, 8 v.r. — Vėlinių novenos int.; penktad., 8 v. — koncelebruotos už a.a. V. Plačiakį ir a.a. B. Romanoff, užpr. Aušros sporto klubo; šeštad., 9 v. — už a.a. kun. Juodeiką, užpr. p.p. Molių ir Jacikų, ir taip pat už a.a. P. Kevėžą, užpr. p. Siminkevičių; sekmad. 12.15 v. — už a.a. V. Girdauską, užpr. p. p. Girdauskienės ir Szabų.

— Chorų repeticijos: ketvirtadienį, 7.30 v.v. — bendra suaugusių ir studentų; penktadienį, 6.30 v.v. — vaikų.

— Kt. sav. miestę lankomos šeimos Concord Ave. ir Ossington Ave., o užmiesty — Cooksville.

— Dail. E. Stankuvienės paroda — šį savaitgalį parodų salėje. Ją atidaro burmistras Wm. Dennison šeštadienį, 2 v.p.p.

— Nuoširdžiai dėkojame dailininkams J. Batūraitei ir S. Jaškui už padovanotus kūrinius par. patalpoms papuošti.

— Pakrikštytas Raimundo ir Žibutės Lalonde sūnus Paulius-Mykolas.

Ramutė Birgelytė, peršokusi dešimtą klasę, baigė Parkdale gimnazijos vienuoliktą klasę pirmąja mokine ir šiuo metu gavo piniginę premiją. Ramutė taip pat mokosi ir lituanistikos seminare.

Valteris Skilandžiūnas jau senokai serga Riverdale ligoninės VII augšte, 33-iame kambaryje. **Leonardas Marcinėnas** gydosi Lyndhurst Lodge.

Dr. A. Valadka yra išvykęs nuo lapkričio 9 iki 29 d. Jį pavaduoja dr. St. Pacevičius. Priima nuo 5—8 v. v. pagal telefonini susitarimą. Tel. 531-2933. (sklb.)

ĮVAIRIOSE LIGONINĖSE atlikęs praktiką ir baigęs ligonių priežiūros bei praktiškos medicinos kursą B. NAUJALIS vėl reguliariai priima pacientus SVEIKATOS KLINIKOJE, 460 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONT. Priėmimo valandos nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakaro, susitarus telefonu LE 3-8008.

NEBRANGUS ORKESTRAS (trijų asmenų) šeimyniniams parengimams ir keturių asmenų įvairiems parengimams.
Tel. 767-7084, A. Zaremba.

Fleet Electric Co. Ltd.
ELEKTROS RANGOVAS
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Čeponis

Parduodamas
ĮVAIRIAIS KIEKIAIS
ŠIŲ METŲ ŠVIEŽIAS
nepasterizuotas medus
KORIAIS AR INDUOSE.
Skambinti tel. 534-0563
30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.

BARONESSA
BEAUTY SALON
2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252
(kampas Bloor-Durie gatvių). Sav. Alė Kerberienė

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų

rėmėjai kviečia Jus į

RUDENS BALIŲ

lapkričio 22, šeštadienį,

7 valandą vakaro Prisikėlimo salėje.

Meninę programą atliks

VITALIS ŽUKAUSKAS

Paskutiniai šokiai prieš Kalėdas!
Lapkričio 29, šeštadienį, 7 val. vakaro
PRISIKĖLIMO AUDITORIJOJE
"Aušros" priešadventinis vakaras

- Gros puikus D'Amico orkestras
- Turtinga loterija
- Svečiai iš kitų kolonijų
- Gaivinantys gėrimai, bufetas

Atsilankykime ir paremkime sportuojantį savo jaunimą!

Rengėjai

"Toronto Daily Star" lapkričio 6 d. laidos pirmame puslapyje įdėjo Violetos ir Justino Laurinavičių nuotrauką, kurioje matyti R. Kennedienė, besisveikinanti su p. Laurinavičiais. Ji yra buvusio JAV prezidento Jono Kennedžio motina. Ją pakvietė Empire klubas kalbėti susirinkime. Su p. Laurinavičiais ji susitiko, nes abi šeimos turi panašių rūpesčių, būtent, specialaus dėmesio reikalaujančių vaikų. Dienraštyje pateiktame aprašyme p. Laurinavičių pavardė rašoma Laurin.

FOTOGRAFUOJU K R I K Š T Y N A S, VESTUVES ir einu fotografuoti į namus. Skambinti po 6 val. B. Tarvydui. Tel. 536-7798.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Tel. LE 6-2805.

PUSAMŽIS LIETUVIS verslininkas **nori susirašinėti su lietuvaite — mergaite arba našle vedybų tikslu. Pageidaujamas amžius 30—45 metai. Rašyti "TŽ" administracijai, pažymint ant užlipdyto voko — Radvilai.**

ESU LIETUVIS, baigęs atitinkamą mokslą, turiu gerą tarnybą. Jieškau vedybų tikslu lietuvaitės 20-28 metų amžiaus. Paslaptis garantuota. Rašyti lietuviškai arba angliškai šiuo adresu: Box 146, Stn. D., 338 Keele St., Toronto 9, Ont.

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvėms spinteles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir apraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981 Namų telefonas AM 1-0537.

ATLANTIC
valgykla
1330 DUNDAS ST. W.,
TORONTO 3.
Tel. LE 3-6045
LIETUVIŠKI PATIEKALAI
NAUJI SAVININKAI
V. ir V. IVANAUSKAI

Į **"Tėviškės Žiburių" dvidešimtmečio** šventę lapkričio 30 d. kviečiami visi tautiečiai. Kvietimai jau gaunami "TŽ" administracijoj ir parapijų spaudos kioskuose. Rengėjai prašo nedelsti su kvietimų įsigijimu, nes reikia žinoti dalyvių skaičių iki lapkričio 24 d. Šį šeštadienį, lapkričio 22, "TŽ" administracija bus atidaryta nuo 9 v.r. iki 12 v.

Dvidešimtmečio minėjimo programoje — koncertas, vakarienė (su vynu), trumpa oficialioji dalis. Dalyvaus visa eilė svečių iš Toronto ir kitų vietovių.

Ryšium su 20 metų sukaktimi, suinteresuoti "TŽ" darbu kviečiami aplankyti laikraščio patalpas bei spaustuvę lapkričio 29, šeštadienį. Ypač jaunimui tai gali būti įdomu. Už mirusius spaudos darbuotojus bus atlaikytos Mišios abiejose katalikų bažnyčiose lapkričio 30, sekmadienį.

Aukos "Birbynei" gausėja ir atrodo, kad bus galima įsigyti visas kanklių rinkinys. Be jau anksčiau skelbtų aukotojų, aukojo: Prisikėlimo par. bankelis — $150, Prisikėlimo parapija — $25, Šv. Jono Kr. par. katalikės moterys — $25; St. Jagėla surinko $25 aukų. Visiems nuoširdi padėka. Laukiame aukų iš dar mus neparėmusių organizacijų. **"Birbynės" komitetas**

Antikomunistinė demonstracija lapkričio 15 d. buvo labai sėkminga. Šį kartą gausiai ir aktyviai dalyvavo ir lietuviai. Prokomunistinė demonstracija, inspiruota tarptautinio centro, buvo gausesnė, bet turėjo konkurentą. Didžioji spauda daugiau dėmesio teikė prokomunistinei demonstracijai, kuri daugiau triukšmavo. Buvo ir suimtu. Antikomunistinę demonstraciją organizavo Edmund Burke dr-ja. Ji dėkoja lietuviams už dalyvavima ir paramą.

"Gintaras" spalio 26 d. dalyvavo Eaton's International Festival, kuris truko keleta dienu ir pasirodė įvairių tautybių šokėjai. Užbaigos programai buvo pakvietas "Gintaras". Pastarasis yra pakviestas dalyvauti vokiečių festivaly Kitchener mieste. Be to, "Gintaras" pradėjo ruoštis savo 15 metų sukakčiai sekantį rudenį. O jau ir ketvirtoji tautinių šokių šventė nebe už kalnų.

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos — PLI AS Toronto skyriaus visuotinis narių susirinkimas įvyks lapkričio 21 d., 6.30 v.v., Ontario Architektų Sąjungos patalpose, 50 Park Rd. (į šiaurę nuo Davenport ir Church gatvių). Archit. V. Petrulis parodys savo pagamintą dokumentinį filmą iš archeologinių kasinėjimų —"Penkios kvadratinės pėdos". Bus pranešimas apie ateinančius Ontario profesinės inžinierių sąjungos centrinių organų rinkimus. Rezervuotos vietos automobiliams pastatyti. Kolegos inžinieriai ir architektai kviečiami gausiai dalyvauti. **Valdyba**

Pamokos šeštadieninėje mokykloje nuo šio šeštadienio, lapkričio 22, prasidės 10 v. ryto — ne 9 v., kaip iki šiol. Pamokos baigsis 1.30 v.p.p.
Mokyklos taryba

N.P.M. seserų rėmėjai lapkričio 22 d. rengia humoristinio pobūdžio vakarą. Kviečiami nepraleisti progos pamatyti ir išgirsti aktorių V. Žukauską iš Niujorko. Kviečiame jaunus ir senus praleisti jaukioje nuotaikoje vakarą. Gros gera muzika, įvairus judantis bufetas, aptarnaujamas įdomiai apsirengusių ponių, turtinga loterija. Bilietai suaugusiems — $2.50, studentams — $1.00. Galima bus įsigyti ir prie įėjimo.

Kariuomenės šventės proga, sekmadienį — lapkr. 23, kūrėjai-savanoriai prašomi susirinkti Prisikėlimo parapijos salėje dalyvauti organizuotai su vėliava 11.15 v. pamaldose. Dalyvavimas būtinas. **Valdyba.**

Šalpos draugijos "Daina" narių susirinkimą priėmė garbės pirm. M. Yokubynienė. Buvo perskaityti senelių padėkos laiškai ir aptarti svarbesni veiklos reikalai. Nuoširdi padėka gerb. pirm. M. Yokubynienei už šiltą priėmimą bei vaišes. Dėkojame J. Tumosai už $40 auką. Į sekantį susirinkimą lapkričio 23 d., 2 v.p.p., nares kviečia L. Pocienė, 387 Burnhamthorpe Rd., tel. 239-9311. **Narė**

Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas — lapkričio 28 d. Čikagoje. Suinteruoti kelione prašomi kreiptis: Nijolė Ruslytė 461-1637 arba Julė Norkutė 762-9858.

Kariuomenės dienos minėjimas — lapkričio 30, sekmadienį, po 11 v. pamaldų, Šv. Jono Kr. par. salėje. Kalbėtojas — Algirdas Budreckas iš Čikagos. Meninę programos dalį atliks Prisikėlimo par. suaugusiųjų ir studentų chorai, vadovaujami kun. B. Jurkšo. Minėjimą rengia karinės organizacijos, vadovaujamos šaulių kuopos ir globojamos KLB Toronto apylinkės. Organizacijos kviečiamos šventėje dalyvauti su vėliavomis.

Uždaros vyrų rekolekcijos — gruodžio 5, 6 ir 7 d.d. augustinijonų rekolekcijų namuose, King City, Ont. Jas ves kun. Vyt. Zakaras iš Putnamo, JAV. Registruotis pas V. Sondą tel. 239-0671 arba pas P. Bražuką tel. 767-1979.

"Birbynės" — "Gintaro" sambūriai ir Toronto lituanistikos seminaras gruodžio 7, sekmadienį, 4 v.p.p. Prisikėlimo salėje rengia koncertą. "Gintaro" sambūris atvyksta iš Montrealio su pilnu lietuviškų instrumentų orkestru. Nepraleiskime šios progos ir ateikime į jų organizuojamą dainos-muzikos-šokio ir žodžio koncertą. Ivertinkime jų darbą ir savo atsilankymu parodykime, kad jie mums rūpi.

N. Metų iškilminga sutikimą rengia ir lietuvių radijo programa "Tėvynės prisiminimai" Town a. Country Palace salėje. Programos vedėjo telefonas — 534-1274.

Užuojautoje, pareikštoje a.a. Šventoraičio artimiesiems "TŽ" 46 nr., turi būti ne P. Vackus, bet P. Lackus. Redakcija prašo skaitytojus perduoti laikraščiui užuojautas, padėkas, pranešimus ir kitus tekstus raštu, nes priimant telefonu dažnai įvyksta klaidų.

MONTREAL QUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Lapkričio 8 d. choristai surengė prapijos svetainėje pobūvį. Svečių tarpe, be klebono ir kitų, buvo sol. G. Čapkauskienė. Laikinai pavaduojantis choro seniūną J. Dalmontas visus pasveikino. Klebonas apibūdino choristų nuveiktus darbus, džiaugėsi, kad jie grįžo po vasaros atostogų į darbą. Jis neužmiršo ir buv. choro seniūno Ch. Ambraso ir jo nuveiktų darbų. Taip pat pasidžiaugė sol. G. Čapkauskienės dalyvavimu.

— Choras vėl pagausėjo dviem naujais nariais — p. Astrausku ir A. Skuču.

— Mirė Leonas Vaičekauskas; palaidotas iš Šv. Kazimiero bažnyčios lapkričio 12 d.

— Lapkričio 16 d. par. komitęto nariai turėjo posėdį, kuriame aptarė ateinančių metų biudžetą ir parapijos visuotinio susirinkimo datą.

— Kostė Bubliauskienė paaukojo bažnyčiai gražią palmę, kuri puošia didįjį altorių.

— Už praėjusio sekmadienio rinkkliava — $137.86. K. A.

Aušros Vartų par. žinios

— Montrealio meno muzėjus organizuoja įvairių tautų kalėdinių eglučių parodą. Ir šiais metais lietuviškąja eglute rūpinsis skautės. Pernai visų lankytojų akis viliojo originaliais šiaudukų sietynais, saulutėmis papuošta lietuviška eglutė. Uždarymo dieną, lapkričio 30, 3 v.p.p., muzėjuje (1379 Sherbrooke W.) lietuvišką programą atliks "Gintaro" ansamblis. Dalyvaukime.

— Sekmadienį, lapkričio 23 d., po 11 val. Mišių — Šv. Onos Draugijos susirinkimas. Kviečiamos visos narės.

— Šį sekmadienį, 4 v.p.p., klebonijos posėdžių kambaryje — ateitininkų sendraugių susirinkimas.

— Pirmadienį, lapkričio 24 d., 7.30 v.v., įvyks parapijos tarybos liturginės komisijos posėdis.

— Lapkričio 26 d. bus religinis pašnekesys N. P. Marijos seselių patalpose. Bus kalbama apie naujus pakeitimus Mišiose. Visus kviečiame atsilankyti.

— Ateitininkai studentai organizuoja jaunųjų dailininkų darbų parodą gruodžio 6-7 d. Visais klausimais kreiptis į Romą Išganaitį, tel. 674-7038.

— Spausdinami numeruoti mūsų parapijos aukų vokeliai. Labai tikslių duomenų reikalauja arkivyskupijos kūrija ir valdžios potvarkiai. Gerai suprasta ši sistema turėtų visiems būti palengvinimas.

— Lapkričio 9 d. pakrikštytas Alfredas-Bruce, Alfredo ir Janytės Mačionytės Balčiūnų sūnelis.

— Lapkričio 14 d. mirė Vladas Ūsas. Buvo pašarvotas Wilsono laidotuvių namuose. Palaidotas lapkr. 17.

— Parapijos fondui paaukojo $5: P. Bagužis; $10: S. Balsienė, K. Žemaitis; $15: J. Šveikauskas; $25: V. Mileris. Lapkričio 2 d. surinkta $190.51 (antroji rinkliava $66.13) ir praėjusį sekmadienį — $182.71.

Šeštadieninės mokyklos tėvų susirinkime AV parapijos salėje spalio 26 d. dalyvavo 22 tėvai iš 73 šeimų, kurių vaikai lanko mokyklą, ir 7 mokytojai. Mokyklos vardas bus "Montrealio lituanistinė mokykla". Joje yra 9 skyriai ir vienas priešmokyklinis skyrius. Patalpos gautos Ecole St. Jacques — De Maisoneuve Blvd. Mokinių yra 115, mokytojų — 11. Mokslo metų finansinė apyvarta — $4200. Iš šios sumos $2600 bus surinkta iš tėvų, $1600 turės būti sutelkta aukomis ir parengimais. Mokestis už mokslą šeimai: $30 — už vieną vaiką, $40 — už 2, $50 — už 3 ir daugiau vaikų. Patalpų nuoma — $1100. Mokytojams bus mokama po $8 už šeštadienį. Priimtas ir mokyklos statutas. Į tėvų komitetą išrinkti: dr. P. Lukoševičius, A. Kličius, R. Jurkus, P. Adamonis, E. Dainius, S. Piečaitienė, Z. Piečaitienė. Pranešimai tėvams bus netrukus išsiuntinėti, prašant užsimokėti iki š. m. gruodžio 31 d. Pinigus ar čekius siųsti E. Dainiui, 205 Place des Pins, Dollard des Ormeux, P. Q. Tel. 626-3564. Pinigų gavimas bus pakvituojamas. **Tėvų komitetas**

Meno kūrinių loterija, pradėta per šeštadieninės mokyklos dvidešimtmečio paminėjimą, dar nebaigta. Bilietai platinami toliau (trys už $1). Gaunami pas tėvų komiteto narius, mokytojus ir platintojus. Loterijos pelnas skiriamas šeštad. mokyklai.

PADĖKA

Mokyklos dvidešimtmečio minėjimo proga dėkojame: už loterijai padovanotus paveikslus bei kitus meno kūrinius: Romui Bukauskui, Vytautui Remeikai, Pranui Baltuoniui, Onai Šablauskienei, Adolfinai Zubienei, Vandai Lapinienei, Danutei Aneliūnaitei, Rūtai Bendziutei, Alfonsui Vazalinskui, Gyčiui Vazalinskui, Juozui Piečaičiui; "Gintaro" ansambliui, vadovaujamam Z. Lapino, H. Lapinienės ir I. Kličienės, — už programos atlikimą; Birutei Nagienei — už programos paruošimą; programos dalyviams; visiems už auros Vartų parapijai — už salę; vikas pinigais, gaminiais, darbu; Aušsiems montrealiečiams už dalyvavimą. **Tėvų komitetas**

KLB švietimo komisija, tikėdamasi gauti didesnę paramą iš Kanados Lietuvių Fondo, buvo paskelbusi mokinių rašinių, iškarpų apie Lietuvą rinkimo, lietuviškos veiklos dienoraščių, deklamavimo ir dailiojo skaitymo konkursus (iš viso 30 premijų, nes padalinti į dvi grupes pagal amžių). Ji skatino mokyklas leisti mokinių laikraštėlius, finansiškai juos remdama, organizuoti prie mokyklų priešmokyklinius skyrius vaikams nuo 4 m. amžiaus, pasižadėdama savo lėšomis aprūpinti mokslo priemonėmis (vienam tokiam skyriui priemonės kainuoja 50-100 dol.). Jų vedėjams buvo žadėjusi apmokėti kelionę į Torontą pasipraktikuoti. Komisija kvietė jaunimą studijuoti Pedagoginiame Lituanistikos Institute Čikagoje neakivaizdiniu būdu, pasižadėdama jiems apmokėti už mokslą. Negavusi iš K. Lietuvių Fondo pakankamai paramos, savo posėdyje švietimo komisija nutarė: paskelbtiems mokinių konkursams, mokytojų konferencijai-kursams ir dabar studijuojantiems Pedagoginiame Lituanistikos Institute už mokslą apmokėti rinkti aukas, o visus kitus pasižadėjimus ir užsimojimus atšaukti. L. T.

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
P. ADAMONIS
Chartered Insurance broker
Su teise dirbti Quebeco ir Ontario Provincijose
3907A ROSEMONT BLVD.
Tel. OFF.: 722-3545 RES. 256-5355
Sekr. M. ARLAUSKAITĖ, tel. 722-3986
S-tos "Lite" nr. 752D

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:		MOKA UŽ:	
Asmenines iš	9%	Einamasias s-tas	5.0%
Nekiln. turto iš	9%	Šėrus (numatyta	5.5%
įskaitant gyvybės draudimą iki $10.000.		Taupomąsias s-tas	6.5%
JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%)		Term. ind. 1 metams	7.25%
		Term. ind. 22 metams	7.25%
		Term. ind. 3 metams	7.75%
		Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 šėrų sumos.	

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.
TELEFONAS 727-3120
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA
6695-35th Avenue, Rosemount, Montreal, 409, P.Q.
ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A.C.S.C.I.B. 727-3120
NAMŲ:
ARVYDAS RUDZEVIČIUS, A.I.B. 271-5758